

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

ปริญญา

ส่งเสริมการเกษตร

ส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อ โครงการพัฒนาบ้านทุ่งเชิงดี ตำบลทุ่งคาวิด
อำเภอละแม จังหวัดชุมพร

Farmers' Satisfaction on Development Project Ban Tung Cheang Dee,
Tungkawat Subdistrict, Lamae District, Chumphon Province

นามผู้วิจัย นางสาววิรัตน์ สุวรรณวิธิ

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพัตรา ศรีสุวรรณ, กศ.ด.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(รองศาสตราจารย์สุรินทร์ นียมางกูร, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์พิชัย ทองดีเลิศ, ค.ด.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาบ้านทุ่งเชิงดี ตำบลทุ่งคา วัด
อำเภอละแม จังหวัดชุมพร

Farmers' Satisfaction on Development Project Ban Tung Cheang Dee, Tungkwat Subdistrict,
Lamae District, Chumphon Province

โดย

นางสาววริรัตน์ สุวรรณวิธิ

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วาริรัตน์ สุวรรณวิธี 2554: ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาบ้านทุ่งเชิงดี ตำบลทุ่งควายวัด อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ปรินญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพัตรา ศรีสุวรรณ, กศ.ค. 172 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ การเปิดรับข่าวสารทางการเกษตร และความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ 2) เปรียบเทียบ ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ ตามสภาพพื้นฐานส่วนบุคคลที่ต่างกัน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจกับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ เกษตรกรในโครงการพัฒนาบ้านทุ่งเชิงดี ตำบลทุ่งควายวัด อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ปี 2548 – 2552 จำนวน 199 คน ใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ t-test สถิติ F-test วิเคราะห์ความแปรปรวนและทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี LSD และสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า 1) เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 47.29 ปี จบการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าหรือเท่ากับประถมศึกษา มีอาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพหลัก และอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพรอง เกษตรกรมีประสบการณ์ในการทำการเกษตรเฉลี่ย 17.82 ปี มีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 17.22 ไร่ เป็นพื้นที่ปลูกยางพาราเฉลี่ย 12.31 ไร่ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.25 คน มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.82 คน เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการจ้างแรงงาน เกษตรกรมีรายได้จากการทำสวนยางเฉลี่ย 287,818.18 บาท/ปี เป็นรายได้จากการทำการเกษตรอื่น 145,528.84 บาท/ปี และเป็นรายได้ นอกเหนือจากการทำการเกษตร 63,759.25 บาท/ปี เกษตรกรเปิดรับสื่อบุคคลจากผู้นำชุมชนมากที่สุด สื่อมวลชนเปิดรับจากวิทยุชุมชนมากที่สุด และสื่อกิจกรรมเปิดรับจากการประชุมมากที่สุด สำหรับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ พบว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบความพึงพอใจ พบว่าเกษตรกรที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพหลัก อาชีพรอง ประสบการณ์ในการทำการเกษตร การเปิดรับสื่อบุคคล สื่อมวลชนและสื่อกิจกรรมแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 3) พื้นที่ทำการเกษตร พื้นที่ปลูกยางพารา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานและรายได้มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Wareerat Suwonwitee 2011: Farmers' Satisfaction on Development Project Ban Tung Cheang Dee, Tungkwat Subdistrict, Lamae District, Chumphon Province. Master of Science (Agricultural Extension), Major Field: Agricultural Extension, Department of Agricultural Extension and Communication. Thesis Advisor: Assistant Professor Supattra Srisuwan, Ed.D. 172 pages.

The objectives of this research were 1) to study individual factors, economic factors, avail agricultural information, and the satisfaction of farmers with the Development Project. 2) To compare the satisfaction of farmers with the Development Project and to study individual factors which leads to diverse leads on satisfaction. 3) To assess relationship between economic factors in with the satisfaction of farmers with the Development Project. The research samples were 199 individual farmers in the Development Project Ban Tung Cheang Dee, Tungkwat Sub-district, Lamae District, Chumporn Province during 2005-2008. Scheduled Interviews were used data. Statistic analysis was used for the interpretation of the data such as percentage, arithmetic means, standard deviation, t-test, f-test and least Significant Difference and Pearson Correlation coefficient.

The result revealed that the majority of the research only use male with an average age of approximately 47.29 years with primary school educational. The major occupation of the respondents was farming most respondents proved to have experience in farming was 17.82 year. The average farm size was 17.22 Rais with an average rubber planting of 12.31 Rais. Number of family members average 4.25 persons had family labors average 2.82 persons and no employment. An average income from rubber planning 287,818.18 bath per year and income from other agricultural 145,528.84 bath per year and an average non-agricultural income was 63,759 bath per year. The exposure to agricultural information were mostly from community leaders, radio and meetings. In terms of the satisfaction of farmers with in the average is on rather high levels. The result of this study revealed diverse age, educational backgrounds, major occupations, experience in farming, exposure to be the persevere an mass media, the ex-land of rubber plainly, the number of family influence and labors to be .05 and .01 level of significant.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขจาก ผศ.ดร.สุพัตรา ศรีสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รศ.ดร.สุรินทร์ นิยมางกูร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รศ.ดร.พิชัย ทองดีเลิศ ประธานการสอบ และ ผศ.ดร.สมศักดิ์ กุหาสวรรค์เวช ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตรวจสอบแก้ไข วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ บุคคลากร เจ้าหน้าที่สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง จ.ชุมพรทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลทางวิชาการและอนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลือข้อมูลในโครงการพัฒนาฯ ขอขอบพระคุณท่านผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจแบบสัมภาษณ์และให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัย ได้แก่ รศ.ดร.ชัชรี นฤทุม อาจารย์โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รศ.ดร.สาวิตรี รังสิภัทร์ อาจารย์ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นายสุทัน ไชยสุวรรณ หัวหน้าสำนักงานสงเคราะห์กองทุนการทำสวนยาง จังหวัดชุมพร และสุดท้ายขอขอบพระคุณนางลิ่งเหียง โอปั้ง ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 2 บ้านทุ่งเชิงดี และเกษตรกรกรในโครงการพัฒนาบ้านทุ่งเชิงดีทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเป็นอย่างดี เพื่อนๆ พี่ๆ นิสิตปริญญาโทสาขาส่งเสริมการเกษตรที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่คุณพ่อเสวก สุวรรณวิธิตคุณแม่สำราญ สุวรรณวิธิ นายนรวิษณุ แสงแก้ว ที่คอยช่วยเหลือ แนะนำให้กำลังใจ และสนับสนุนทุนการศึกษามาเป็นอย่างดีตลอดจนสำเร็จการศึกษา ญาติ พี่น้อง เพื่อนๆ คณะครู อาจารย์ทุกท่านที่คอยสั่งสอนให้ความรู้ คำแนะนำ และเป็นกำลังใจให้การศึกษารั้งนี้ประสบความสำเร็จไปได้ด้วยดี

วาริรัตน์ สุวรรณวิธิ

พฤษภาคม 2554

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(8)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	4
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	8
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ	8
แนวความคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร	16
แนวคิดและทฤษฎีการส่งเสริมการเกษตร	26
โครงการพัฒนาเพื่อเกษตรกรชาวสวนยางไทยเฉลิมพระเกียรติ	28
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	48
สมมติฐานการวิจัย	51
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	53
กรอบแนวคิดในการวิจัย	55
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	56
ประชากร	56
กลุ่มตัวอย่าง	56
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	57
การวัดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	57
การสร้างเครื่องมือ	59
การทดสอบเครื่องมือ	59

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	60
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	60
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	62
ผลการวิจัย	62
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล	62
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	65
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ โครงการพัฒนาฯ	69
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อ โครงการพัฒนาฯ	71
ตอนที่ 5 ผลการทดสอบสมมุติฐาน	78
ตอนที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการพัฒนาฯ	113
ข้อวิจารณ์	114
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	130
สรุปผลการวิจัย	130
ข้อเสนอแนะ	146
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	148
ภาคผนวก	153
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยและใบตรวจแบบสัมภาษณ์	154
ภาคผนวก ข ค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์	165
ภาคผนวก ค ประมวลผลการเก็บข้อมูล	169
ประวัติการศึกษา และการทำงาน	172

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล	63
2	จำนวนและร้อยละของเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	65
3	จำนวนและร้อยละของเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเปิดรับข่าวสารทางการเกษตร	70
4	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	71
5	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป	72
6	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ	73
7	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการเตาเผาถ่านเศรษฐกิจใช้ในครัวเรือน	74
8	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
9	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อโครงการปลูกผักสวนครัว	76
10	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของ เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อ โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน (กลองยาว)	77
11	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามเพศ โดย t-test	78
12	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกรจำแนกตามอายุ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน	80
13	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือนของเกษตรกร จำแนกตาม อายุเป็นรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)	82
14	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามระดับการศึกษา โดย t-test	83
15	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามอาชีพหลัก โดย t-test	84
16	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามอาชีพรอง โดย t-test	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
17	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำ การเกษตร โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน	88
18	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ ของ เกษตรกรจำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำเกษตร เป็นรายคู่โดย วิธี LSD (Least Significant Difference)	90
19	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป ของเกษตรกร จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำเกษตร เป็นรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)	91
20	ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ทำการเกษตรกับความพึงพอใจของเกษตรกร ต่อโครงการพัฒนาฯ	92
21	ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่ปลูกยางพารากับความพึงพอใจของ เกษตรกรต่อโครงการพัฒนาฯ	94
22	ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับความพึงพอใจของ เกษตรกรต่อโครงการพัฒนาฯ	96
23	ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแรงงานกับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อ โครงการพัฒนาฯ	97
24	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครอบครัวกับความพึงพอใจของ เกษตรกรต่อโครงการพัฒนาฯ	99

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
25	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ ของเกษตรกรจำแนกตามการเปิดรับสื่อบุคคลโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน	100
26	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไปของเกษตรกรจำแนกตามการเปิดรับสื่อบุคคลเป็นรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)	103
27	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติของเกษตรกรจำแนกตามการเปิดรับสื่อบุคคลเป็นรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)	104
28	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการพัฒนาฯ จำแนกตาม การเปิดรับสื่อมวลชน โดย t-test	105
29	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ ของเกษตรกร จำแนกตามการสื่อกิจกรรมโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน	107
30	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไปของเกษตรกรจำแนกตามการเปิดรับสื่อกิจกรรม เป็นรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)	109
31	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ ของเกษตรกรจำแนกตามการเปิดรับสื่อกิจกรรม เป็นรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)	110

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
32	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ ของเกษตรกรจำแนกตามการเปิดรับสื่อกิจกรรม เป็นรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)	111
33	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน ของเกษตรกรจำแนกตามการเปิดรับสื่อกิจกรรม เป็นรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)	112
34	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	140
ตารางผนวกที่		
1	การหาความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามวิธีของ Cronbach (Cronbach's reliability coefficient alpha)	166
2	การหาความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯตามวิธีของ Cronbach (Cronbach's reliability coefficient alpha)	167

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	55

ภาพผนวกที่		
1	การเก็บข้อมูลงานวิจัย	170
2	เตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน	171
3	การเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ	171

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาเป็นปรากฏการณ์สำคัญของโลก มีทั้งเกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติและเกิดจากการกระทำของมนุษย์ โดยทั่วไปแล้ว เราคาดหวังว่า การพัฒนาจะก่อให้เกิดผลทั้งในทางที่ดีขึ้น แต่ในบางครั้งการพัฒนาอย่างหนึ่งอาจทำให้อีกอย่างหนึ่งเสื่อมถอยลงได้ เช่น ตามธรรมชาติ เมื่อคน สัตว์ หรือพืช เจริญเติบโตขึ้น จะช่วยเหลือตนเองได้มากขึ้น แต่เมื่ออายุมากขึ้นจะมีผลทำให้ร่างกายเสื่อมสภาพลง ทำให้ต้องมีการพัฒนาด้านการแพทย์เพื่อดูแลรักษา หรือเปลี่ยนอวัยวะให้ร่างกายยังสามารถดำรงได้อีกระยะหนึ่งก่อนที่จะสูญสลายไปตามกฎธรรมชาติ ในทำนองเดียวกัน มนุษย์สร้างความเจริญทางวัตถุหรือคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ขึ้นทำให้สะดวกสบายในการดำรงชีวิต แต่ภายใต้ความสะดวกสบายนั้น ต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างฟุ่มเฟือยจนถึงขั้นทำลาย ทำให้ต้องมีการพัฒนาเพื่อป้องกันและสร้างเสริมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นหรือทดแทน (ชัชรี นฤทุม, 2551)

การเกษตรเป็นอาชีพดั้งเดิมของมนุษย์มาตั้งแต่ยุคดึกดำบรรพ์ มนุษย์รู้จักหาอาหารจากพืชและสัตว์ รู้จักการเอาใบไม้หรือหนังสัตว์มาทำเครื่องนุ่งห่ม รู้จักหาที่อยู่อาศัยหรือเพิงพักจากธรรมชาติ เมื่อเจ็บไข้ได้ป่วยก็อาศัยพืชสมุนไพรช่วยรักษา ทำให้มนุษย์มีชีวิตรอดได้ จึงเห็นได้ว่าการดำรงชีวิตของมนุษย์เรานั้นจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยพื้นฐานเพื่อความอยู่รอด ที่เราเรียกว่า ปัจจัย 4 คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ส่วนปัจจัยอื่นนอกจากนี้เป็นส่วนช่วยเสริมให้ชีวิตมีคุณภาพยิ่งขึ้น เช่น การศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวก หรือการบริหารทางสังคมต่างๆ

ปัจจัย 4 นี้เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ มีพื้นฐานและพัฒนาการมาจากการเกษตรทั้งสิ้น มนุษย์ไม่เพียงแต่เข้าป่าล่าสัตว์ แต่ยังรู้จักปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ไว้บริโภค ถนอมไว้บริโภคยามขาดแคลน และต่อมาก็รู้จักจำหน่ายผลผลิตต่างๆ ซึ่งเป็นเรื่องธุรกิจเกษตรเข้ามาเกี่ยวข้อง พืชหลายชนิดถูกนำไปใช้ในการผลิตยารักษาโรค พืชพวกเส้นใย หนังหรือขนสัตว์ก็นำไปทำเป็นเครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้ หรือเครื่องประดับ ผลิตภัณฑ์จากป่าไม้นำไปสร้างบ้านเรือนและเครื่องใช้ต่างๆ จะเห็นได้ว่าการเกษตรนั้นเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์ (บุญธรรม จิตต์อนันต์, 2540)

การพัฒนาการเกษตร เป็นการทำให้ชีวิต จิตใจ องค์กรความรู้และสติปัญญาของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น และนำชีวิต จิตใจ องค์กรความรู้และสติปัญญาที่ดีนั้นไปใช้อย่างเป็นกระบวนการเพื่อพัฒนาสิ่งที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ วัตถุ พืช หรือสัตว์ ให้สิ่งนั้นเกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของผู้ผลิต และผู้บริโภคอย่างกลมกลืน พอเหมาะพอดี และเกื้อกูลกันระหว่างคนด้วยกัน และระหว่างคนกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงการพัฒนาเพื่อการเกษตรชาวสวนยางไทยเฉลิมพระเกียรติ เป็นโครงการที่สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ได้ร่วมเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสอันเป็นศุภมิ่งมงคลที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เจริญพระชนมายุครบรอบ 50 พรรษา ด้วยการทำโครงการพัฒนาเพื่อการเกษตรชาวสวนยางไทย เพื่อให้ประชาชนอยู่ดีมีความสุขตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสริมสร้างศักยภาพ สามารถพึ่งพาตนเองและอยู่ร่วมกันในชุมชนที่มีความเข้มแข็ง ทั้งทางด้านคุณภาพ สติปัญญา และคุณธรรมสืบต่อไปอย่างยั่งยืน ครอบคลุม 51 หมู่บ้าน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ของไทย (สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง, 2548)

บ้านทุ่งเชิงดี หมู่ที่ 2 ตำบลทุ่งควาวัด อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ได้รับคัดเลือกเป็นหมู่บ้านเกษตรกรชาวสวนยางไทยเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร “50 พรรษามหาวิราลงกรณ์” ของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร สภาพพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ เป็นที่ราบประมาณ 70% ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพทางการเกษตร มีรายได้หลักคือ ทำสวนยางพารา สวนปาล์ม น้ำมัน สวนผลไม้และอาชีพรับจ้างทั่วไป

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึง ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนา บ้านทุ่งเชิงดี ตำบลทุ่งควาวัด อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ซึ่งจะทำให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่างๆ อันจะเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและปรับเปลี่ยนแนวทางในการดำเนินงานให้เหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานตามโครงการสามารถบรรลุผลได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และเพื่อจะได้นำ ผลการวิจัยนี้ไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาโครงการฯ พัฒนาเพื่อการเกษตรชาวสวนยางไทยเฉลิมพระเกียรติ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ การเปิดรับข่าวสารทางการเกษตร และระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาบ้านทุ่งเชิงดี อำเภอละแม จังหวัดชุมพร
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาบ้านทุ่งเชิงดี อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ตามสภาพพื้นฐานส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาบ้านทุ่งเชิงดี อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ตามสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาบ้านทุ่งเชิงดี อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ตามการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกัน
5. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาบ้านทุ่งเชิงดี อำเภอละแม จังหวัดชุมพร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยนี้ทำให้ทราบถึง สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ การเปิดรับข่าวสารทางการเกษตร ของเกษตรกรในโครงการพัฒนาบ้านทุ่งเชิงดี อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการวางแผนแก้ไขปัญหาต่างๆ และปรับเปลี่ยนแนวทางในการดำเนินงานให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
2. ผลการวิจัยนี้เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งจะสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนดำเนินวิจัยอื่นๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะเกษตรกรในโครงการพัฒนาทุ่งเชิงดี ตำบลทุ่งควัวดี อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ปี 2548 – 2552 จำนวนทั้งสิ้น 394 คน (อบต.ทุ่งควัวดี อำเภอละแม จังหวัดชุมพร, 2552)

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายและขอบเขตของคำศัพท์เชิงปฏิบัติการเพื่อให้เกิดความเข้าใจในแนวทางเดียวกัน ดังต่อไปนี้

โครงการพัฒนาฯ หมายถึง โครงการพัฒนาบ้านทุ่งเชิงดี ตำบลทุ่งควัวดี อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ปี 2548-2551 โดยสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง อ.เมือง จ.ชุมพร

เกษตรกร หมายถึง ผู้มีอาชีพทางการเกษตรในโครงการพัฒนาบ้านทุ่งเชิงดี ตำบลทุ่งควัวดี อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ปี 2548 – 2551

สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล หมายถึง ข้อมูลที่เกี่ยวกับลักษณะของเกษตรกรในโครงการพัฒนาฯ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพหลัก อาชีพรอง ประสบการณ์ในการทำเกษตร

เพศ หมายถึง ลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลที่แสดงถึงความเป็นชายหรือความเป็นหญิง

อายุ หมายถึง จำนวนปีของเกษตรกรในโครงการพัฒนาฯ ตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบัน เศษของอายุตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไปให้เป็นจำนวนปีเต็ม

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับชั้นสูงสุดของการศึกษาที่เกษตรกรได้รับตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา หรือสูงกว่าระดับอุดมศึกษา

อาชีพหลัก หมายถึง งานที่ทำเป็นประจำและมีรายได้ตอบแทนเป็นรายได้หลักของครอบครัว ได้แก่ รับราชการ ทำไร่ ทำนา ทำสวนผลไม้ ทำสวนยาง

อาชีพรอง หมายถึง งานที่ทำนอกเหนือจากอาชีพหลักและมีรายได้ตอบแทนเป็นรายได้เสริมของครอบครัว

ประสบการณ์ในการทำเกษตร หมายถึง จำนวนปีที่เกษตรกรทำการเกษตรตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน

สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ หมายถึง ข้อมูลที่เกี่ยวกับลักษณะของเกษตรกรในโครงการพัฒนา ได้แก่ ขนาดพื้นที่ถือครอง ขนาดพื้นที่ปลูกยางพารา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้ของครอบครัว

พื้นที่ทำการเกษตร หมายถึง จำนวนพื้นที่ที่เกษตรกรถือครองเพื่อทำการเกษตรซึ่งได้แก่ จำนวนพื้นที่ที่เป็นของตนเอง เช่าผู้อื่น รวมทั้งพื้นที่ที่เข้าไปใช้ประโยชน์โดยไม่ต้องเช่าโดยคิดเป็นไร่

พื้นที่ปลูกยางพารา หมายถึง จำนวนพื้นที่ที่ใช้ปลูกยางพาราทั้งหมดของเกษตรกรโดยคิดเป็นไร่

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน หมายถึง จำนวนสมาชิกทั้งหมดที่อาศัยอยู่ในครอบครัวเดียวกันของเกษตรกรในปัจจุบัน

จำนวนแรงงาน หมายถึง แรงงานที่สามารถทำการเกษตรได้ทั้งหมดในครัวเรือนของเกษตรกรและแรงงานที่เกษตรกรจ้างมาเพื่อทำกิจกรรมทางการเกษตร

รายได้ของครอบครัว หมายถึง รายได้รวมทั้งหมดของสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกรที่ได้จากภาคเกษตรกรรมและนอกภาคเกษตรกรรม (บาทต่อปี)

การเปิดรับข่าวสารทางการเกษตร หมายถึง แหล่งในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการพัฒนาฯ ของเกษตรกรจากสื่อประเภทต่างๆ ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อกิจกรรม

สื่อบุคคล ได้แก่ ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ นักวิชาการ

สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ วารสาร แผ่นพับ หนังสือตำรา

สื่อกิจกรรม ได้แก่ การอบรม การศึกษาดูงาน แพลงสาธิต การประชุม/การทำประชาคม

ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ หมายถึง ระดับของความรู้สึกรู้สึกดี ความชอบใจ พอใจ หรือทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ หมายถึง กิจกรรมหรือหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานในโครงการพัฒนาฯ ซึ่งได้รับจากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางให้ปฏิบัติหรือบริการแก่เกษตรกร

โครงการพัฒนาฯโดยทั่วไป หมายถึง ภาพรวมของโครงการพัฒนาฯ ซึ่งประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในโครงการย่อยต่างๆ การตรวจเยี่ยมโครงการของเจ้าหน้าที่ การดำเนินโครงการประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ การรายงานผลการดำเนินโครงการ การประชาสัมพันธ์โครงการ

โครงการย่อย หมายถึง โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการเตาเผาถ่านเสริมธุรกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน (กลองยาว)

โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ หมายถึง โครงการย่อยในโครงการพัฒนาฯ เป็นโครงการที่มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงผึ้ง และสร้างรายได้เสริมให้แก่ครอบครัว

โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน หมายถึง โครงการ
ย่อยในโครงการพัฒนาฯ มีเป้าหมายเพื่อใช้ประโยชน์จากเศษไม้เหลือใช้ในสวน ลดค่าใช้จ่ายในแก๊ส
หุงต้มของครัวเรือน

โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ หมายถึง โครงการย่อยในโครงการพัฒนา
ฯ เป็นโครงการที่มีเป้าหมายเพื่อลดต้นทุนด้านปุ๋ยเคมี และนำความอุดมสมบูรณ์กลับสู่ดิน

โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน หมายถึง โครงการย่อยใน
โครงการพัฒนาฯ เป็นโครงการที่มีเป้าหมายเพื่อลดรายจ่ายค่าอาหารและมีแหล่งอาหารที่ปลอดภัย
ต่อสารเคมี

โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน (กลองยาว) หมายถึง โครงการย่อยในโครงการ
พัฒนาฯ เป็นโครงการที่มีเป้าหมายเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมและเป็นการอนุรักษ์ประเพณีพื้น

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาบ้านทุ่งเชิงดี ตำบลทุ่งควัวดี อำเภอลำดวน จังหวัดชุมพร” ได้มีการศึกษาเอกสารและงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความกระจ่างซึ่งปัญหา รวมถึงเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยได้อย่างถูกต้อง โดยครอบคลุมเนื้อหา ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
2. แนวความคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร
3. แนวคิดและทฤษฎีการส่งเสริมการเกษตร
4. โครงการพัฒนาเพื่อเกษตรกรชาวสวนยางไทยเฉลิมพระเกียรติ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

จากการตรวจสอบเอกสารปรากฏว่า ได้มีผู้ให้ความหมาย และแนวคิดความพึงพอใจพอจะสรุปได้ดังนี้

ความพึงพอใจ (Satisfaction) ในความหมายของ Wolman (1973) หมายถึงสภาพความรู้สึกของบุคคลที่มีความสุข ความอึดอเมใจ เมื่อความต้องการหรือแรงจูงใจของตนได้รับการตอบสนอง

Wellestein (1971) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย หรือเป็นความรู้สึกขั้นสุดท้ายที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

Good (1973) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นสภาพ หรือระดับความพอใจซึ่งเป็นผลอันเนื่องมาจากความสนใจต่างๆ และทัศนคติของบุคคลที่มีต่อกิจกรรมที่ทำอยู่

Shelly (1975) ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ คือ ความรู้สึกในทางบวกและความรู้สึกในทางลบ ความรู้สึกทางบวกเป็นความรู้สึกที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะทำให้เกิดความสุข ความสุขนี้เป็นความรู้สึกที่แตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่นๆ กล่าวคือ เป็นความรู้สึกที่ระบบย้อนกลับ ความสุขสามารถทำให้เกิดความสุขหรือความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก ดังนั้น จะเห็นได้ว่าความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อนและมีความสุขนี้มีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกทางบวกอื่นๆ ความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวกและความสุขที่มีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อน และระบบความสัมพันธ์ของความรู้สึกทั้งสามนี้เรียกว่าระบบความพึงพอใจ โดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้น เมื่อระบบความพึงพอใจมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบ สิ่งที่ทำให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจของมนุษย์ ได้แก่ ทรัพยากรหรือสิ่งเร้า การวิเคราะห์ระบบความพึงพอใจคือการศึกษาว่าทรัพยากรหรือสิ่งเร้าที่ต้องการจะทำให้เกิดความพอใจ และความสุขแก่มนุษย์ ความพอใจจะเกิดได้มากที่สุดเมื่อมีทรัพยากรทุกอย่างที่เป็นที่ต้องการครบถ้วน

Robbins (1977) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นทัศนคติโดยทั่วไปของแต่ละคนที่มีต่อกิจกรรมของเขา โดยกิจกรรมต่างๆ นั้นจำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันระหว่างผู้ร่วมกิจกรรม

ความพึงพอใจ หมายถึง ความชอบใจ พอใจ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2525) ต่อสิ่งนั้นๆ หรือกิจกรรมนั้นๆ ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2531) หรือเป็นอารมณ์ของความรู้สึกที่มีความสุขร่าเริงอย่างมากเป็นความสำเร็จ หรือความสุขสดชื่นที่เกิดขึ้น เมื่อบุคคลได้รับ ผลการตอบสนองตามที่ต้องการ ความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจ ถวิล ธาราโกชน และ ศรีณย์ คำวิสุข (2544) โดยความพึงพอใจที่เกิดขึ้นหลังการได้รับบริการเป็นความพึงพอใจในด้านความสะดวกที่ได้รับ ด้านตัวเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ ด้านคุณภาพของบริการที่ได้รับ ด้านระยะเวลาในการดำเนินการและด้านข้อมูลที่ได้รับจากการบริการ มณีวรรณ ตันไทย (2533)

พรรณราย ทรัพย์ประภา (2532) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการทำ กิจกรรม เป็นผลที่เกิดมาจากทัศนคติหลายๆ ประการที่บุคคลมีต่อกิจกรรมของเขาต่อองค์ประกอบอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์กับกิจกรรม และต่อชีวิตของเขา

หลุย จำปาเทศ (2533) ได้สรุปว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความต้องการได้บรรลุเป้าหมาย พฤติกรรมที่แสดงออกมาก็จะมีความสุข สังกัดได้จากสายตาคำ พูดและการแสดงออก

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกรวมของบุคคลที่มีต่อการทำกิจกรรมในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการทำ กิจกรรมและได้รับผลตอบแทน คือผลที่เป็นความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำ กิจกรรมมีขวัญและกำลังใจ สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำ กิจกรรม รวมทั้งการส่งผลความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายสรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เมื่อบุคคลต้องเข้าไปเกี่ยวข้อง และสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้ ซึ่งจะแสดงออกในรูปของระดับความรู้สึกที่ ชอบมาก ชอบน้อย หรือพอใจมาก พอใจน้อย แต่ทั้งนี้ระดับความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับค่านิยมและประสบการณ์ที่ได้รับ ความพึงพอใจยังอาจเปลี่ยนแปลงไปได้ตามกาลเวลา และสถานการณ์แวดล้อมอื่นๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปได้ตามลักษณะของความพึงพอใจ ดังนั้น ความพึงพอใจของเกษตรกร ในความหมายของผู้วิจัยจึงหมายถึงการที่เกษตรกรเปรียบเทียบสิ่งที่คาดหวังจะได้รับจากโครงการพัฒนาบ้านทุ่งเชิงดี กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงที่เกษตรกรได้รับและเกิดความพึงพอใจในระดับต่างๆ กันทั้งด้านเจ้าหน้าที่ ด้านโครงการย่อยต่างๆซึ่งได้แก่ โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)

ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจของมนุษย์จะไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่จะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาตามสภาพการณ์ของการทำงานและปัจจัยอื่นๆ ภายในองค์กร ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของความพึงพอใจในการทำงานจะมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของมนุษย์อยู่ตลอดเวลา ดังนั้นการศึกษาและวิเคราะห์ทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ ซึ่งนักจิตวิทยาอุตสาหกรรมได้กล่าวถึงทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงาน มีดังต่อไปนี้

ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์

นักจิตวิทยาชื่อ อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) เป็นผู้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์ โดยกล่าวว่ามนุษย์จะถูกกระตุ้นจากความปรารถนาที่จะสนองความต้องการ มีอยู่ 5 ระดับ (พงศ์ หรดา, 2546)

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physiological Needs) เป็นความต้องการของมนุษย์ขั้นต่ำสุด และเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น ดังนั้น เพื่อให้คนงานเกิดความพึงพอใจจึงต้องตอบสนองในรูปของค่าจ้าง หรือการบริการที่จำเป็น เช่น การแจกชุดทำงาน มีรถรับส่ง ค่ารักษาพยาบาลฯลฯ เป็นต้น

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความต้องการเพื่อปกป้องพิทักษ์ตนเอง ให้เกิดความมั่นคงปลอดภัยจากสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว เช่น สัญญาจ้างงาน ข้อตกลงระหว่างผู้จัดการ กับสหภาพแรงงาน การประกันการว่างงาน เป็นต้น

3. ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เป็นความต้องการให้ผู้อื่นและสังคมยอมรับคบหาสมาคมและเป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน มิตรภาพและความรักต่อกัน เป็นต้น

4. ความต้องการมีฐานะทางสังคม (Esteem Needs) ความต้องการมีฐานะทางสังคมสามารถแบ่งออกได้ 2 ด้าน คือ (1) ปราบปรามที่จะมีความเข้มแข็ง เชื่อมมั่นในตนเองความมีอิสระเสรีภาพ และ (2) ต้องการชื่อเสียงตำแหน่ง ฐานะ ความเด่นดัง การรับรองและความชื่นชมจากผู้อื่น

5. ความต้องการความสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนา (Self Actualization) เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ และความต้องการขั้นสูงสุดของแต่ละคนไม่เหมือนกันและไม่เท่ากันดังนั้น การสนองตอบความต้องการของมนุษย์ คือ เปิดโอกาสให้คนที่ดีมีโอกาสที่จะสนองความต้องการตามอุดมการณ์ของเขาให้มากที่สุดเพราะเป็นธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งจะพอใจมากหากได้แสดงผลงานที่สูงสุดที่ตนเองจะทำได้

ทฤษฎีการจูงใจด้วย ERG ของแอลเดอร์เฟอร์ (Alderfer)

ทฤษฎีการจูงใจ ERG ของ Alderfer ได้พัฒนาโดยยึดพื้นฐานความรู้มาจากทฤษฎีการจูงใจของ Maslow โดยตรง แต่ได้มีการสร้างรูปแบบที่เป็นจุดเด่นที่ต่างไปจากทฤษฎีของ Maslow จากการวิจัยของ Alderfer เห็นว่า ความต้องการของมนุษย์น่าจะแยกเป็น 3 ประเภท ซึ่งจะสะดวกและตรงกับความเป็นจริงมากกว่า ความต้องการของมนุษย์ทั้ง 3 ประเภท จะประกอบไปด้วย E หรือความต้องการการอยู่รอด (existence) R หรือความต้องการมีความสัมพันธ์ทางสังคม (relatedness) และ G หรือความต้องการการก้าวหน้าและเจริญเติบโต (growth) (ชงชัย เจริญชัยชนะ, 2543) อธิบายได้ ดังนี้

ความต้องการการอยู่รอด จะเกี่ยวข้องกับความต้องการทางด้านร่างกาย และปรารถนาอยากมีสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ เช่น ต้องการอาหาร ที่อยู่อาศัย เป็นต้น สำหรับชีวิตจริงในองค์กรนั้น ต้องการค่าจ้างเงิน โบนัส และผลตอบแทน ตลอดจนสภาพเงื่อนไขการทำงานที่ดีและสัญญาการว่าจ้าง เหล่านี้ล้วนแต่เป็นเครื่องมือตอบสนองสิ่งจูงใจด้านนี้ทั้งสิ้น และถ้าหากจะนำมาเปรียบเทียบกันแล้ว ความต้องการการอยู่รอดนี้จะเทียบได้กับความต้องการทางด้านร่างกายและความต้องการด้านความปลอดภัยของ Maslow นั่นเอง

ความสัมพันธ์ทางสังคม ประกอบด้วยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ต่างๆ ที่มีอยู่ต่อกันระหว่างบุคคลในองค์กร ซึ่งหมายถึงความต้องการทุกชนิดที่มีความสำคัญในเชิงมนุษยสัมพันธ์ ความต้องการที่จะเป็นผู้นำหรือมียศเป็นหัวหน้า ความต้องการที่จะเป็นผู้ตามและความต้องการอยากจะมีสายสัมพันธ์ทางมิตรภาพกับใครๆ เหล่านี้ล้วนจัดอยู่ในความต้องการประเภทนี้ ความสัมพันธ์ทางสังคมนี้ถ้าเปรียบเทียบกับความต้องการที่ Maslow กำหนดไว้ ก็จะเท่ากับความต้องการทางด้านความมั่นคงทางจิตใจ การไม่ถูกทอดทิ้ง ความต้องการทางสังคม และความต้องการที่จะได้รับการยกย่องจากเพื่อนร่วมงานและหัวหน้าความ

ต้องการความก้าวหน้าและเจริญเติบโต เป็นความต้องการเกี่ยวกับเรื่องราวของการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงสภาพฐานะ และการเติบโตก้าวหน้า ความต้องการอยากเป็นผู้มีความคิดริเริ่มบุกเบิก มีขอบเขตอำนาจขยายกว้างออกไปเรื่อยๆ และการพัฒนาการเติบโตด้านความรู้ความสามารถ ความต้องการที่จะได้รับความรับผิดชอบเพิ่ม หรือความต้องการอยากจะทำกิจกรรมใหม่ๆ ที่มีโอกาสใช้ความรู้ความสามารถใหม่ๆ และได้มีโอกาสเข้าไปสัมผัสกับงานใหม่ๆ อีกหลายๆ ด้านมากขึ้น ความต้องการประเภทนี้จะเปรียบเทียบกับความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จทางใจและความสำเร็จตามความนึกคิดทุกอย่างของ Maslow นั่นเอง

ทฤษฎีการจูงใจของเฟรดเฮอร์ริก เฮอ์เบออร์ก์ (Herzberg)

Herzberg ได้กล่าวถึง สภาพการณ์ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการทำงานว่ามีองค์ประกอบสำคัญ 2 ประการ (ชงชัย เจริญชัยชนะ, 2543) คือ

ประการแรก คือ องค์ประกอบทางสุขอนามัย ซึ่งได้แก่ เงิน สภาพการทำงาน ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน นโยบายและการบังคับบัญชา ถ้าองค์ประกอบดังกล่าวบกพร่องผู้ปฏิบัติงานก็จะเกิดความไม่พึงพอใจ

ประการที่สอง คือ องค์ประกอบทางการจูงใจ องค์ประกอบประเภทนี้จะปรากฏอยู่ในงาน ลักษณะความท้าทายโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในงาน เป็นต้น องค์ประกอบดังกล่าวจะก่อให้เกิดสภาพการจูงใจขึ้นได้

จากการศึกษาถึงความพอใจและไม่พอใจ อันมีสาเหตุมาจากปัจจัยต่างๆ ในที่สุด Herzberg ได้พบสิ่งจูงใจในการทำงานว่า คนจะทำงานอย่างมีประสิทธิภาพต้องมีตัวกระตุ้นให้พอใจในการทำงาน (Satisfier factors) ซึ่งได้แก่

1. ผลสำเร็จในการทำงาน (Achievement)
2. การยอมรับในผลงานที่สำเร็จหรือการได้ยกย่อง (Recognition for achievement)

สิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุทำให้คนงานไม่พอใจในการทำงาน และเนื่องจากสาเหตุเหล่านี้เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมภายนอก ซึ่งสามารถที่จะป้องกันความไม่พอใจเปรียบเทียบกับยาป้องกัน (Preventive medicine) Herzberg จึงเรียกเหตุเหล่านี้ว่า Hygiene factors

โดยสรุป Herzberg ได้ให้ความเข้าใจว่า แรงจูงใจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาจากแต่ละบุคคลและมีขึ้นอยู่กับผู้บริหารโดยตรง และปัจจัยที่ใช้บำรุงจิตใจนั้นอย่างดีที่สุดก็คือ จะสามารถช่วยขจัดความไม่พอใจต่างๆ ได้แต่จะไม่สามารถสร้างความพอใจได้ ดังนั้นในกระบวนการจูงใจที่ต้องการจะสร้างให้เกิดแรงจูงใจที่ดี จำต้องมีการจัดและกำหนดปัจจัยต่างๆ ทั้งสองกลุ่ม คือทั้งปัจจัยที่ใช้บำรุงจิตใจ (สภาพแวดล้อม) และปัจจัยที่จูงใจได้ (ของงานที่ทำ) ทั้งสองอย่างพร้อมกัน

จากแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ พอสรุปได้ว่า ความต้องการของบุคคลมีทั้งความต้องการทางกายภาพและความต้องการทางด้านจิตใจหรือสังคม ความต้องการอาจแบ่งเป็นความต้องการภายนอกและความต้องการภายใน ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ได้กล่าวถึงความต้องการพื้นฐาน ซึ่งเป็นความต้องการที่ควรได้รับการตอบสนองก่อนไปสู่ความต้องการในระดับสูง อย่างไรก็ตาม ความต้องการต้องได้รับการตอบสนองจึงจะลดอย่างน้อยก็ช่วงระยะเวลาหนึ่ง ความต้องการที่แตกต่างกันของบุคคลทำให้การตอบสนองแตกต่างกันไปด้วย ความต้องการที่สำคัญของบุคคลหนึ่งอาจไม่ใช่ความสำคัญของคนอื่นก็ได้ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน, 2543) ด้วยเหตุนี้จึงควรพิจารณาถึงคุณลักษณะที่แตกต่างของบุคคลเพื่อได้รับการตอบสนองที่ถูกต้อง

สิ่งจูงใจที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ

สิ่งจูงใจ หมายถึง องค์ประกอบต่างๆ ซึ่งอาจจะเป็นวัตถุหรือสภาวะใดๆ ซึ่งจะเป็นเครื่องช่วยโน้มน้าวจิตใจ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานนั้นๆ ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้งานนั้นประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งคือเครื่องล่อใจนั่นเอง (สุเทพ พานิชพันธ์, 2541)

สิ่งจูงใจซึ่งหน่วยงานหรือผู้บริหารงาน จะใช้เป็นเครื่องกระตุ้นบุคคลให้เกิดความพึงพอใจในงานแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. สิ่งจูงใจที่เป็นเงิน (Financial incentive) สิ่งจูงใจประเภทนี้มีอิทธิพลโดยตรงต่อการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งสิ่งจูงใจที่เป็นเงินนี้ยังจำแนกออกเป็น 2 ชนิด คือ

1.1 สิ่งจูงใจทางตรง (Direct incentive) เป็นสิ่งจูงใจที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อผลผลิตของการปฏิบัติงาน เช่น การจ่ายค่าจ้างให้สูงขึ้น เป็นต้น

1.2 สิ่งจูงใจทางอ้อม (Indirect incentive) เป็นสิ่งจูงใจที่มีผลในทางสนับสนุนหรือส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้ปฏิบัติงานดีขึ้น มีกำลังใจรักงานมากขึ้น เช่น การจ่ายบำเหน็จบำนาญ และค่ารักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย เป็นต้น

2. สิ่งจูงใจที่ไม่ใช่เงิน (Non-financial incentive) สิ่งจูงใจประเภทนี้มักเป็นเรื่องที่สามารถตอบสนองความต้องการทางด้านจิตใจ เช่น การยกย่องชมเชย (recognition) การยอมรับว่าบุคคลนั้นเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ (belonging) โอกาสก้าวหน้าในการปฏิบัติงานเท่าเทียมกัน (equal opportunity) และความมั่นคงในงาน (security of work)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจในงาน คือ ทศนคติทั่วไปอันเป็นผลรวมของทัศนคติเฉพาะที่มีอยู่ในพื้นที่ 3 ด้าน คือ

1. องค์ประกอบที่เกี่ยวกับงาน โดยเฉพาะ (Specific job factors)
2. ลักษณะประจำตัวของแต่ละบุคคล (Individual characteristics)
3. ความสัมพันธ์กับกลุ่มที่อยู่ภายนอกงาน (Group relationships outside the job)

ซึ่งได้สรุปว่าปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในงานนั้นส่วนใหญ่แล้วจะขึ้นอยู่กับ ลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละคน เช่น ประสบการณ์ อายุ การศึกษาและองค์ประกอบอื่นๆ ที่สัมพันธ์กับบุคคล หรือสภาพการทำงาน เช่น การได้รับข้อมูลข่าวสารของงานนั้นๆ การมีการติดต่อกับหน่วยงานอื่นๆ

จากแนวคิดและทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจส่วนใหญ่แล้วขึ้นอยู่กับ

การวัดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นทัศนคติอย่างหนึ่ง ซึ่งทัศนคติหรือเจตคติเป็นนามธรรม เป็นการแสดงออกที่ค่อนข้างซับซ้อน จึงเป็นการยากที่จะวัดทัศนคติได้โดยตรงแต่เราสามารถที่จะวัดทัศนคติได้โดยทางอ้อมได้ โดยวัดจากความคิดเห็นของบุคคลที่ต้องการจะศึกษาแทน ฉะนั้นการวัดความพึงพอใจก็มีขอบเขตจำกัดด้วยและอาจมีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้น

พงศ์ หรดา (2540) ได้กล่าวถึง การวัดความพึงพอใจในการทำงานทั้งนี้ก็เพื่อให้ผู้บริหารทราบในสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อทราบสาเหตุของความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในการทำงาน
2. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการทำงานกับผลที่ออกมา
3. เพื่อเรียนรู้สภาพสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในการทำงาน
4. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการทำงาน กับการฝึกอบรม การขาดงาน การเปลี่ยนงาน การลาออก และปัญหาอื่นๆ

วิธีการวัดความพึงพอใจมีหลายรูปแบบและแต่ละรูปแบบควรคำนึงถึงความเที่ยงตรงของการวัดเสมอ สามารถวัดได้หลายประการ คือ

1. แบบสอบถามคำบรรยายลักษณะงาน
2. แบบสอบถามของมินเนโซต้า
3. แบบสอบถาม
4. แบบมาตรวัดสี่หน้า

การแสดงความคิดเห็นอาจไม่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้กับการวัดทั่วไป เทคนิคของ Likert สามารถนำมาใช้กับสภาพการต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง (สุเทพ พานิชพันธ์, 2541) ได้กล่าวถึงเทคนิคของ Likert ว่าสามารถนำมาวัดทัศนคติได้เกือบทุกเรื่อง และให้ค่าเที่ยงตรงสูง และสามารถกระทำได้หลายวิธี จะเลือกวิธีใดก็ต้องคำนึงถึงเรื่องที่จะศึกษาว่าวิธีใดจะถูกต้องและเหมาะสมที่สุด วิธีการโดยทั่วไปมีดังต่อไปนี้คือ

1. การใช้แบบสอบถาม เป็นวิธีที่นิยมแพร่หลายวิธีหนึ่ง โดยให้ผู้ที่เราต้องการให้แสดงความความคิดเห็นแสดงความเห็นลงในแบบฟอร์มที่กำหนดคำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระ คำถามที่ถามอาจเป็นคำถามเกี่ยวกับเรื่อง การบริการ ความสัมพันธ์ สวัสดิการขององค์กรที่ผู้ตอบแบบสอบถามทำงานอยู่ หรืออื่นๆ แล้วนำข้อมูลที่ได้อมาวิเคราะห์หาข้อสรุปที่แน่นอน

2. วัดโดยการสัมภาษณ์ ซึ่งวิธีนี้จะต้องใช้เทคนิคและการวางอุบายอย่างมาก มิฉะนั้นจะได้คำตอบซึ่งมีความไม่เที่ยงตรงหรือไม่มีผล

3. การสังเกต วิธีนี้ไม่ค่อยแพร่หลาย และไม่สามารถทำได้ในองค์กรที่มีผู้ปฏิบัติงานมากๆ ซึ่งวิธีนี้ ผู้สังเกตต้องใช้ความพยายามอย่างสูง และต้องใช้เวลาและความถี่ในการสังเกตอย่างทั่วถึง

แนวความคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร

ความหมายของการเปิดรับข่าวสาร

สุรพงษ์ โสชนเสถียร (2549) ให้ความหมายของการเปิดรับข่าวสารว่าเป็นการแสวงหาข้อมูลเมื่อต้องการให้มีความคล้ายคลึงกับบุคคลอื่นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือเรื่องต่างๆ ไป บุคคลจะ

เปิดรับข่าวสารเพื่อต้องการทราบข้อมูลที่ตนเองสนใจ อยากรู้ เช่น เปิดดูโทรทัศน์เฉพาะรายการที่สนใจหรือมีผู้แนะนำมา หรือ ขณะอ่านหนังสือพิมพ์หรือดูโทรทัศน์หากมีข้อมูลข่าวสารที่มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับตนเอง ก็จะทำให้ความสนใจเอาใจใส่ อ่านหรือดูเป็นพิเศษ

อำไพศรี โสปทุม (2539) ให้ความหมายของการเปิดรับข่าวสารว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับ กิจกรรมต่างๆ ในชีวิตมนุษย์ มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ต้องอาศัยการแลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ข่าวสารจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจของมนุษย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อนุษย์เกิดความไม่แน่ใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมากเท่าใดความต้องการข่าวสารก็ยิ่งเพิ่มมากขึ้น

กล่าวโดยสรุปว่าการเปิดรับข่าวสาร หมายถึง การแสวงหาข้อมูลเมื่อต้องการทราบข้อมูลที่ตนต้องการ เช่น การเปิดดูโทรทัศน์ อ่านหนังสือพิมพ์ ประกอบการตัดสินใจโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเกิดความไม่แน่ใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

อำไพศรี โสปทุม (2539) กล่าวไว้ว่านอกจากนี้การที่บุคคลเปิดรับข่าวสารมากย่อมมีหูตากว้างไกล มีความรู้ความเข้าใจในสภาพแวดล้อมและเป็นคนทันสมัยทันเหตุการณ์กว่าบุคคลที่เปิดรับข่าวสารน้อย ยิ่งไปกว่านั้นข่าวสารใดจะเข้าถึงความสนใจของผู้รับสาร จะมีแนวโน้มที่ทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากขึ้น และการที่ข่าวสารใดจะเข้าถึงความสนใจของผู้รับได้นั้นมักจะผ่านกระบวนการเลือกรับข่าวสารของบุคคลนั้นแล้ว ซึ่งกระบวนการเลือกรับข่าวสารในกระบวนการการเลือกรับข่าวสารมนุษย์นั้นมีอยู่ด้วยกัน 3 ขั้นตอน ดังนี้คือ

1. การเลือกเปิดรับ (Selective Exposure) บุคคลเลือกเปิดรับสื่อและข่าวสารจากแหล่งต่างๆ ตามความสนใจและความต้องการเพื่อนำมาใช้แก้ปัญหาหรือตอบสนองความต้องการของตน
2. การเลือกให้ความสนใจ (Selective Attention) นอกจากจะเลือกเปิดรับข่าวสารแล้ว บุคคลยังเลือกให้ความสนใจเฉพาะข่าวสารที่สอดคล้องกับทัศนคติและความเชื่อเดิมของตนด้วย
3. การเลือกรับรู้ (Selective Retention) นอกจากบุคคลจะเลือกรับเลือกตีความข่าวสารที่ได้รับ ไปในทางที่สอดคล้องกับทัศนคติและประสบการณ์ที่มีอยู่ก่อน ในกรณีที่ข่าวสารที่ได้รับมาใหม่มีความขัดแย้งกับทัศนคติและความเชื่อ บุคคลมักจะบิดเบือนข่าวสารนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับทัศนคติและความเชื่อเดิมของตน

นอกจากมนุษย์จะมีกระบวนการการเลือกรับข่าวสาร ดังที่กล่าวไว้ทั้ง 3 ขั้นตอน ยังมีองค์ประกอบย่อยที่มีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมการเลือกรับข่าวสารดังต่อไปนี้คือ

1. ประสบการณ์ทำให้ผู้รับสารแสวงหาข่าวแตกต่างกัน
2. การประเมินสารประโยชน์ของข่าวสาร ผู้รับสารจะแสวงหาข่าวสารเพื่อสนองจุดประสงค์ของตนอย่างใดอย่างหนึ่ง
3. ภูมิหลังแตกต่างกัน ทำให้มีความสนใจต่างกัน
4. การศึกษาและสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ทำให้มีความแตกต่างกันในพฤติกรรมการเลือกรับสื่อและเนื้อหาข่าวสาร
5. ความสามารถในการรับสาร เกี่ยวกับสภาพร่างกายและจิตใจที่ทำให้พฤติกรรมการเปิดรับสารต่างกัน
6. บุคลิกภาพทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติการโน้มน้าวจิตใจและพฤติกรรมของผู้รับสาร
7. อารมณ์ สภาพทางอารมณ์ของผู้รับสารจะทำให้ผู้รับเข้าใจความหมายของข่าวสารหรืออาจเป็นอุปสรรคของความเข้าใจความหมายของข่าวสารก็ได้
8. ทัศนคติจะเป็นตัวกำหนดท่าทีของการรับและการตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือข่าวสารที่ได้รับ

สุรพงษ์ โสธนเสถียร (2549) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการเปิดรับข่าวสารสามารถแบ่งออกเป็น 4 ข้อดังต่อไปนี้

1. เพื่อการรับรู้ (Cognition) คือผู้รับสารต้องการสารสนเทศ (Information) เพื่อตอบสนองความต้องการและความอยากรู้

2. เพื่อความหลากหลาย (Diversion) เช่น การเปิดรับข่าวสารเพื่อแสวงหาความเข้าใจ ความตื่นตัวสนุกสนานเพลิดเพลิน

3. เพื่ออรรถประโยชน์ทางสังคม (Social Utility) หมายถึง การต้องการสร้างความคุ้นเคยหรือเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เช่น การใช้ภาษาร่วมสมัย เพื่อการหลีกเลี่ยงงานที่ทำเป็นประจำหรือหลีกเลี่ยงคนรอบข้าง

4. การผลละสังคม (Withdraw) เป็นการเปิดรับสื่อหรือเข้าหาสื่อ เพื่อหลีกเลี่ยงงานประจำหรือหลีกเลี่ยงคนรอบข้าง

ความหมายของการสื่อ

ลิน พันธุ์พินิจ (2544) กล่าวว่า สื่อ หมายถึง ผู้หรือสิ่งที่ทำการติดต่อให้ถึงกัน หรือชักนำให้รู้จักกัน และสำหรับสื่อในการส่งเสริมการเกษตร หมายถึง ตัวกลางที่นำสารสนเทศไปสู่เกษตรกรหรือบุคคลเป้าหมาย

กิดานันท์ มลิทอง (2544) กล่าวว่า สื่อ หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่บรรจุข้อมูลเพื่อให้ผู้ส่งและผู้รับสามารถสื่อสารกันได้ตรงตามจุดประสงค์

กมลรัฐ อินทรทัศน์ (2547) กล่าวว่า สื่อ หมายถึง เครื่องมือในการสื่อสารที่ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดกระบวนการ วิธีการ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ดังกล่าวได้ด้วย โดยสื่อที่ใช้อาจจะใช้เพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะกิจ หรือเฉพาะกลุ่มใดๆ หรือเพื่อวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตาม เช่น สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในรูปแบบต่างๆ เช่น สื่อดาวเทียม สื่ออินเทอร์เน็ตในรูปแบบต่างๆ สื่อกิจกรรม หรืออาจอยู่ในรูปแบบของสื่อองค์กรก็ได้ เช่น ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปแล้ว สื่อ ในที่นี้ หมายถึง ตัวกลางที่บรรจุข้อมูลข่าวสาร เพื่อส่งไปยังบุคคลเป้าหมายหรือผู้รับสารได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน ตามวัตถุประสงค์ของผู้ถ่ายทอดหรือผู้ส่งสาร

ความสำคัญของสื่อ

จากความหมายของสื่อ ดังที่กล่าวข้างต้น ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายล้วนต่างยอมรับร่วมกันว่า สื่อเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญในกระบวนการสื่อสารของทุกศาสตร์เพราะ สื่อเองได้ถูกนำไปใช้ในหลากหลายรูปแบบ วิธีการ ตลอดจนวัตถุประสงค์ต่างๆ เพื่อมุ่งสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันซึ่ง นันทนา ปรีประดิษฐ์ (2549) ได้สรุปความสำคัญของสื่อโดยรวมไว้ ดังต่อไปนี้ คือ

1. เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร เนื้อหาสาระในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบเดิม รูปแบบที่เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตลอดจนรูปแบบผสมทั้งแบบเดิมและแบบใหม่อย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
2. เป็นเครื่องมือในการนำเสนอ การถ่ายทอด การแพร่กระจาย การส่งต่อ การตอบรับการเชื่อมประสาน ฯลฯ ระหว่างกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสื่อสารนั้นๆ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มผู้ส่งสาร กลุ่มผู้รับสาร ซึ่งทั้งสองกลุ่มล้วนต่างต้องทำหน้าที่สลับสับเปลี่ยนกันทั้งในบทบาทของผู้รับ และผู้ส่ง (Interactive / Participatory role) สื่อจะทำหน้าที่ในการเป็นเครื่องมือ เป็นช่องทางให้คนกลุ่มต่างๆ เหล่านั้น สามารถที่จะเชื่อมประสานข้อมูลข่าวสาร รวมถึงรู้สึกนึกคิดจิตใจ ฯลฯ ระหว่างกันและกันได้ด้วย
3. เป็นเครื่องมือในการสร้างขวัญและกำลังใจ แรงจูงใจ หรือแรงบันดาลใจ กระตุ้นเตือน หรือสร้างความตระหนัก ความตื่นตัว ฯลฯ ให้เกิดขึ้นในกลุ่มเป้าหมายที่ผู้ใช้สื่อต้องการ ดังเช่นการใช้สื่อการส่งเสริมการเกษตรเพื่อการรณรงค์การลดละ หรือเลิกใช้สารเคมีการเกษตรในกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว สื่อที่ใช้อาจจะมุ่งเน้นการนำเสนอในทางบวก เช่น เน้นการสร้างแรงจูงใจในการผลิตข้าวเพื่อการส่งออกในตลาดโลกที่จะได้ราคาที่สูงกว่า เพราะเป็นข้าวปลอดสารเคมี ฯลฯ
4. เป็นเครื่องมือในการชี้แนะ ครอบงำ หรือกำหนดสังคม ซึ่งเป็นแนวคิดทางการสื่อสารที่แมคลูฮัน (Mc Luhan) นำเสนอ (อ้างใน กมลรัฐ อินทรทัศน, 2547) และได้รับความสนใจมากในปัจจุบันที่เชื่อว่า สื่อสามารถที่จะชี้นำสังคมตามที่สื่อต้องการได้ สื่อหรือช่องทาง คือส่วนที่สำคัญที่สุดของการสื่อสาร หรือกระบวนการสื่อสารนั้นๆ ดังที่เขาเรียกว่า “ Medium is the Message” ที่หมายถึง ตัวสื่อ ก็คือตัวสารที่ต้องการส่ง

5. เป็นเครื่องมือที่สามารถทำหน้าที่ในการอธิบาย หรือขยายความรู้ความเข้าใจให้ดียิ่งขึ้น หรือให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะสื่อเองก็มีบทบาทในตัวของมันเองหลายบทบาท

6. เป็นแหล่งข้อมูล สื่อนับว่าเป็นอีกหนึ่งแหล่งข้อมูลที่มีความหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของสื่อเดิม เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ โทรทัศน์ วิทยุทัศน์ จนกระทั่งในปัจจุบันที่เป็นยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่สื่อเดิมประเภทต่างๆ ได้มีการพัฒนาต่อมาจนเป็นสื่อรูปแบบใหม่ที่มีความหลากหลาย นำใช้มากยิ่งขึ้นในรูปแบบของสื่อผสมประเภทต่างๆ เช่น สื่อวีซีดี (VCD) สื่อดีวีดี (DVD) และสื่ออินเทอร์เน็ต (Internet)

7. เป็นแหล่งสาระและความบันเทิง นับว่าเป็นอีกบทบาทหนึ่งของสื่อที่ได้รับการยอมรับกันว่า เป็นบทบาทที่มีความสำคัญมาก คือบทบาทในเรื่องของการสร้างสรรค์ความบันเทิง การพักผ่อนหย่อนใจ และการสร้างสุนทรียะในการดำรงชีวิตของผู้คน

ประเภทของสื่อ

สำหรับงานส่งเสริมการเกษตรในประเทศไทยมีหลายชนิด และพัฒนาให้ก้าวตามความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สื่อที่ใช้ในการส่งเสริมการเกษตร สิ้น พันธุ์พินิจ (2544) ได้แบ่งโดยยึดช่องทางการสื่อสารเป็นหลัก สามารถจำแนกออกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. สื่อบุคคล

สื่อบุคคล นับว่าเป็นสื่อที่ยังคงทรงอิทธิพลต่อการสื่อสาร และถ่ายทอดเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมการเกษตรมาตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะสื่อและช่องทางในการเผยแพร่เทคโนโลยีการเกษตรมักจะขึ้นกับสื่อบุคคลเป็นหลักมากกว่าการใช้สื่อประเภทอื่นๆ เช่น การส่งข้อมูลข่าวสารหรือเทคโนโลยีการเกษตรผ่านผู้เชี่ยวชาญ ผ่านผู้นำชุมชน ผ่านผู้ใหญ่บ้าน ผ่านเกษตรตำบล ผ่านนักส่งเสริมการเกษตร ผ่านเกษตรกรที่เป็นกลุ่มก้าวหน้าหรือเกษตรกรผู้นำ (Progressive Farmer) ผ่านกลุ่มเพื่อน และรวมถึงการประชุมร่วมกันในหมู่บ้านหรือในกลุ่มของตนเอง หรือแม้กระทั่งพนักงานขายสินค้าทางการเกษตรที่อยู่ตามร้านขายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรต่างๆ

2. สื่อมวลชน

สื่อมวลชนนับว่าเป็นอีกหนึ่งในเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมต่างๆ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาด้านการเกษตร เพราะเป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มใหญ่ๆ ได้ ไม่ว่าจะเป็นการใช้สื่อประเภทสื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ สื่อหนังสือพิมพ์ ฯลฯ ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะทำหน้าที่ในการส่งข้อมูลข่าวสารสู่กลุ่มเป้าหมายที่เป็นเกษตรกรจำนวนมากได้

คุณลักษณะที่โดดเด่นของสื่อประเภทนี้ มักจะใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารแบบทางเดียว (One Way Communication) แต่อย่างไรก็ตามสื่อสารมวลชนก็มีคุณลักษณะที่ดีในเรื่องของความเร็ว และสามารถที่จะเข้าถึงกลุ่มคนได้จำนวนมาก ภายในระยะเวลาอันสั้นและรวดเร็ว บทบาทและหน้าที่หลักของสื่อสารมวลชนก็คือ การทำหน้าที่ในการบอกข่าวสารข้อมูลทั่วไป การช่วยสร้างบรรยากาศของการตื่นตัว สร้างบรรยากาศในการนำเข้าสู่กระบวนการของการมีส่วนร่วมในประเด็นต่างๆ การช่วยสร้างบรรทัดฐานของสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อม การเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารให้กับสื่อบุคคลต่างๆ การเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ต้องการ ทั้งนี้บทบาทของสื่อมวลชนดังกล่าวอาจจะอยู่ในรูปแบบของการช่วยประกาศกิจกรรมต่างๆ เพื่อนำไปสู่การเปิดประเด็นความคิด หรือการริเริ่มประเด็นใหม่ๆ (Agenda Setting) ผู้สังคม เป็นต้นไป

ข้อด้อยของสื่อมวลชนก็คือ สื่อมวลชนยังไม่สามารถที่จะสื่อสารประเด็นที่มีความซับซ้อนหรือประเด็นที่ต้องการการเปิดรับในหลายๆ ขั้นตอน หรือมีซับซ้อนที่ประกอบด้วยองค์ประกอบต่างๆ เช่น กลุ่มเกษตรกรกลุ่มต่างๆ ที่มีวิถีในการผลิตที่แตกต่างกัน หรือประเด็นเกี่ยวกับการเลี้ยงกุ้งในนาข้าว การเผาต่อซังในนาข้าว และที่สำคัญที่สุดคือ สื่อมวลชนมักจะไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มชายขอบ หรือกลุ่มด้อยโอกาสต่างๆ เช่น กลุ่มคนยากจน กลุ่มคนในชนบทห่างไกลได้อย่างทั่วถึงนัก โดยภาพรวมแล้ว สื่อประเภทต่างๆ ของสื่อมวลชนจะเป็นสื่อที่มีราคาแพง เพราะต้องใช้ทั้งบุคลากรที่มีความสามารถและมีทักษะเฉพาะด้าน เพราะจำเป็นต้องมีเครื่องมือเครื่องใช้เทคโนโลยีต่างๆ ตลอดจนระบบโครงข่ายโทรคมนาคมที่มีความพร้อม เมื่อมีการนำสื่อมวลชนมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือ เพื่อการพัฒนาการเกษตรได้ในระยะหนึ่งแล้ว พบว่ายังมีปัญหาอยู่มาก โดยเฉพาะการเปิดรับและนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ไปใช้ ทั้งนี้เพราะการเปิดรับเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรในบางประเด็น และในบางโอกาสจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการตอบรับนวัตกรรมนั้นๆ นับชั่วอายุคน ไม่ใช่เพียงช่วงเวลาสั้นๆ ของการส่งผ่านจากผู้ส่งนวัตกรรมสู่กลุ่มผู้รับที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเท่านั้น

สื่อประเภทต่างๆ ภายใต้ระบบของสื่อมวลชนที่นักส่งเสริมการเกษตรมักจะใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมการเกษตรสู่เกษตรกร มักจะประกอบด้วยสื่อประเภทหลักๆ ดังต่อไปนี้ เช่น

- สื่อที่รับได้ด้วยการได้ยิน เช่น วิทยุกระจายเสียง
- สื่อที่รับได้ทั้งการเห็นและการได้ยิน เช่น โทรทัศน์
- สื่อที่รับได้ด้วยการเห็น คือ สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ เช่น ฟาร์มแม็กกาซีน
- สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

3. สื่อกิจกรรม

สื่อกิจกรรมเป็นสื่อที่มีความหลากหลายและยืดหยุ่นในตัวเองสูง เพราะเป็นสื่อที่ประกอบด้วยกิจกรรมและกระบวนการต่างๆ ที่มุ่งเน้นสู่จุดประสงค์ที่หลากหลายแตกต่างกันไป เช่น กิจกรรมเพื่อนำไปสู่การชักจูงใจ หรือการโน้มน้าวใจเกี่ยวกับการเปิดรับเทคโนโลยีการเกษตรต่างๆ สื่อกิจกรรมการฝึกอบรมก็เป็นอีกสื่อกิจกรรมหนึ่งที่เป็นสื่อกระบวนการที่ต้องใช้ทั้งศิลปะในการถ่ายทอดความรู้ และทักษะในการสร้างปฏิสัมพันธ์ เพื่อมุ่งสู่ความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ให้การอบรมกับผู้รับการอบรม เป็นต้น สื่อกิจกรรมหลักๆ ที่ใช้ในการส่งเสริมเผยแพร่นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรต่างๆ อาจแบ่งออกเป็น 2 แนวทางใหญ่ๆ คือ

3.1 สื่อกิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่ม หรือการทำร่วมกันเป็นกลุ่ม (Group Methods) เช่น การประชุมระดมสมองร่วมกัน การจัดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน การจัดประกวดแข่งขันต่างๆ การจัดงานวันเกษตรกรร่วมกัน (Field Day) การไปศึกษาดูงาน การบรรยาย การสัมมนา ร่วมกัน การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการต่างๆ เป็นต้น

3.2 สื่อกิจกรรมที่เน้นเป็นรายบุคคล หรือเป็นรายย่อย (Individual Methods) เช่น การสาธิต การเยี่ยมชมฟาร์ม หรือการเยี่ยมชมบ้านเกษตรกร การทำสัญญาหรือข้อตกลงต่างๆ ร่วมกัน การจัดทำฟาร์มตัวอย่าง หรือที่เรียกกันทั่วๆ ไปว่า การจัดทำแปลงสาธิต การโทรศัพท์สอบถามรวมทั้งการใช้โทรสารในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันด้วย เช่น Farm Fix ของประเทศออสเตรเลียที่จะเปิดรับการติดต่อจากเกษตรกร โดยเฉพาะคำถามจากเกษตรกรตลอด 24 ชั่วโมง เป็นต้น

ดังนั้นในบางครั้งหลายคนจึงเรียกชื่อประเภทนี้ว่า สื่อเฉพาะกิจ เพราะมักจะเป็นสื่อที่มีการออกแบบการใช้สื่อประเภทต่างๆ เพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มเกษตรกรเป้าหมายที่หลากหลายแตกต่างกันไป โดยส่วนใหญ่แล้วมักจะเป็นการออกแบบที่มีการใช้สื่อหลายๆ ประเภทมาบูรณาการร่วมกัน เพื่อให้เกิดการเติมเต็มหรือสนับสนุนซึ่งกันและกัน ผู้สัมฤทธิ์ผลตามที่ต้องการได้มากที่สุด อย่างไรก็ตาม สื่อกิจกรรมที่นักส่งเสริมการเกษตรมักนิยมใช้กันทั้งที่เป็นกิจกรรมที่เป็นทางการและกิจกรรมที่ไม่เป็นทางการ คือ การฝึกอบรม เพราะกิจกรรมการฝึกอบรมเป็นกิจกรรมที่สามารถทำได้กับทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) หรือการฝึกอบรมให้แก่เกษตรกรที่เป็นกลุ่มเฉพาะกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มยุวเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรหญิง กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ฯลฯ หรือที่แบ่งตามประเภทของการฝึกอบรม เช่น การฝึกอบรมเพื่อเตรียมการก่อนปฏิบัติการ (Pre - Service Training) และการฝึกอบรมในช่วงระหว่างการปฏิบัติการ (In - Service Training)

ความสำคัญของการสื่อสารกับการส่งเสริมการเกษตร

1. เป็นเครื่องมือในการช่วยยกระดับความรู้ ความเข้าใจของเกษตรกรหรือผู้รับสารด้วยการแนะนำวิชาการด้านการเกษตรใหม่ๆ ที่เหมาะสมให้เกษตรกรได้รับรู้และนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
2. เป็นเครื่องมือในการส่งข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวทางด้านการเกษตรต่างๆ ซึ่งอาจเป็นการรายงานความก้าวหน้า หรือความเปลี่ยนแปลงทางด้านวิชาการและการตลาดให้เกษตรกรได้รับทราบ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการติดตามวิชาการสมัยใหม่และการค้าผลผลิตด้านการเกษตรของเกษตรกรได้อย่างเป็นธรรมชาติมากยิ่งขึ้น
3. เป็นเครื่องมือที่นักส่งเสริมการเกษตร หรือนักพัฒนาการเกษตรใช้ในการแนะนำเกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิตต่างๆ เช่น วิชาการสมัยใหม่ต่างๆ โดยจงใจให้เกษตรกรเกิดความตระหนักหรือรู้สึกต้องการที่จะทดลองใช้วิชาการสมัยใหม่ดังกล่าว เป็นต้น
4. เป็นเครื่องมือในการกระตุ้นและสนับสนุนศักยภาพเกษตรกรเพิ่มมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต เช่น การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน เป็นต้น

5. เป็นเครื่องมือในการให้ข้อมูลแก่เกษตรกรในการเสริมสร้างความรู้ และความเข้าใจใน ภาวะการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยอาจเป็นการเรียนรู้เพื่อที่จะได้สามารถที่จะรู้จักวิธีในการแก้ปัญหา ต่างๆ ความต้องการได้อย่างแท้จริง อันจะเป็นผลให้มีการพัฒนาการผลิตได้ผลตรงตามความ ต้องการ เป็นลักษณะของรายงานข้อมูลต่างๆ ด้านการเกษตรเพื่อให้เกษตรกรได้รับรู้ข้อมูลเหล่านั้น หรือเรื่องราวเหล่านั้น และอาจเป็นประโยชน์ในโอกาสต่อไป

6. เป็นเครื่องมือในการแลกเปลี่ยนความรู้และข่าวสารต่างๆ ทั้งในชุมชนและต่างชุมชน ในเครือข่ายและต่างเครือข่าย โดยการทำให้เกษตรกรได้รับรู้เรื่องราวหรือวิทยาการที่อาจเป็น ประโยชน์และเหมาะสมแก่ระดับการพัฒนาในสภาพสังคมที่ไม่แตกต่างกันมากนัก

7. เป็นเครื่องมือในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อให้เกษตรกรมีโอกาสในทางพัฒนา ปัญญาหรือความรอบรู้ ความสามารถ โดยจักพัฒนาตนเองสู่การเพิ่มคุณค่าทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ได้มากยิ่งขึ้น โดยอาจอยู่ในรูปแบบของการเรียนรู้ตลอดชีวิตก็ได้

8. เป็นเครื่องมือในการช่วยในการดำรงชีพของเกษตรกรให้เป็นไปตามมาตรฐาน หรือตาม เกณฑ์ชีวิตของการมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยการเอื้อให้เกิดการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกร ทั้งในด้านการประกอบอาชีพ และการดำรงชีพเป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ความปลอดภัยจาก มลภาวะต่างๆ เป็นต้น

9. เป็นเครื่องมือในการช่วยให้สมาชิกในครอบครัวเกษตรกรมีโลกทัศน์ทางการเกษตรที่ กว้างขวางขึ้น เท่าทันมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากสื่อประเภทต่างๆ โดยเฉพาะสื่อมวลชน สื่อ เทคโนโลยีสื่อสารสนเทศและการสื่อสารประเภทต่างๆ จะเป็นสื่อที่ช่วยให้เกษตรกรเกิดการรับรู้ เรื่องราวกว้างขวางยิ่งขึ้น และเป็นไปอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

10. เป็นเครื่องมือในการสร้างแนวคิด ทักษะ ประสบการณ์ให้กับเกษตรกร เพื่อให้สามารถ ที่จะคิดค้น พัฒนาเกี่ยวกับการสร้างมูลค่าเพิ่มต่างๆ ให้กับผลิตภัณฑ์ของตนเอง เนื่องจากได้รู้ได้ เห็นได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรกลุ่มอื่นๆ เป็นต้น

11. เป็นเครื่องมือในการสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นอยู่และอาชีพ ความเป็นอิสระ และพึ่งตนเอง มีความรักต่อถิ่นที่อยู่และประเทศชาติอันจะสร้างความเชื่อมั่นให้กับตนเองและ ลูกหลานตลอดไป

12. เป็นเครื่องมือในการช่วยให้การใช้ทรัพยากรธรรมชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นสื่อของชุมชนเอง สื่อเครือข่าย สื่อกิจกรรมประเภทต่างๆ รวมทั้งสื่อมวลชนด้วย สื่อประเภทต่างๆ ดังกล่าวจะช่วยให้เกษตรกรได้รับรู้และเข้าใจในคุณค่า หรือความจำเป็นในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนการนำทรัพยากรธรรมชาติไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ามากยิ่งขึ้น

แนวคิดและทฤษฎีการส่งเสริมการเกษตร

วิธีการส่งเสริมการเกษตร (extension teaching methods) หมายถึง วิธีการที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมหักติดต่อกับบุคคลเป้าหมาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสอน ให้ความรู้ แจ่มข่าวสาร แนะนำ จูงใจให้ปฏิบัติ หรือรับฟังปัญหาข้อคิดเห็นต่างๆ เรียกกันโดยทั่วไปว่า “วิธีการส่งเสริม” ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม คือ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมติดต่อกับบุคคลคนเดียวก็เรียกการสอน หรือการส่งเสริมแบบนี้ว่า “วิธีการส่งเสริมรายบุคคล (individual methods) แต่ในบางครั้งก็มีการสอน พบปะ หรือให้ความรู้กันเป็นกลุ่ม เช่น การประชุมเกษตรกร แม่บ้าน แบบนี้เรียกว่า “วิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม” (group methods) นอกจากนี้ ยังมีความจำเป็นที่ต้องทำงานให้เข้าถึงชนกลุ่มใหญ่ ต้องใช้สื่อ เช่น เอกสารเผยแพร่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หรือการจัดนิทรรศการเข้าช่วย วิธีการที่เข้าถึงชนกลุ่มใหญ่นี้เรียกว่า “วิธีการส่งเสริมมวลชน” (mass methods)

วิธีการส่งเสริมการเกษตร

วิธีการส่งเสริมการเกษตรมี 3 วิธีใหญ่ๆ (methods หรือ approaches) ดังนี้

1. วิธีการส่งเสริมรายบุคคล (individual methods) การส่งเสริมรายบุคคล เป็นการถ่ายทอดความรู้หรือการสื่อสารตัวต่อตัว ระหว่างเจ้าหน้าที่ส่งเสริม กับบุคคลเป้าหมาย ซึ่งอาจจะเป็นเกษตรกร แม่บ้าน เยาวชน หรือบุคคลอื่น

2. วิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม (group methods) การส่งเสริมแบบกลุ่ม เป็นการถ่ายทอดความรู้หรือการสื่อสาร การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับกลุ่มบุคคลเป้าหมาย ซึ่งอาจจะเป็นกลุ่มเกษตรกร กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเยาวชน หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

เนื่องจากการส่งเสริมรายบุคคลสิ้นเปลืองทั้งเวลาและแรงงาน อีกทั้งเข้าถึงบุคคลเป้าหมายในจำนวนจำกัด ด้วยเหตุนี้จึงมีกิจกรรมการส่งเสริมหลายอย่างที่จัดดำเนินการเข้าถึงกลุ่ม

การเข้าถึงกลุ่ม หรือทำให้กลุ่มได้รับรู้ เกิดความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หากมีการขอความคิดเห็นเพื่อการตัดสินใจ การตัดสินใจของกลุ่มในชุมชนย่อมมีน้ำหนักมากกว่าการตัดสินใจโดยบุคคลเดียว บุคคลอาจไม่เต็มใจที่จะรับคำแนะนำไปปฏิบัติเนื่องจากเกรงว่าการกระทำของตนจะไม่เหมือนกับคนอื่น อย่างไรก็ตาม เมื่อเขาเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่ยอมรับที่จะทดลองแนวความคิดใหม่หรือวิธีการใหม่ เขาก็ย่อมมีความเชื่อมั่นและยินดีที่จะกระทำ

กลุ่มของบุคคลที่เข้ามาประชุม สัมมนา หรือชมการสาธิต มักจะมีความสนใจและประสบการณ์คล้ายๆ กัน จึงสามารถแลกเปลี่ยนข่าวสารและความรู้ต่างๆ โดยยืนอยู่บนฐานของประสบการณ์เดียวกัน ดังนั้นจึงเป็นการกระตุ้นและเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน

การส่งเสริมแบบกลุ่ม มีข้อจำกัดบ้างในบางเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการชักชวนหรือจูงใจให้กลุ่มคนมาสู่การตัดสินใจร่วมกันนั้นต้องใช้เวลา ด้วยเหตุนี้ การส่งเสริมแบบกลุ่มดังกล่าวจึงต้องมีการวางแผนไปเชื่อมสมาชิกของกลุ่มก่อนล่วงหน้า เพื่ออธิบายให้เข้าใจในความมุ่งหมายเพื่อเขาจะได้ให้การสนับสนุน

การส่งเสริมหรือสอนแบบกลุ่มเกี่ยวกับแนวคิดหรือแนวปฏิบัติใหม่ทางเกษตร ไม่สามารถเข้าถึงการแก้ปัญหาที่เกษตรกรหรือสมาชิกกลุ่มประสบอยู่ ด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นต้องมีการไปเยี่ยมชมสมาชิกกลุ่มที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการนำวิธีการเกษตรแบบใหม่ไปใช้ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ผลอย่างจริงจัง

การรวมกลุ่มเกษตรกร แม่บ้าน หรือเยาวชนในชุมชน ก็มีใช้เรื่องง่ายถ้าหากขาดประสบการณ์และข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน เช่น จะเรียกประชุมกลุ่มในฤดูปลูกพืชหรือเก็บเกี่ยวก็ควรเลือกช่วงเวลาที่เหมาะสม จึงจะมีผู้มาประชุม

3. วิธีการส่งเสริมมวลชน (mass methods) วิธีการส่งเสริมมวลชนเป็นวิธีที่เข้าถึงชนกลุ่มใหญ่หรือมวลชนโดยอาศัยสื่อ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เอกสารเผยแพร่ วิทยุ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ การประกวด และการรณรงค์

จะเห็นได้ว่าสื่อมวลชนมีบทบาทอย่างสำคัญมากในการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้ หรือความบันเทิงไปสู่ประชาชนได้อย่างรวดเร็วและครอบคลุมประชาชนได้จำนวนมาก ด้วยเหตุนี้ ในวงการธุรกิจจึงอาศัยสื่อมวลชนเผยแพร่โฆษณาอันมาก

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสามารถใช้สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือเพื่อทำให้มวลชนได้รับรู้และเกิดการสนใจในเรื่องใหม่ๆ หรือวิธีการเกษตรแผนใหม่ สามารถแจ้งคำเตือนผ่านทางวิทยุ โทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์ เกี่ยวกับการระบาดของศัตรูพืชและโรคพืช พร้อมทั้งคำแนะนำในการป้องกัน นอกจากนี้ สื่อมวลชนยังช่วยสร้างทัศนคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริม

โครงการพัฒนาเพื่อเกษตรกรชาวสวนยางไทยเฉลิมพระเกียรติ

หลักการและเหตุผล

แนวทางการพัฒนาประเทศไทยในรอบ 40 ที่ผ่านมามุ่งเน้นการพัฒนาที่เน้นการพัฒนาที่เน้นการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศเป็นสำคัญ โดยมีความเชื่อว่าเมื่อเศรษฐกิจแล้ว จะนำไปสู่ความเจริญในด้านอื่นด้วย ผลการพัฒนาตามแนวทางดังกล่าวนี้ในภาพรวมของประเทศ ถือได้ว่าประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ทำให้รายได้ประชาชาติเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจได้รับการพัฒนาอย่างมากมาย เช่น ถนน ระบบสื่อสาร เขื่อน ระบบชลประทาน ตลอดจนด้านการศึกษา การสาธารณสุข และการป้องกันประเทศ ก็เจริญและทันสมัยยิ่งขึ้นเช่นกัน และแนวทางการพัฒนาที่ผ่านมานั้นมุ่งเน้นไปสู่การทำให้ประเทศไทยที่เป็นประเทศเกษตรกรรม ปรับเปลี่ยนเป็นประเทศอุตสาหกรรมมากขึ้น เกษตรกรในภาคการผลิตต่างๆ ที่เป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ ถูกกระตุ้นให้เพิ่มปริมาณการผลิตเพื่อการค้าด้วยกลไกภาครัฐและกลไกตลาด ด้วยวิธีการเสนอให้ขยายพื้นที่เพาะปลูก และเพิ่มปริมาณการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

เบื้องหลังความสำเร็จในภาพรวมดังกล่าว สังคมไทยได้รับผลกระทบในทางตรงกันข้ามหลายด้าน ในปัจจุบันทำให้สังคมไทยต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์หลายด้าน อาทิเช่น ความเหลื่อมล้ำของรายได้ของคนในประเทศระหว่างกลุ่มคนรวยและกลุ่มคนจนกลับห่างกันมากยิ่งขึ้น โดยในปี 2518 อัตราส่วนรายได้ของกลุ่มคนร้อยละ 20 ที่มีรายได้สูง ต่อรายได้ของกลุ่มคนร้อยละ 20 ที่มีรายได้ต่ำสุด ห่างกัน 8.1 เท่า และในปี 2543 คนสองกลุ่มนี้มีอัตราส่วนรายได้ห่างกันถึง 14.9 เท่า และที่น่าสนใจพบว่า รายได้ของกลุ่มคนร้อยละ 20 ที่มีรายได้ต่ำสุดมีส่วนแบ่งรายได้ลดลงเป็นลำดับ กล่าวคือ ในปี 2518, 2533, 2543 มีส่วนแบ่งรายได้ ร้อยละ 6.05, 4.23, และ 3.89 ตามลำดับ และ

รายได้ของกลุ่มคนร้อยละ 20 ที่มีรายได้สูงสุด จะมีรายได้เพิ่มขึ้น ในช่วงเวลาเดียวกัน คือร้อยละ 49.24, 57.26 และ 57.77 ตามลำดับ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าทิศทางการพัฒนาในอดีตโดยรวมทำให้กลุ่มคนรวยยิ่งรวยขึ้น กลุ่มคนจนกลับยิ่งจนลง นอกจากนี้ปัญหาความเหลื่อมล้ำของรายได้แล้ว สังคมไทยยังเผชิญกับปัญหาด้านสังคมที่รุนแรงไม่ว่าจะเป็นปัญหายาเสพติด โจรกรรม อาชญากรรม โสเภณีเด็ก แรงงานต่างด้าว และการขยายตัวของโรคเอดส์ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศ ป่าไม้ต้นน้ำลำธารถูกทำลาย ความหลากหลายทางชีวภาพลดน้อยลง ศิลปวัฒนธรรม และระบบจริยธรรมอันดีงามของชาติถูกมองข้ามและขาดการอนุรักษ์ฟื้นฟู แลที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือปัญหาระบบครอบครัวและชุมชนที่อ่อนแอลงอย่างมาก ทั้งนี้เพราะ กระแสการพัฒนาที่ผ่านมาได้ละเลยการให้ความสำคัญกับชุมชนท้องถิ่นซึ่งเป็นเสมือนรากฐานอันสำคัญของสังคมไทยไป

ชุมชนชาวสวนยางจำนวนมากประมาณกว่า 6 ล้านคน หรือร้อยละ 10 ของประชากรทั่วประเทศ เป็นผู้ร่วมกันผลิต ผลผลิตของยางพาราเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ หรือเพิ่มขึ้นประมาณ 5 เท่าตัว ในช่วงระยะเวลา 40 ปีเศษของการพัฒนาตามแนวทางข้างต้น ทำให้ผลผลิตยางพาราเฉลี่ยทั่วประเทศเพิ่มจากประมาณ 58 กิโลกรัม/ไร่/ปี ในปี พ.ศ. 2503 มาเป็นประมาณ 259 กิโลกรัม/ไร่/ปี ในปี พ.ศ.2543 ด้วยการส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางเช่าด้วยยางพันธุ์ดี และการถ่ายทอดเทคนิควิธีการทำการเกษตรแผนใหม่ ตลอดจนการเพิ่มพื้นที่ปลูกในพื้นที่ใหม่ ส่งผลประโยชน์แก่ประเทศโดยรวมอย่างมากมายมหาศาล โดยในปี พ.ศ.2544 ภาคการผลิตยางพาราสามารถทำรายได้จากการส่งออกยางพาราไปต่างประเทศถึง 134,112.80 ล้านบาท เบื้องหลังผลสำเร็จดังกล่าวนี้ ชาวสวนยางก็เป็นเหมือนชาวชนบทในชุมชนท้องถิ่นทั่วไปของประเทศที่ยังคงตกอยู่ในที่นั่งลำบาก เนื่องจากสภาพแวดล้อมรอบข้างและระบบนิเวศเสื่อมโทรม สภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติแปรปรวนบ่อยครั้งขึ้น ทำให้ผลผลิตเสียหายหรือไม่ได้ผลเท่าที่ควร บางครั้งราคายางสูง แต่ชาวสวนยางไม่มีผลผลิตขาย ประกอบกับชาวสวนยางสวนใหญ่เป็นเจ้าของสวนขนาดเล็ก มีข้อจำกัดและความเสี่ยงด้านรายได้อยู่เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ทำให้การรวมตัวกันเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมทำได้ยากลำบาก การเอื้ออาทร และการออกแรงช่วยเหลือเกื้อกูลกันมีน้อยลง มีชาวสวนยางเกิดการเจ็บป่วยจากการใช้สารเคมี ชุมชนชาวสวนยางจำนวนมากจึงกำลังเผชิญหน้าอยู่กับปัญหายาเสพติด โจรกรรม การย้ายออกไปทำงานที่อื่นของคนในชุมชน ขาดแคลนแรงงาน แรงงานต่างด้าว สรุปแล้วชุมชนชาวสวนยางก็ตกอยู่ในวังวนของความอ่อนแอ และขาดความสุขเช่นกัน

กระบวนการทัศน์การพัฒนาสังคมไทย ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 9 กำหนดให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาและมีทิศทางพัฒนาให้ชุมชนเป็นสังคมที่เข้มแข็ง และมีคุณภาพทั้งในด้านคุณภาพที่ยึดหลักความสมดุลพอดี และพึ่งตนเอง ด้านภูมิปัญญาและการเรียนรู้ โดยพัฒนาคนให้คิดเป็น ทำเป็น เรียนรู้ตลอดชีวิต มีเหตุผล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง เสริมสร้างฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคู่ไปกับการสืบสานประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา และรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม และด้านความสามัคคีและเอื้ออาทรกัน โดยมีการดำรงไว้ซึ่งสถาบันครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันหลักของสังคม และพัฒนาเครือข่ายชุมชนให้เข้มแข็งเพื่อความอยู่ดีมีสุขของสังคมไทย

หลักการและแนวคิดของโครงการพัฒนาฯ

1. แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางพัฒนาไปในทางสายกลาง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่สมดุล การพัฒนาที่มีคุณภาพและเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเริ่มจากระดับการสร้างความปลอดภัยและมั่นคงในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานก่อนการก้าวสู่ขั้นการเตรียมความพร้อมและการพัฒนา และเข้าสู่ระดับการผลิตเพื่อการแข่งขันในท้ายที่สุด

2. เน้นการพัฒนาและส่งเสริม ระบบเกษตรกรรมที่ยั่งยืน ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นหนทางหลักที่จะมีผลโดยตรงต่อการแก้ไขปัญหาความยากจนและสร้างความยั่งยืน การพัฒนาโดยใช้ “การเกษตร” เป็นตัวนำในการแก้ไขจัดการปัญหาความยากจนเนื่องจากการเกษตรเป็นวิถีของคนชนบท

3. เป็นการพัฒนางอกร่วม ยึดเอาชุมชนเป็นแกนกลางของการพัฒนา จุดมุ่งหมายคือ ความเข้มแข็งและความยั่งยืนของชุมชน โดยต้องมีการพัฒนาในทุกระบบย่อยทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์กันคือ ระบบทุนชุมชน ระบบทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ระบบสวัสดิการชุมชน ระบบรักษาสุขภาพ ระบบธุรกิจชุมชนและเศรษฐกิจพอเพียง ระบบอุตสาหกรรมชุมชน ระบบส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้และเครือข่าย

วัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาฯ

วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการคือเพื่อต้องการให้คนในชุมชนมีเป้าหมายมีศักยภาพในการพัฒนาด้วยตนเองด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วมและรวมตัวกันเป็นชุมชนที่มีความ

เข้มแข็งอย่างมีคุณภาพ ผู้คนในชุมชนอยู่ดีมีสุข และเกิดการพัฒนายั่งยืน ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังต่อไปนี้

1. เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร “๕0 พรรษา มหาชิราลงกรณ”

2. พัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนให้มีความสามารถในการพึ่งตนเอง โดยสามารถผสมผสานการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทักษะทางสังคมและชุมชน และ ความรู้ความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่และการดำรงชีวิตได้อย่างกลมกลืน ด้วยการทำงานแบบมีส่วนร่วมของคนในชุมชนกับผู้เกี่ยวข้องจากทุกฝ่าย

3. ส่งเสริมสนับสนุนการรวมตัวกันในชุมชน องค์กรชุมชน และเครือข่ายองค์กรชุมชนให้สามารถดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรมและการดูแลรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

4. สนับสนุนกระบวนการประชาสังคมในทุกระดับ ให้มีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นและเกิดการพัฒนาท้องถิ่นและเกิดการพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชน และแกนนำประชาคมรวมทั้งสร้างเสริมกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อค้นหาศักยภาพของชุมชน และการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนพึ่งตนเอง

5. ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างครบวงจร โดยเน้นการจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ในการฟื้นฟูทุนทางสังคมของชุมชน ควบคู่กับเทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่คำนึงถึงการเกื้อกูลกันของระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและระบบนิเวศของชุมชน

เป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายของโครงการประกอบด้วย

1. ประชาชนในหมู่บ้าน
2. องค์กรชุมชนที่เป็นนิติบุคคลและไม่เป็นนิติบุคคล

3. เครือข่ายองค์กรชุมชนที่รวมตัวกันตามพื้นที่เดียวกันหรือตามกิจกรรมที่พัฒนาร่วมกัน
4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกิจกรรมพัฒนาชุมชนร่วมกัน
5. สถาบันในชุมชนที่มีกิจกรรมพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับชุมชน เช่น วัด มัสยิด ฯลฯ

พื้นที่การดำเนินงาน

พื้นที่ในการดำเนินงานครั้งนี้คือ บ้านทุ่งเชิงดี หมู่ที่ 2 ตำบลทุ่งควาตัด อำเภอละแม จังหวัด
ชุมพร

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ขั้นตอนก่อนดำเนินโครงการ

1. จัดตั้งกลไกการบริหารโครงการภายใน สกย.
2. แต่ละสำนักงานฯ อำเภอ/จังหวัด (ที่ไม่มีสำนักงานฯอำเภอ) คัดเลือกหมู่บ้านเข้าโครงการเป็นหมู่บ้านสวนยางพัฒนา สำนักงานฯละ 1 หมู่บ้านและผู้ประสานของ สกย. จำนวน 1 คน ตามหลักเกณฑ์ที่โครงการกำหนด
3. โครงการหาภาคีความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา องค์กรภาคประชาชนในทุกระดับ
4. โครงการจัดสัมมนาแนะนำเปิดตัวโครงการและปฐมนิเทศงานแก่ผู้ประสานงานของ สกย. และผู้ที่เกี่ยวข้อง
5. โครงการจัดฝึกอบรม พัฒนาพนักงานที่รับผิดชอบเป็นผู้ประสานงานของ สกย. และพนักงานประสานงานโครงการส่วนกลาง

ขั้นตอนระหว่างดำเนินโครงการ

1. ผู้ประสานงานของ สกย. และคณะกรรมการประสานงานโครงการฯ สร้างความเข้าใจแก่ผู้นำชุมชนและคนในชุมชน
2. ประสานงานองค์กรต่างๆ ในชุมชนและเครือข่าย เพื่อปรึกษาหารือและพิจารณากลุ่มที่จะเข้าร่วมโครงการ
3. โครงการจัดฝึกอบรมผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหมู่บ้าน
4. ร่วมกันจัดตั้งองค์กรประสานงานโครงการของหมู่บ้านในรูปคณะกรรมการ โดยมีพนักงานของ สกย. เป็นอาสาสมัครในองค์กรประสานงานนี้
5. เก็บข้อมูลสำหรับศึกษาวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วมตามคำแนะนำของของโครงการและความต้องการของชุมชน
6. จัดเวทีประชุมอย่างสร้างสรรค์เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์หรือภาพที่พึงประสงค์ของชุมชน และกำหนดแนวทางการพัฒนาหมู่บ้านพึ่งตนเองเบื้องต้น
7. จัดเวทีประชาพิจารณ์ หรือเสวนากลุ่มย่อยในหมู่บ้าน หรือในกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุง และเตรียมการจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วมในหมู่บ้าน
8. จัดเวทีการประชุมอย่างสร้างสรรค์เพื่อทำแผนพัฒนาหมู่บ้านพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน
9. ชุมชนดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม ตามแผนพัฒนาของหมู่บ้าน
10. ผู้ประสานงานของ สกย. ประสานความร่วมมือและอำนวยความสะดวก
11. จัดเวที เสวนา ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสรุปบทเรียน

12. ชุมชนร่วมกันพิจารณาจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียน ถ่ายทอด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวบรวม ข้อมูล ข่าวสาร และเผยแพร่

13. ชุมชนร่วมกันจัดตั้งกลไกการติดตาม ประเมินผล โครงการ/กิจกรรมต่างๆตาม แผนพัฒนาของหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง

14. ผู้ประสานงานของ สกย. รายงานความก้าวหน้าของโครงการ/กิจกรรมของหมู่บ้าน เป้าหมายไปยังโครงการฯ อย่างต่อเนื่องตามรอบระยะเวลาที่โครงการฯ กำหนด

15. โครงการจัดสัมมนาเพื่อสรุปผลการพัฒนาและบทเรียน ปัญหา อุปสรรค และร่วมกัน กำหนดแนวทางการพัฒนาปรับปรุงโครงการ

หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ

หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ ฯ ในครั้งนี้ คือ สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร

งบประมาณ

ปี 2548 สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯสยามมกุฎราชกุมารพระราชทานเงินขวัญถุง

4,050 บาท

สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (งบประมาณปี 2548) 80,000 บาท

ปี 2549 สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (งบประมาณปี 2549) 100,000 บาท

ปี 2550 สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (งบประมาณปี 2550) 100,000 บาท

ปี 2551 สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (งบประมาณปี 2551) 100,000 บาท

สถานที่การดำเนินงาน

สถานที่ในการดำเนินโครงการฯ ในครั้งนี้คือ บ้านทุ่งเชิงดี หมู่ที่ 2 ตำบลทุ่งควาตัด อำเภอ ละแม จังหวัดชุมพร

ระยะเวลาในการดำเนินการ

ระยะเวลาในการดำเนินโครงการฯ เริ่มต้นปี 2548 สิ้นสุดปี 2551 รวมระยะเวลาการดำเนินโครงการ 4 ปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สำนักงานฯ เกษตรกรชาวสวนยาง และภาคีความร่วมมือ ได้ร่วมกันเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร “๕๐ พรรษา มหาวชิราลงกรณ”
2. ชาวสวนยางได้เรียนรู้และมีประสบการณ์จากการทำงานแบบมีส่วนร่วมกับชุมชนและผู้เกี่ยวข้องอื่นอย่างต่อเนื่อง
3. ชาวสวนยางมีชีวิตความเป็นอยู่ที่มั่นคงยิ่งขึ้นในทุกมิติ เกิดคุณค่าความภาคภูมิใจในชาวท้องถิ่นของตน
4. สำนักงานฯ ได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ทำงานแบบมีส่วนร่วมกับชุมชนและได้รับองค์ความรู้ใหม่และทราบรูปแบบและแนวทางการขยายผลต่อไป
5. ชาวสวนยางและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการพัฒนาชุมชน ชื่นชมและพึงพอใจกับการทำงานของสำนักงานฯ
6. ได้มีชุมชนชาวสวนยางตัวอย่างในการพัฒนาเกิดขึ้นในประเทศไทย

การติดตามประเมินผลโครงการ

1. หลักการติดตามประเมินผลโครงการและกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการร่วมคิดของชุมชนเป็นบทบาทของชุมชนที่จะต้องจัดทำผ่านเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
2. ผู้ประสานงานของ สกย. เป็นผู้ประสานงาน อำนวยความสะดวก และเป็นวิทยากร กระบวนให้

3. โครงการดำเนินการแนะนำ เกี่ยวกับดัชนีชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทุกมิติให้แก่ผู้ประสานงานของ สกย. เพื่อเป็นความรู้เพิ่มเติมสำหรับทำหน้าที่ระหว่างการประสานงาน หรือการจัดกระบวนการในฐานะวิทยากรกระบวนการ

4. ผู้นำชุมชน ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในหมู่บ้าน ผู้เกี่ยวข้อง ร่วมกันตั้งคณะกรรมการติดตามประเมินผลขึ้นให้เป็นกลไกสำหรับติดตามประเมินผล โครงการ/กิจกรรม ตามแผนพัฒนาหมู่บ้าน หรืออนุกรรมการอื่นเพื่อการนี้ตามแต่ชุมชนเห็นสมควร

5. คณะกรรมการติดตามประเมินผล ร่วมกันกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จของแผนพัฒนาหมู่บ้านพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน

6. ผู้ประสานงานของ สกย. ประสานให้มีการจัดเวทีเพื่อการติดตามประเมินผล เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

7. โครงการจัดสัมมนาเพื่อสรุปผลการพัฒนาและบทเรียน ปัญหา อุปสรรค และร่วมกันกำหนดแนวทางการพัฒนาปรับปรุงโครงการ

โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ

1. หลักการและเหตุผล

บ้านทุ่งควัวด หมู่ที่ 2 ตำบลทุ่งควัวด อำเภอละแม จังหวัดชุมพร มีประชาชนประมาณ 70 ครัวเรือน ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพทำสวนยางพารา และสวนปาล์มน้ำมัน มีอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพเสริม

คณะกรรมการหมู่บ้านได้จัดทำแผนชุมชน โดยจัดทำเวทีประชาคมหมู่บ้าน และได้สรุปแผนพัฒนาหมู่บ้าน โดยเป้าหมายพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งการพัฒนาจะมุ่งมั่นไปตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้นจึงจัดทำโครงการการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติขึ้นเพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรได้มีอาชีพเสริมเพิ่มขึ้น และเป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางอ้อม เพราะผึ้งยังช่วยในการผสมเกสรให้กับดอกไม้ โดยเฉพาะไม้ผล และยังมีผล

พลอยได้จากการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ คือสามารถจับผึ้งเพื่อผลิตน้ำผึ้งปีละ 1 ครั้ง ได้ผลผลิตน้ำผึ้งที่มีคุณภาพ และขายได้ในราคาค่อนข้าง ทำให้เศรษฐกิจของชุมชนดีขึ้นและยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อเสริมสร้างกิจกรรมกลุ่มมวลชนหลักของหมู่บ้านให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน
- 2.2 เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติเป็นอาชีพที่มั่นคงในอนาคต
- 2.3 เพื่อเป็นการสร้างทักษะในการเลี้ยงผึ้งโพรงและเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนและครอบครัว

3. เป้าหมาย

เกษตรกรชาวสวนยางหมู่บ้านหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติฯ หมู่ที่ 2 ตำบลทุ่งกวัด อำเภอละแม จังหวัดชุมพร จำนวน 20 ครัวเรือน รั้งผึ้งจำนวน 50 รั้ง

4. ระยะเวลาการดำเนินการ

เดือนพฤษภาคม- เดือนธันวาคม 2550

5. วิธีการดำเนินการ

- 5.1 ประชุมคณะกรรมการกลุ่มและชี้แจงสมาชิกผู้เข้าร่วมโครงการ
- 5.2 จัดหาวัสดุอุปกรณ์และดำเนินการตามแผน

6. งบประมาณดำเนินการ

งบประมาณจากโครงการหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติฯ ของ สกย.อ.เมืองชุมพร

- ไม้กระดานขนาด 1" x 10" จำนวน 100 เมตร เมตรละ 135 บาท เป็นเงิน 13,500 บาท
- ตะปูขนาด 1 1/2" จำนวน 3 กิโลกรัม กิโลกรัมละ 80 บาท เป็นเงิน 240 บาท
- กระเบื้องขนาด 5 ฟุต จำนวน 50 แผ่น แผ่นละ 50 บาท เป็นเงิน 2,500 บาท

- บานพับ ขนาด 1” จำนวน 100 อัน อันละ 6 บาท เป็นเงิน 600 บาท
 - เสาปูนและอุปกรณ์ใช้ติดตั้ง จำนวน 50 ท่อน ท่อนละ 65 บาท เป็นเงิน 3,250 บาท
- รวมเป็นเงิน 20,090 บาท

7. ผู้รับผิดชอบโครงการ

หัวหน้าสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางอำเภอเมืองชุมพร

8. ผู้ดำเนินการ

8.1 หัวหน้าแผนกปฏิบัติการ

8.2 พนักงานสงเคราะห์สวนยาง 6 ผู้รับผิดชอบหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติฯ

8.3 เจ้าหน้าที่พัฒนากร ประจำตำบลทุ่งควายวัด อำเภอละแม จังหวัดชุมพร

8.4 เจ้าหน้าที่ รกส.ประจำตำบลทุ่งควายวัด อำเภอละแม จังหวัดชุมพร

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

9.1 เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ

9.2 กลุ่มผู้เลี้ยงผึ้งโพรงฯมีการขยายตัวเติบโตเข้มแข็งมากขึ้น

9.3 เป็นการอนุรักษ์อาชีพการเลี้ยงผึ้ง อนุรักษ์สภาพแวดล้อมความสมดุลของธรรมชาติ
ที่เพิ่มขึ้น

9.4 เกษตรกรชาวสวนยางได้ร่วมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร “50 พรรษา มหาวชิราลงกรณ”

โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน

1. หลักการและเหตุผล

“เตาเผาถ่านหินเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นเตาที่ใช้ผลิตถ่านไม้ มีต้นทุนการสร้างไม่สูงนัก สามารถนำเศษไม้ต่างๆ เผาผลิตเป็นถ่านไม้ได้คุณภาพที่ดี เกษตรกรสามารถสร้างด้วยตนเองได้ ทั้งนี้เนื่องจากสมาชิกในบ้านทุ่งเชิงดีส่วนใหญ่มีอาชีพทำสวนยางพารา สวนปาล์ม น้ำมัน และไม้ผลต่างๆ มีเศษไม้ที่เกิดจากการดูแลสวนอยู่มากมาย ส่วนใหญ่จะเผาทำลายหรือปล่อยให้ย่อยสลายไปตามธรรมชาติ หากนำวัสดุเหล่านี้มาผลิตเป็นถ่านไม้ไว้ใช้ จะช่วยลดแทนแก๊สหุงต้มได้ เป็นการใช้ประโยชน์จากสิ่งเหลือใช้ในสวนและลดต้นทุนการใช้แก๊สในครัวเรือน และอาจนำมาซึ่งรายได้เสริมจากการขายถ่านไม้ซึ่งปัจจุบันราคา 150-180 บาท/กระสอบ ทั้งนี้กรรมการหมู่บ้านได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “เตาเผาถ่านหินเศรษฐกิจพอเพียง” นี้มาแล้วที่ คาบาน่า รีสอร์ท อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร และได้มาประยุกต์ปรับปรุงให้ดีขึ้น ทางคณะกรรมการหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติฯ จึงมีแนวคิดที่กระจายให้เตาเผาถ่านไม้ใช้ในครัวเรือนที่มีความสนใจและมีความพร้อมให้มากที่สุดต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อลดค่าใช้จ่ายภาคครัวเรือนในเรื่องแก๊สหุงต้ม
- 2.2 เพื่อเป็นการใช้ประโยชน์จากเศษไม้หรือสิ่งเหลือใช้ในสวน
- 2.3 เพื่อเป็นการสร้างรายได้เสริมให้แก่ครอบครัวที่เข้าร่วมโครงการ

3. เป้าหมาย

เกษตรกรชาวสวนยางหมู่บ้านหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติฯ หมู่ที่ 2 ตำบลทุ่งควาตัด อำเภอละแม จังหวัดชุมพร จำนวน 10 ครัวเรือน

4. ระยะเวลาการดำเนินการ

พฤษภาคม- มิถุนายน 2551

5. วิธีการดำเนินการ

- 5.1 ประชุมคณะกรรมการกลุ่มและชี้แจงสมาชิกผู้เข้าร่วมโครงการ
- 5.2 จัดหาวัสดุอุปกรณ์และดำเนินการตามแผน

6. งบประมาณดำเนินการ

งบประมาณจากโครงการหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติฯ ของ สกย. อำเภอเมืองชุมพร

- ถังน้ำมันขนาด 200 ลิตร จำนวน 10 ถัง ถังละ 400 บาท เป็นเงิน 4,000 บาท
 - อิฐมอญจำนวน 2000 ก้อน 2000 ก้อน ก้อนละ 2.00 บาท เป็นเงิน 4,000 บาท
 - ท่อไฮทิน/ซ้อ งอ 90° ขนาด 4 นิ้ว จำนวน 10 ท่อ ท่อละ 300 บาท เป็นเงิน 3000 บาท
- รวมเป็นเงิน 11000 บาท

7. ผู้รับผิดชอบโครงการ

หัวหน้าสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางอำเภอเมืองชุมพร

8. ผู้ดำเนินการ

- 8.1 หัวหน้าแผนกปฏิบัติการ
- 8.2 พนักงานสงเคราะห์สวนยาง 6 ผู้รับผิดชอบหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติฯ
- 8.3 เจ้าหน้าที่พัฒนากร ประจำตำบลทุ่งควายวัด อำเภอละแม จังหวัดชุมพร
- 8.4 เจ้าหน้าที่ รกส.ประจำตำบลทุ่งควายวัด อำเภอละแม จังหวัดชุมพร

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 9.1 เกษตรกรมีรายจ่ายภาคครัวเรือน
- 9.2 เกษตรกรมีรายได้เสริมเพิ่มขึ้น

9.3 เกษตรกรชาวสวนยางได้ร่วมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร “50 พรรษา มหาวชิราลงกรณ”

โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ

1. หลักการและเหตุผล

จากการที่หมู่บ้านได้รับอนุมัติงบประมาณในการก่อสร้างโรงเรือนสำหรับผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพคณะกรรมการโครงการฯ ของ สกย.จังหวัดชุมพร แล้วได้ดำเนินการผลิตปุ๋ยอินทรีย์โดยใช้วัสดุจากชังทลายปาล์ม ซึ่งผลิตปุ๋ยอินทรีย์ในครั้งแรกได้กว่า 5 ตัน ทำให้มีผลผลิตปุ๋ยอินทรีย์หมุนเวียนใช้ในหมู่บ้าน นำความอุดมสมบูรณ์กลับสู่ผืนดินได้พอสมควรและสามารถลดการใช้ปุ๋ยเคมีได้ระดับหนึ่ง ซึ่งราคาปุ๋ยเคมีในปัจจุบันมีราคาสูงมากและมีแนวโน้มที่สูงขึ้นอีกโดยเป็นผลจากราคาน้ำมันที่พุ่งสูงทำสถิติใหม่ทุกวัน ด้วยเหตุนี้ทำให้ความต้องการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในหมู่บ้านมีเพิ่มมากขึ้นและด้วยต้นทุนที่ไม่สูงมากสำหรับผลิตปุ๋ยอินทรีย์ของกลุ่มหมู่บ้านจึงสามารถสนองความต้องการของสมาชิกได้ ทั้งนี้ทางกลุ่มฯผลิตปุ๋ยอินทรีย์โดยใช้วัสดุจากธรรมชาติ ซึ่งมีหลากหลายชนิด เช่น ชังทลายปาล์ม กากเมล็ดคากาแฟ ฟางข้าว รวมถึงขุยมะพร้าว ก็สามารถผลิตได้เช่นกัน นอกจากนี้ คณะกรรมการหมู่บ้านยังมีแนวโน้มที่จะขยายการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพในทีกลางแจ้งเพื่อสะดวกในการพลิกกลับกองปุ๋ย สามารถผลิตได้จำนวนมากขึ้น

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อลดต้นทุนการผลิตในด้านปุ๋ยเคมีของเกษตรกร
- 2.2 เพื่อนำความอุดมสมบูรณ์กลับสู่ผืนดินที่ผ่านการใช้แต่ปุ๋ยเคมีจนดินเสื่อม
- 2.3 เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้นนำไปสู่รายได้ที่เพิ่มขึ้น
- 2.4 เพื่อให้มีรายได้เสริมจากการขายปุ๋ยอินทรีย์แก่บุคคลทั่วไปและนารายได้มาขยายโครงการนี้ต่อไป

3. เป้าหมาย

สมาชิกในหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติฯ หมู่ที่ 2 ตำบลทุ่งควา้ อำเภอละแม จังหวัดชุมพร และหมู่บ้านใกล้เคียง

4. ระยะเวลาการดำเนินการ

เดือนเมษายน-เดือนพฤษภาคม 2551

5. วิธีการดำเนินการ

- 5.1 คณะกรรมการประชุมหารือเพื่อต่อยอดโครงการเดิม
- 5.2 เสนอผู้เกี่ยวข้องพิจารณา
- 5.3 เขียนโครงการเสนอ
- 5.4 จัดหาอุปกรณ์และดำเนินการตามแผน

6. งบประมาณดำเนินการ

งบประมาณจากโครงการหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติฯ ของ สกย. อ.เมืองชุมพร

- ชูมะพร้าว จำนวน 5 คัน (6 ล้อ) คันละ 800 บาท	เป็นเงิน 4000 บาท
- มูลวัว จำนวน 180 กระสอบ กระสอบละ 30 บาท	เป็นเงิน 5400 บาท
- ปุ๋ยยูเรีย จำนวน 1 กระสอบ กระสอบละ 1100 บาท	เป็นเงิน 1100 บาท
- เครื่องมอเตอร์ 2 แรง จำนวน 1 เครื่อง เครื่องละ 3500 บาท	เป็นเงิน 3500 บาท
- สายไฟ ขนาด 2x2.5 มม. จำนวน 1 ม้วน ม้วนละ 2500 บาท	เป็นเงิน 2500 บาท
- สายยางขนาด 1.5 นิ้ว จำนวน 1 ม้วน ม้วนละ 1400 บาท	เป็นเงิน 1400 บาท
- ผ้ายางสีดำ จำนวน 1 ม้วน ม้วนละ 600 บาท	เป็นเงิน 600 บาท

รวมเป็นเงิน 18500 บาท

7. ผู้รับผิดชอบโครงการ

หัวหน้าสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางอำเภอเมืองชุมพร

8. ผู้ดำเนินการ

- 8.1 หัวหน้าแผนกปฏิบัติการ สกย.อ.เมืองชุมพร
- 8.2 เจ้าหน้าที่จากสถานีพัฒนาที่ดิน อ.หลังสวน จ.ชุมพร
- 8.3 คณะกรรมการหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติฯ
- 8.4 พนักงานสงเคราะห์สวนยาง 6 ผู้รับผิดชอบหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติฯ

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 9.1 เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการที่ต้นทุนการผลิตด้านปุ๋ยเคมีลดลง
- 9.2 สภาพแวดล้อมและความอุดมสมบูรณ์ของดินในชุมชนเพิ่มขึ้น
- 9.3 ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง มีความรักสามัคคี และรักสิ่งแวดล้อม
- 9.4 สมาชิกในชุมชนมีรายได้เสริมจากการขายปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพที่ผลิตได้แก่บุคคลทั่วไป

โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน

1. หลักการและเหตุผล

ประชากรของหมู่บ้านสวนใหญ่จะซื้อผักจากท้องตลาดมากบริโภค ซึ่งผักที่ขายโดยทั่วไปที่ขายโดยทั่วไปจะปนเปื้อนด้วยสารเคมีจากผู้ผลิต ที่ต้องการผลิตผักให้มีลักษณะสดสวยงาม เก็บไว้ได้นาน และนำรับประทาน ที่แท้จริงผักเหล่านี้เต็มไปด้วยสารพิษจากสารเคมี เมื่อบริโภคเข้าไปแล้วเป็นพิษต่อร่างกาย มีผลทำให้ร่างกายอ่อนแอต่อการเป็นโรคมะเร็ง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนในชุมชน ได้บริโภคผักสวนครัวที่ปลอดสารพิษทุกครัวเรือน คณะกรรมการ

หมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติ ได้ประชุมและมีมติให้แนะนำประชากรในชุมชนบ้านทุ่งเชิงดี ทำการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคภายในครัวเรือน อย่างน้อย 1 ชนิด

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อสนองพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 ชุมชนมีผักปลอดสารพิษไว้บริโภคทุกครัวเรือน

2.3 ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

2.4 เป็นการส่งเสริมพัฒนาการเกษตรและชุมชนให้มีความเข้มแข็งและมีสภาพร่างกายที่แข็งแรง และยั่งยืน

3. เป้าหมาย

เกษตรกรชาวสวนยางหมู่บ้านหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติฯ หมู่ที่ 2 ตำบลทุ่งควาตัด อำเภอละแม จังหวัดชุมพร จำนวน 70 ครัวเรือน

4. ระยะเวลาการดำเนินการ

เดือนพฤษภาคม-เดือนมิถุนายน 2550

5. วิธีการดำเนินการ

5.1 ประชุมชี้แจงโครงการ

5.2 คัดเลือกคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบดำเนินงานปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคแต่ละครัวเรือน

5.3 ดำเนินกิจกรรม

6. งบประมาณดำเนินการ

งบประมาณจากโครงการหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติฯ ของ สกย.อำเภอเมืองชุมพร

- ค่าเมล็ดพันธุ์ผัก เป็นเงิน 2625 บาท
 - ค่าปุ๋ยบำรุง จำนวน 350 กก. กก.ละ 12.50 บาท เป็นเงิน 4375 บาท
- รวมเป็นเงิน 7000 บาท

7. ผู้รับผิดชอบโครงการ

หัวหน้าสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางอำเภอเมืองชุมพร

8. ผู้ดำเนินการ

- 8.1 หัวหน้าแผนกปฏิบัติการ
- 8.2 พนักงานสงเคราะห์สวนยางผู้รับผิดชอบหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติฯ
- 8.3 เจ้าหน้าที่พัฒนากร ประจำตำบลทุ่งควายวัด อำเภอละแม จังหวัดชุมพร
- 8.4 เจ้าหน้าที่ ทัศน.ประจำตำบลทุ่งควายวัด อำเภอละแม จังหวัดชุมพร

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 9.1 เกษตรกรสามารถลดค่าใช้จ่าย มีรายได้เพิ่มขึ้นตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง
- 9.2 เกษตรกรมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง บริโภคผักสวนครัวที่ปลอดจากสารพิษ
- 9.3 เป็นชุมชนต้นแบบของหมู่บ้านสวนยางพัฒนา

โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)

1. หลักการและเหตุผล

ในสภาพสังคมปัจจุบัน อิทธิพลทางวัฒนธรรมตะวันตกได้หลั่งไหลเข้ามาในประเทศไทยอย่างมากมาย ทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคม ตลอดจนวัฒนธรรมต่างชาติส่งผลให้เยาวชนมีทัศนคติหรือรับรู้ในวัฒนธรรมที่ไม่เหมาะสมกับสังคมของคนไทย มีวัตถุนิยม ฟุ้งเฟ้อในการแต่งตัว และใช้จ่ายเกินตัว ละเลยต่อวัฒนธรรมไทย ประเพณีท้องถิ่นการเล่นต่างๆ ของสังคม เช่น โขน ลำตัด ลิเก เพลงบอก ตลอดจนการเล่นพื้นบ้านในภาคต่างๆ ถูกละเลย ขาดผู้สืบทอด ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นตัวหล่อหลอมจิตใจ ความคิด ความสามัคคีในหมู่คณะ และช่วยเหลือ ซึ่งกันและกัน

คณะกรรมการหมู่บ้าน ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเฉพาะการแสดงกลองยาวของทางภาคใต้ ซึ่งนับวันจะสูญหาย จึงมีมติร่วมกันที่จะฟื้นฟูการแสดงกลองยาวขึ้นมาใหม่ โดยขอความร่วมมือจากผู้รู้และปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อฝึกฝนให้เยาวชน และผู้ที่สนใจในชุมชนได้เรียนรู้และสืบทอดประเพณีต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อฟื้นฟู และอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น ให้สืบทอดคงอยู่ต่อไป
- 2.2 เป็นการเสริมสร้างชุมชน ให้มีส่วนร่วม มีความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- 2.3 เพื่อให้เยาวชนในหมู่บ้านได้แสดงออก และห่างไกลจากยาเสพติด
- 2.4 เป็นชุมชนต้นแบบในการพัฒนาหมู่บ้านชาวสวนยางต่อไป

3. เป้าหมาย

กลุ่มเยาวชน และเกษตรกรชาวสวนที่สนใจ หมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติ หมู่ที่ 2 ตำบลทุ่งคา วัด อำเภอละแม จังหวัดชุมพร จำนวน 16 คน

4. ระยะเวลาการดำเนินการ

เดือนเมษายน-เดือนธันวาคม 2550

5. วิธีการดำเนินการ

- 5.1 ประชาสัมพันธ์ให้เยาวชนและเกษตรกรชาวสวนยางกลุ่มเป้าหมาย
- 5.2 ประชุมชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการ
- 5.3 รวบรวมรายชื่อเยาวชน เกษตรกรชาวสวนยางที่สนใจประสงค์เข้าร่วมโครงการ
- 5.4 คัดเลือกคณะกรรมการรับผิดชอบโครงการ
- 5.5 ติดต่อผู้มีความรู้ และปราชญ์ท้องถิ่นเพื่อฝึกฝนผู้เข้าร่วมโครงการ
- 5.6 จัดหาอุปกรณ์ ละเอียด

6. งบประมาณดำเนินการ

งบประมาณจากโครงการหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติฯ ของ สกย.อำเภอเมืองชุมพร

- อุปกรณ์กล่องยาว ขนาด 12 นิ้ว จำนวน 2 ลูก ลูกละ 1080 บาท	เป็นเงิน 2160 บาท
- อุปกรณ์กล่องยาว ขนาด 10 นิ้ว จำนวน 2 ลูก ลูกละ 1080 บาท	เป็นเงิน 1800 บาท
- อุปกรณ์กล่องยาว ขนาด 8 นิ้ว จำนวน 3 ลูก ลูกละ 780 บาท	เป็นเงิน 2340 บาท
- ฉาบลงหิน ขนาด 6 นิ้ว 1 คู่	เป็นเงิน 440 บาท
- ฉาบลงหิน ขนาด 8 นิ้ว 1 คู่	เป็นเงิน 960 บาท
- ฉาบลงหิน ขนาดกลาง 1 คู่	เป็นเงิน 440 บาท
- ฆ้องวง ขนาด 9 นิ้ว 1 วง	เป็นเงิน 1400 บาท
- คีบอร์ด ขนาด SA -75 1 ตัว	เป็นเงิน 3290 บาท

รวมเป็นเงิน 12830 บาท

7. ผู้รับผิดชอบโครงการ

หัวหน้าสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางอำเภอเมืองชุมพร

8. ผู้ดำเนินการ

8.1 หัวหน้าแผนกปฏิบัติการ

8.2 พนักงานสงเคราะห์สวนยางผู้รับผิดชอบหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติฯ

8.3 คณะกรรมการหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติฯ หมู่ที่ 2 ตำบลทุ่งควายวัด อำเภอละแม จังหวัดชุมพร

8.4 เจ้าหน้าที่พัฒนากร ประจำตำบลทุ่งควายวัด อำเภอละแม จังหวัดชุมพร

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

9.1 เยาวชนและเกษตรกรชาวสวนยางได้เรียนรู้เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น

9.2 เยาวชนห่างไกลยาเสพติด

9.3 ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง ร่วมมือ มีความรักสามัคคี

9.4 เป็นชุมชนต้นแบบเพื่อพัฒนาหมู่บ้านชาวสวนยางไทยต่อไป

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุพล ธนุรักษ์ (2540) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของเกษตรกรในโครงการผลิตหน่อไม้ฝรั่งแบบครบวงจร: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดนครปฐม พบว่า เกษตรกรที่เป็นสมาชิกและเกษตรกรที่ลาออกจากโครงการ จะมีความพึงพอใจในโครงการผลิตหน่อไม้ฝรั่งแบบครบวงจรต่างกันและพบว่าสถานภาพการเป็นสมาชิกกับปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกร ซึ่งได้แก่ อายุ และปริมาณพื้นที่ปลูกหน่อไม้ฝรั่งในกลุ่มแตกต่างกัน จะมีปฏิกริยาร่วมต่อความพึงพอใจในโครงการผลิตหน่อไม้ฝรั่งแบบครบวงจรต่างกัน

สุเทพ พานิชพันธ์ (2541) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า เพศ รายได้ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ และการรับรู้ข่าวสารโครงการ ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจในทุกกิจกรรมของโครงการ

สมโภชน์ เต็มเปี่ยม (2542) ได้ศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการทำนบปลาประจำหมู่บ้าน อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจต่อโครงการทำนบปลาประจำหมู่บ้านในระดับมาก เกษตรกรมีความพึงพอใจมากที่สุดในการให้ความรู้ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการประมงเกี่ยวกับการเลี้ยงปลา โครงการทำนบปลาประจำหมู่บ้านในหัวข้อที่ 1 มีอาหารโปรตีนประเภทปลาบริโภคเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ของโครงการฯ และประเด็นที่เกษตรกรมีความพึงพอใจน้อยที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมและการได้รับประโยชน์ในหัวข้อที่ 3.3 การคัดเลือกคณะอนุกรรมการโครงการทำนบปลาประจำหมู่บ้าน และร่วมให้อาหารปลา

เพิ่มศักดิ์ วิทยากร (2542) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่อการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการให้ความรู้ของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม การบริการของหน่วยงานรัฐและเอกชน เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม และเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชนที่ไปทำการส่งเสริมปศุสัตว์อยู่ในระดับมาก และพบว่าเกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการจัดบันทึกบัญชีฟาร์มอยู่ในระดับปานกลาง เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการจัดบันทึกบัญชีฟาร์ม โดยให้เหตุผลว่ามีเวลาว่างในการจัดบันทึกบัญชีฟาร์มน้อย ถึงแม้จะเห็นว่า การจัดบันทึกบัญชีฟาร์มนั้นมีประโยชน์มาก

ชนิดา สายะตานันท์ (2543) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรวมของเกษตรกรในเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร พบว่า ความพึงพอใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรวมในด้านความสำเร็จในการทำงาน ลักษณะของงาน การได้รับการยอมรับนับถือ การปลูกและการดูแลรักษาพืช มีความสัมพันธ์กับการได้รับข่าวสารการเกษตรจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ความพึงพอใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรวมในด้านความก้าวหน้ามีความสัมพันธ์กับการได้รับข่าวสารทางการเกษตรจากวิทยุกระจายเสียง และความพึงพอใจในด้านความสำเร็จในงาน ลักษณะของงาน การได้รับการยอมรับนับถือ ความรับผิดชอบความก้าวหน้า การปลูกและการดูแลรักษาพืช มีความสัมพันธ์กับการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

สุวคนธ์ นุ่มเจริญสุข (2543) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพผลิตผลการเกษตรของสถาบันเกษตรกรจังหวัดอ่างทอง พบว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในโครงการอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านความคิดเห็นทางด้านการตลาดและราคา ความเชื่อถือที่มีต่อสถาบันเกษตรกร และเทคโนโลยีที่ปฏิบัติในการผลิต มีความสัมพันธ์กับความพอใจของเกษตรกรในโครงการ ส่วนอายุระดับการศึกษา รายได้จากการขายเมล็ดพันธุ์ข้าว แรงงานเกษตรในครัวเรือนขนาดพื้นที่ทำนาของ

โครงการ การรับรู้ข่าวสาร และความรู้ในการผลิต ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรในโครงการ

ประภัสสร สมบัติศรี (2549) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการปลูกยางพารา จังหวัดนครพนม พบว่า เกษตรกรมีระดับความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมการปลูกยางพาราในจังหวัดนครพนมด้านการดำเนินงาน โครงการ การฝึกอบรม การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ระดับมาก และการสนับสนุนสินเชื่อ ปัจจัยทางการผลิตระดับปานกลาง และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการปลูกยางพารา ระยะที่ 1 จังหวัดนครพนม ได้แก่ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน รายได้ของครอบครัว ขนาดพื้นที่ถือครอง ขนาดพื้นที่ปลูกยาง การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการฯ และบทบาทของเจ้าหน้าที่ในโครงการฯ

ธนศักดิ์ โยเซฟ (2549) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อ โครงการชลประทานระบบท่อส่งน้ำบ้านกุดแคน ตำบลโนนทอง อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัจจัยด้านบุคคลของเกษตรกร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงานในครอบครัว ระยะเวลาอาศัยอยู่ในพื้นที่โครงการ และระยะเวลาดำรงอาชีพเกษตรกร ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อโครงการชลประทานระบบท่อส่งน้ำบ้านกุดแคน

นฤมล อรุณรัตน์ (2549) ได้ศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลหนองยาว อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี พบว่า เกษตรกรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา แรงงานในครัวเรือน พื้นที่ทางการเกษตร ความถี่ในการมาใช้บริการในศูนย์บริการแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการศูนย์บริการ ด้านการบริหารจัดการศูนย์บริการ ด้านการจัดกิจกรรมช่วยเหลือสนับสนุนเกษตรกร และด้านประชาสัมพันธ์ บางประการแตกต่างกัน

ณัตตินา มนะโส (2549) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่องานบริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่โรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพ พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมที่มีเพศ อายุ ขนาดพื้นที่ถือครอง ประสบการณ์ในการใช้บริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่ ประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนม และระดับความรู้ในการเลี้ยงโคนมแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่องานบริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่โรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพไม่แตกต่างกัน

นายธีรเชษฐ์ เต่าคำ (2550) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ต่อการปฏิบัติงานของพนักงานผสมเทียม จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ระดับการศึกษา จำนวนแหล่งที่ได้รับข่าวสาร จำนวนโคเนื้อที่เกษตรกรเลี้ยง ความถี่ที่ได้รับจากพนักงานผสมเทียม ระยะทางจากฟาร์มถึงที่พักของพนักงานผสมเทียมมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ

จากการที่ได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปสมมติฐานการวิจัย ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย และสร้างกรอบแนวคิดงานวิจัย เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 เกษตรกรที่มีสภาพพื้นฐานส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯแตกต่างกัน ซึ่งสามารถแยกเป็นสมมติฐานย่อย ได้ดังนี้คือ

สมมติฐานที่ 1.1 เกษตรกรที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.2 เกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.3 เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.4 เกษตรกรที่มีอาชีพหลักแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.5 เกษตรกรที่มีอาชีพรองแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.6 เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ ซึ่งสามารถแยกเป็นสมมติฐานย่อย ได้ดังนี้คือ

สมมติฐานที่ 2.1 ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

สมมติฐานที่ 2.2 ขนาดพื้นที่ปลูกยางพารา มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

สมมติฐานที่ 2.3 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

สมมติฐานที่ 2.4 จำนวนแรงงานในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

สมมติฐานที่ 2.5 รายได้ของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

สมมติฐานที่ 3 เกษตรกรที่มีการเปิดรับข่าวสารทางการเกษตรแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกันได้ ซึ่งสามารถแยกเป็นสมมติฐานย่อย ได้ดังนี้คือ

สมมติฐานที่ 3.1 เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกันได้

สมมติฐานที่ 3.2 เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกันได้

สมมติฐานที่ 3.3 เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯแตกต่างกัน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent variable)

1. สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล

- 1.1 เพศ
- 1.2 อายุ
- 1.3 ระดับการศึกษา
- 1.4 อาชีพหลัก
- 1.5 อาชีพรอง
- 1.6 ประสบการณ์ในการทำการเกษตร

2. สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

- 2.1 ขนาดพื้นที่ถือครอง
- 2.2 ขนาดพื้นที่ปลูกยางพารา
- 2.3 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน
- 2.4 จำนวนแรงงานในครัวเรือน
- 2.5 รายได้ของครอบครัว

3. การเปิดรับข่าวสารทางการเกษตร

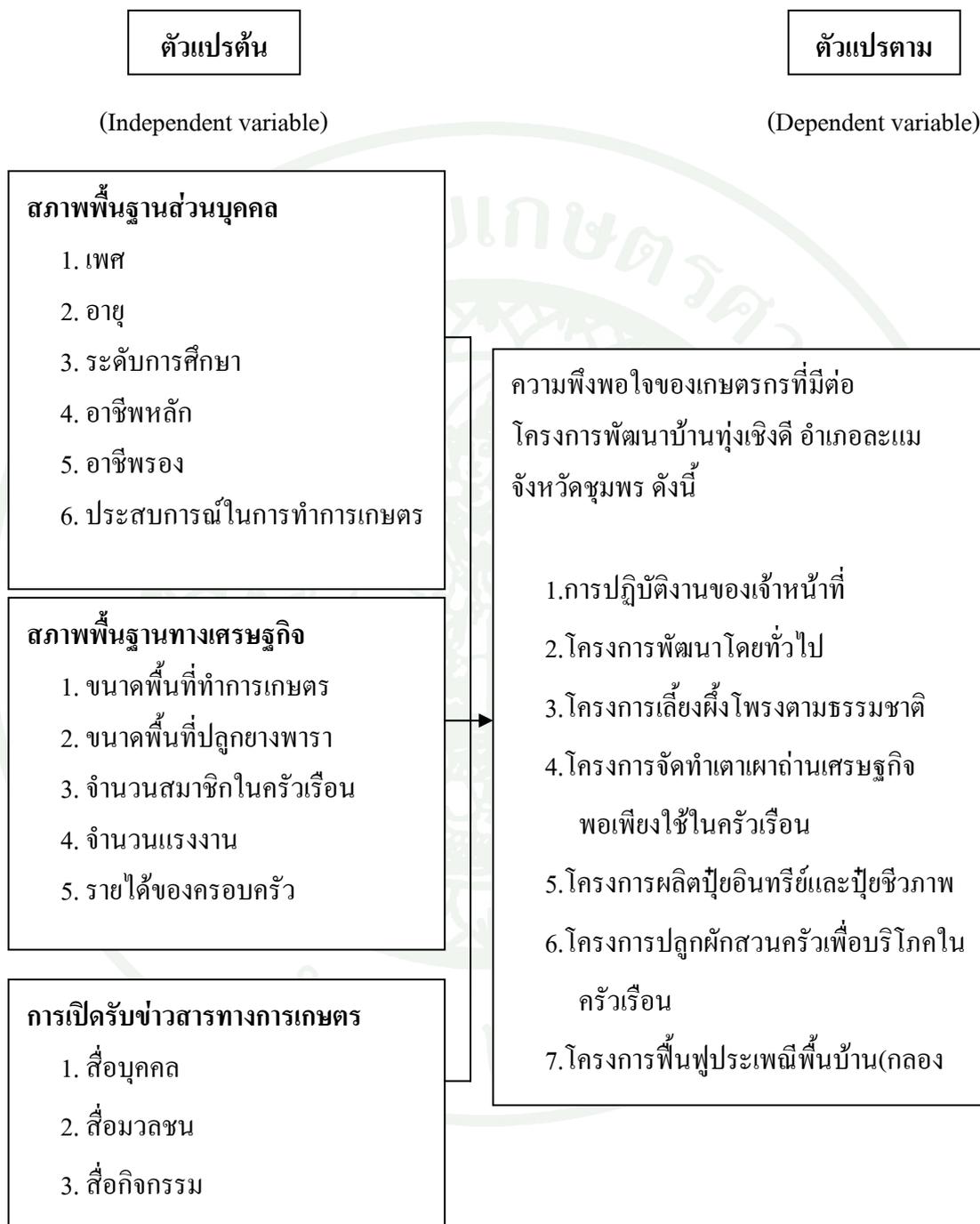
- 3.1 สื่อบุคคล
- 3.2 สื่อมวลชน
- 3.3 สื่อกิจกรรม

ตัวแปรตาม (Dependent variable)

ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ ใน 7 ประเด็น คือ

1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
2. โครงการพัฒนาโดยทั่วไป
3. โครงการเลี้ยงสัตว์โครงการตามธรรมชาติ
4. โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน
5. โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ
6. โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน
7. โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน (กลองยาว)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีโครงการพัฒนาบ้านทุ่งเชิงดี ตำบลทุ่งควั๊ด อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการและอุปกรณ์ซึ่งประกอบด้วย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เกษตรกรกรรในโครงการพัฒนาบ้านทุ่งเชิงดี อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ปี 2548 – 2552 จำนวนทั้งสิ้น 394 คน (อบต.ทุ่งควั๊ด อำเภอละแม จังหวัดชุมพร, 2552)

กลุ่มตัวอย่าง

จำนวนตัวอย่างที่ทำการศึกษา ได้จากการคำนวณจำนวนเกษตรกรในโครงการพัฒนาฯ โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร (Cochran, 1967) และสูตรของการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% สูตรในการคำนวณตัวอย่าง

$$n = \frac{N}{1 + d^2 N}$$

เมื่อ d = ค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณ

N = ขนาดของประชากรทั้งหมด

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

แทนค่าในสูตร ได้ดังนี้

$$\text{กำหนดให้ } d = 0.05, N = 394$$

$$n = \frac{394}{1 + (0.05)^2(394)} = 198.48 \approx 199 \text{ คน}$$

จำนวนตัวอย่างเกษตรกรในโครงการพัฒนาฯ จำนวน 199 คน

ต่อจากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลาก (lottery method) โดยใช้วิธีการจับชนิดไม่แทนที่ในหมู่บ้าน โดยการเขียนรายชื่อเกษตรกรในหมู่บ้านตามขนาดของประชากรแล้วทำการหยิบรายชื่อของเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเป็นตัวแทนกลุ่มตัวอย่างที่เท่าเทียมกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เกษตรกร (Interviewing Schedule) ซึ่งประกอบด้วยคำถามแบบปิด (Close-Ended Question) และคำถามแบบเปิด (Open-Ended Question) ประกอบด้วยเนื้อหาสัมภาษณ์ 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารทางการเกษตร

ตอนที่ 4 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

ตอนที่ 5 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

การวัดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดค่าความพึงพอใจในลักษณะประมาณค่า (Rating Scale) โดยคำถามใช้มาตราวัดของ Likert scale 1973 ลักษณะคำถามเป็น เชิงบวกทั้งหมด แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

พึงพอใจมากที่สุด พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจน้อย พึงพอใจน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

พึงพอใจมากที่สุด	5
พึงพอใจมาก	4
พึงพอใจปานกลาง	3
พึงพอใจน้อย	2
พึงพอใจน้อยที่สุด	1

จากนั้นรวบรวมคะแนนทั้งหมดเพื่อหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างในการแปลข้อมูลโดยรวมและรายชื่อใช้การอิงเกณฑ์ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับน้อย ระดับปานกลาง และระดับมาก โดยใช้วิธีการคำนวณ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{จากสูตร อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{3} \\ \text{อันตรภาคชั้น} &= 1.33 \end{aligned}$$

นำค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นมาเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายโดยใช้ช่วงค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
1.00 – 2.33	น้อย
2.34 – 3.67	ปานกลาง
3.68 - 5.00	มาก

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย มีดังต่อไปนี้

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องราวและวัตถุประสงค์ของงานวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์
2. สืบหาพื้นที่และลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการวิจัย
3. จัดทำแบบแบบสัมภาษณ์ประกอบด้วยคำถามแบบปิด (Close-Ended Question) และคำถามแบบเปิด (Open- Ended Question)

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบสัมภาษณ์แล้วทดสอบความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสัมภาษณ์ดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรง (validity) โดยนำแบบแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่อประธานกรรมการ คณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของคำถามในแต่ละข้อว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้หรือไม่ หลังจากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุง โดยแก้ไขในส่วนของการตั้งลักษณะคำถาม ทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่สื่อความหมายเพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ และถูกต้องชัดเจนเป็นที่เข้าใจกัน
2. การทดสอบเพื่อหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยนำแบบสัมภาษณ์ไปทำการทดสอบ (pre-test) กับเกษตรกรในโครงการพัฒนาฯ ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย และทดสอบความเชื่อมั่น ตามวิธีของ Cronbach (Cronbach's reliability coefficient alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจ ดังนี้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เท่ากับ 0.865

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีโครงการพัฒนาฯ เท่ากับ 0.915

3. หลังจากที่ทำการศึกษาหาความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสัมภาษณ์แล้ว จึงนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากนั้นจึงนำข้อมูลที่เก็บได้ไปตรวจสอบและนำไปวิเคราะห์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจากภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ไปยังสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง เพื่อขอข้อมูล ได้แก่ จำนวนเกษตรกรในโครงการฯ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโครงการฯ

2. ทำการเก็บข้อมูลโดยนำแบบสัมภาษณ์ (Interviewing Schedule) ซึ่งประกอบด้วยคำถามแบบปิด (Close-Ended Question) และคำถามแบบเปิด (Open- Ended Question) ไปสัมภาษณ์กับเกษตรกรในโครงการฯ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ ถึงเดือน มีนาคม 2553

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้อาจจัดหมวดหมู่เพื่อการประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าต่ำสุด (Minimum) และค่าสูงสุด (Maximum) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ การเปิดรับข่าวสารทางการเกษตร

2. ค่า t – test สำหรับการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการฯ ซึ่งแบ่งออกตามตัวแปรอิสระ 2 กลุ่ม

3. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (Oneway Analysis of Variance) หรือ F-test สำหรับการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ ซึ่งแบ่งออกตามตัวแปรอิสระตั้งแต่ 3 กลุ่ม เป็นต้นไป และการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ใช้วิธี LSD (Least Significant Difference)

4. การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

ในการวิจัยครั้งนี้มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ไว้ที่ระดับ .05 และ .01

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ บ้านทุ่งเชิงดี ตำบลทุ่งควั๊ด อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ผลวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

- ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล
- ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ
- ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการพัฒนาฯ
- ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ
- ตอนที่ 5 ผลการทดสอบสมมุติฐาน
- ตอนที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการพัฒนาฯ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกรในโครงการพัฒนาฯ บ้านทุ่งเชิงดี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล (n=199)

สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	107	53.8
หญิง	92	46.2
อายุ		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 34 ปี	51	25.6
35-46 ปี	49	24.6
47-57 ปี	48	24.1
มากกว่า 57 ปี	51	25.6
Mean = 47.29 ปี S.D. = 15.70 ปี Min = 23 ปี Max = 91 ปี		
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าหรือประถมศึกษา	135	67.8
มัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป	64	32.2
อาชีพหลัก		
เกษตรกร	160	80.4
อื่นๆ (รับจ้าง, ค้าขาย, รับราชการ)	39	19.6
อาชีพรอง		
ไม่มี	130	65.3
เกษตรกร	23	11.6
รับจ้าง	34	17.1
ค้าขาย	12	6.0
ประสบการณ์ในการทำการเกษตร		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 ปี	41	20.6
9-15 ปี	63	31.7
16-29 ปี	43	21.6
มากกว่า 29 ปี	52	26.1
Mean = 17.82 ปี S.D. = 12.75 ปี Min = 0 ปี Max = 60 ปี		

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นฐานส่วนบุคคลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในตารางที่ 1 สรุปผลได้ดังนี้

เพศ พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 53.8) เป็นเกษตรกรชาย และ นอกนั้น (ร้อยละ 46.2) เป็นเกษตรกรหญิง

อายุ พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 34 ปี (ร้อยละ 25.6) และ มากกว่า 57 ปี (ร้อยละ 25.6) มากที่สุด รองลงมาคือมีอายุระหว่าง 35-46 ปี (ร้อยละ 24.6) และมีอายุระหว่าง 47-57 ปี (ร้อยละ 24.1) ตามลำดับ โดยเกษตรกรในโครงการพัฒนาฯมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 47.29 ปี

ระดับการศึกษา พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าหรือเท่ากับประถมศึกษา (ร้อยละ 67.8) มากที่สุด รองลงมาคือเกษตรกรมีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป (ร้อยละ 32.2) ตามลำดับ

อาชีพหลัก พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการเกษตร (ร้อยละ 80.4) นอกนั้นประกอบอาชีพ รับจ้าง ค้าขาย รับราชการ (ร้อยละ 19.6)

อาชีพรอง พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 17.1) มากที่สุด รองลงมา คือ อาชีพทำการเกษตร (ร้อยละ 11.6) นอกนั้นค้าขาย (ร้อยละ 6.0) และไม่ มีอาชีพรอง (ร้อยละ 65.3)

ประสบการณ์ในการทำการเกษตร พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ในการทำการเกษตร 9-15 ปี (ร้อยละ 31.7) มากที่สุด รองลงมาคือมีประสบการณ์มากกว่า 29 ปี (ร้อยละ 26.1) และมีประสบการณ์ในการทำการเกษตร 16-29 ปี (ร้อยละ 21.6) เกษตรกรในโครงการพัฒนามีประสบการณ์น้อยสุดคือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 ปี (ร้อยละ 20.6) ตามลำดับ โดยเกษตรกรในโครงการพัฒนาฯมีประสบการณ์ในการทำการเกษตร เฉลี่ยเท่ากับ 17.82 ปี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจของเกษตรกรในโครงการพัฒนาเพื่อการเกษตรชาวสวนยางไทยเฉลิมพระเกียรติ บ้านทุ่งเชิงดีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

(n=199)			
สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
พื้นที่ทำการเกษตร			
ไม่มี	23	11.6	
1-10 ไร่	72	36.2	
11-20 ไร่	66	33.2	
มากกว่า 20 ไร่	38	19.1	
Mean = 17.22 ไร่	S.D. = 13.40 ไร่	Min = 0 ไร่	Max = 100 ไร่
พื้นที่ปลูกยางพารา			
ไม่มี	82	41.2	
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 15 ไร่	48	24.1	
16-30 ไร่	45	22.6	
มากกว่า 30 ไร่	24	12.1	
Mean = 12.31 ไร่	S.D. = 14.20 ไร่	Min = 0 ไร่	Max = 80 ไร่
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน			
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 คน	80	40.2	
4 - 5 คน	68	34.2	
มากกว่า 5 คน	51	25.6	
Mean = 4.25 คน	S.D. = 1.97 คน	Min = 1 คน	Max = 10 คน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

(n=199)

สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนแรงงานในครัวเรือน		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 คน	115	57.8
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 คน	84	42.2
Mean = 2.82 คน S.D. = 1.48 คน Min = 0 คน Max = 8 คน		
แรงงานจ้างรายวัน		
ไม่มี	196	98.5
1 คน	2	1.0
2 คน	1	0.5
Mean = 0.02 คน S.D. = 0.17 คน Min = 0 คน Max = 2 คน		
แรงงานจ้างประจำ		
ไม่มี	182	91.5
1 คน	3	1.5
2 คน	9	4.5
3 คน	4	2.0
4 คน	1	0.5
Mean = 0.18 คน S.D. = 6.51 คน Min = 0 คน Max = 4 คน		
แรงงานจ้างเหมา		
ไม่มี	188	94.5
2 คน	3	1.5
3 คน	3	1.5
4 คน	5	2.5
Mean = 0.17 คน S.D. = 0.75 คน Min = 0 คน Max = 4 คน		

ตารางที่ 2 (ต่อ)

(n=199)

สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้จากการทำสวนยางพารา/ปี		
ไม่มี	89	44.7
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 150,000 บาท	36	18.1
150,001 - 235,000 บาท	15	7.5
235,001 - 320,000 บาท	33	16.6
มากกว่า 320,000 บาท	26	13.1
Mean = 287,818.18 บาท	S.D. = 171,594.68 บาท	
Min = 90,000 บาท	Max = 1,000,000 บาท	
รายได้จากการทำการเกษตรอื่น/ปี		
ไม่มี	95	47.7
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท	30	15.1
50,001 - 85,000 บาท	23	11.6
85,001 - 150,000 บาท	30	15.1
มากกว่า 150,000 บาท	21	10.6
Mean = 145,528.84 บาท	S.D. = 350,654.31 บาท	
Min = 10,000 บาท	Max = 360,000 บาท	
รายได้นอกเหนือจากการทำการเกษตร/ปี		
ไม่มี	91	45.7
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	28	14.1
10,001 - 50,000 บาท	30	15.1
50,001 - 80,000 บาท	29	14.6
มากกว่า 80,000 บาท	21	10.6
Mean = 63,759.25 บาท	S.D. = 82,161.61บาท	
Min = 3,000 บาท	Max = 750,000 บาท	

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างในตารางที่ 2 สรุปได้ดังนี้

พื้นที่ทำการเกษตร พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีพื้นที่ทำการเกษตร 1-10 ไร่ (ร้อยละ 36.2) รองลงมาคือมีพื้นที่ 11-20 ไร่ (ร้อยละ 33.2) มีพื้นที่มากกว่า 20 ไร่ ขึ้นไป (ร้อยละ 19.1) และไม่มีพื้นที่ทำการเกษตรอื่น (ร้อยละ 11.2) ตามลำดับ โดยมีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 17.22 ไร่

พื้นที่ปลูกยางพารา พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างไม่มีพื้นที่ปลูกยางพารา (ร้อยละ 41.2) รองลงมาคือมีพื้นที่น้อยกว่าหรือเท่ากับ 15 ไร่ (ร้อยละ 24.1) มีพื้นที่ 16-30 ไร่ (ร้อยละ 22.6) และมีพื้นที่ มากกว่า 30 ไร่ (ร้อยละ 11.6) ตามลำดับ โดยมีพื้นที่ปลูกยางพาราเฉลี่ย 12.31 ไร่

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 คน (ร้อยละ 40.2) รองลงมาคือ มีสมาชิกในครัวเรือน 4-5 คน (ร้อยละ 34.2) และมีสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 5 คน (ร้อยละ 25.5) ตามลำดับ โดยมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.25 คน

จำนวนแรงงานในครัวเรือน พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 คน (ร้อยละ 57.8) และมีจำนวนแรงงานในครัวเรือนมากกว่าหรือเท่ากับ 3 คน (ร้อยละ 42.2) ตามลำดับ โดยมีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.82 คน

จำนวนแรงงานจ้างรายวัน พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.5) ไม่มีการจ้างแรงงานรายวัน ส่วนที่เหลือ (ร้อยละ 1.5) มีการจ้างแรงงานรายวัน โดยมีจำนวนแรงงานจ้างรายวันเฉลี่ย 0.02 คน

จำนวนแรงงานจ้างประจำ พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 91.5) ไม่มีการจ้างแรงงานจ้างประจำ และเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการจ้างแรงงานจ้างประจำ (ร้อยละ 8.5) โดยมีจำนวนแรงงานจ้างประจำเฉลี่ย 0.18 คน

จำนวนแรงงานจ้างเหมา พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.5) ไม่มีการจ้างแรงงานจ้างเหมา และมีเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการจ้างแรงงานจ้างเหมา (ร้อยละ 5.5) โดยมีจำนวนแรงงานจ้างเหมาเฉลี่ย 0.17 คน

รายได้จากการทำสวนยางพารา พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างไม่มีรายได้จากการทำสวนยางพารา (ร้อยละ 44.7) รองลงมาคือ มีรายได้ทำสวนยางพาราน้อยกว่าหรือเท่ากับ 150,000 บาท/ปี (ร้อยละ 18.1) เกษตรกรมีรายได้ทำสวนยางพารา 235,001 - 320,000 บาท/ปี (ร้อยละ 16.6) เกษตรกรมีรายได้ทำสวนยางพารา มากกว่า 320,000 บาท/ปี (ร้อยละ 13.1) และเกษตรกรมีรายได้ทำสวนยางพารา 150,001 - 235,000 บาท/ปี (ร้อยละ 7.5) ตามลำดับ โดยเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีรายได้จากการทำสวนยางพาราเฉลี่ย 287,818.18 บาท/ปี

รายได้จากการทำการเกษตรอื่น พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างไม่มีรายได้จากการทำการเกษตรอื่น (ร้อยละ 47.7) รองลงมาเกษตรกรมีรายได้จากการทำการเกษตรอื่น 85,001 - 150,000 บาท/ปี และน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท/ปี (ร้อยละ 15.1) เกษตรกรมีรายได้จากการทำการเกษตรอื่น 50,001 - 85,000 บาท/ปี (ร้อยละ 11.6) และเกษตรกรมีรายได้จากการทำการเกษตรมากกว่า 150,000 บาท/ปี (ร้อยละ 10.6) ตามลำดับ โดยเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีรายได้จากการทำการเกษตรอื่นเฉลี่ย 145,528.84 บาท/ปี

รายได้นอกเหนือจากการเกษตร พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีรายได้รายได้นอกเหนือจากการเกษตร (ร้อยละ 45.7) รองลงมาเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีรายได้รายได้นอกเหนือจากการเกษตร 10,001 - 50,000 บาท/ปี (ร้อยละ 15.1) เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีรายได้รายได้นอกเหนือจากการเกษตร 50,001 - 80,000 บาท/ปี (ร้อยละ 14.6) เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีรายได้รายได้นอกเหนือจากการเกษตร น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท/ปี (ร้อยละ 14.1) และเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีรายได้รายได้นอกเหนือจากการเกษตร มากกว่า 80,000 บาท/ปี (ร้อยละ 10.6) ตามลำดับ โดยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีรายได้นอกเหนือจากการเกษตรเฉลี่ย 63,759.25 บาท/ปี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการพัฒนาฯ

จากการศึกษาข้อมูลการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการพัฒนาเพื่อเกษตรกรชาวสวนยางไทยเฉลิมพระเกียรติ บ้านทุ่งเชิงดี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเปิดรับข่าวสาร
ทางการเกษตร

(n=199)

การเปิดรับข่าวสารทางการเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สื่อบุคคล		
ไม่ได้รับ	11	5.5
เพื่อนบ้าน	60	30.2
เจ้าหน้าที่	12	6.0
ผู้นำชุมชน	116	58.3
สื่อมวลชน		
ไม่ได้รับ	154	77.4
วิทยุชุมชน	45	22.6
สื่อกิจกรรม		
ไม่ได้รับ	32	16.1
การอบรม/แปลงสาธิต/การศึกษาดูงาน	30	15.1
การประชุม	137	68.8

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการพัฒนาฯ ในตารางที่ 3 สรุปได้
ดังนี้

สื่อบุคคล พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับข่าวสารจากผู้นำชุมชน
มากที่สุด (ร้อยละ 58.3) รองลงมาคือจากเพื่อนบ้าน (ร้อยละ 30.2) เจ้าหน้าที่ (ร้อยละ 6) และไม่ได้
รับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล (ร้อยละ 5.5) ตามลำดับ

สื่อมวลชน พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.4) ไม่ได้รับการ
เปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน ส่วนที่เหลือ (ร้อยละ 22.6) มีการเปิดรับข่าวสารจากวิทยุชุมชน

สื่อกิจกรรม พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับข่าวสารจากการ
ประชุมมากที่สุด (ร้อยละ 68.8) รองลงมาคือ การอบรม/แปลงสาธิต/การศึกษาดูงาน (ร้อยละ 15.1)
นอกจากนั้น (ร้อยละ 16) ไม่ได้รับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อกิจกรรม

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	ระดับความพึงพอใจ					\bar{X}	S.D	สรุปความพึงพอใจ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
1. เจ้าหน้าที่เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	0 (0)	0 (0)	4 (2.0)	59 (29.6)	136 (68.3)	4.66	0.51	มาก
2. เจ้าหน้าที่เป็นผู้ที่กระทำสิ่งต่างๆด้วยความจริงใจ	0 (0)	0 (0)	6 (3.0)	63 (31.7)	130 (65.3)	4.62	0.54	มาก
3. เจ้าหน้าที่เป็นผู้ที่มีความสามารถ/ความชำนาญทางวิชาการเป็นอย่างดี	0 (0)	0 (0)	6 (3.0)	55 (27.6)	138 (69.3)	4.66	0.53	มาก
4. เจ้าหน้าที่เป็นผู้ที่มีความรู้ที่ทันสมัยต่อเหตุการณ์	0 (0)	0 (0)	5 (2.5)	65 (32.7)	129 (64.8)	4.62	0.53	มาก
5. เจ้าหน้าที่เป็นผู้ที่นำข่าวสารที่เป็นประโยชน์มาให้เกษตรกร	0 (0)	0 (0)	6 (3.0)	70 (35.2)	123 (61.8)	4.58	0.55	มาก
6. เจ้าหน้าที่เป็นผู้ที่กระตุ้นให้เกษตรกรแก้ไขปัญหาคด้วยตนเอง	0 (0)	0 (0)	6 (3.0)	60 (30.2)	133 (66.8)	4.63	0.54	มาก
7. เจ้าหน้าที่อธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติงานให้ทราบโดยละเอียด	0 (0)	0 (0)	1 (0.5)	72 (36.2)	126 (63.3)	4.62	0.49	มาก
8. เจ้าหน้าที่อธิบายสาเหตุของปัญหาให้แก่เกษตรกรได้เป็นอย่างดี	0 (0)	0 (0)	3 (1.5)	47 (23.6)	149 (74.9)	4.73	0.47	มาก
รวมความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						4.64	0.52	มาก

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ในตารางที่ 4 พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.64) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกคือ ข้อที่ 8. เจ้าหน้าที่อธิบายสาเหตุของปัญหาให้แก่เกษตรกรได้เป็นอย่างดี (ค่าเฉลี่ย 4.73) ข้อที่ 1. เจ้าหน้าที่เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (ค่าเฉลี่ย 4.66) และข้อที่ 3. เจ้าหน้าที่เป็นผู้ที่มีความสามารถ/ความชำนาญทางวิชาการเป็นอย่างดี (ค่าเฉลี่ย 4.66)

ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป

ความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯโดยทั่วไป	ระดับความพึงพอใจ					\bar{X}	S.D	สรุปความพึงพอใจ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
9. การมีส่วนร่วมในโครงการย่อยต่างๆ	13 (6.5)	6 (3.0)	35 (17.6)	66 (33.2)	79 (39.7)	3.96	1.13	มาก
10. การตรวจเยี่ยมโครงการฯของเจ้าหน้าที่	0 (0)	17 (8.5)	8 (4.0)	72 (36.2)	102 (51.3)	4.30	0.89	มาก
11. การดำเนินโครงการฯนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในท้องถิ่น	0 (0)	4 (2.0)	21 (10.6)	58 (29.1)	116 (58.3)	4.43	0.76	มาก
12. ประโยชน์ที่ท่านได้รับจากการดำเนินโครงการ	0 (0)	18 (9.0)	5 (2.5)	58 (29.1)	118 (59.3)	4.38	0.91	มาก
13. มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการต่อสาธารณะ	0 (0)	0 (0)	11 (5.5)	64 (32.2)	124 (62.3)	4.56	0.59	มาก
14. มีการประชาสัมพันธ์โครงการในอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง	0 (0)	4 (2.0)	6 (3.0)	73 (36.7)	116 (58.3)	4.51	0.65	มาก
รวมความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯโดยทั่วไป						4.35	0.82	มาก

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาโดยทั่วไป ในตารางที่ 5 พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาโดยทั่วไป โดยรวมเฉลี่ยอยู่ใน

ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.35) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อปรากฏว่าเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาโดยทั่วไป อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกคือ ข้อที่ 13. มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการต่อสาธารณะ (ค่าเฉลี่ย 4.56) ข้อที่ 14. มีการประชาสัมพันธ์โครงการในอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง (ค่าเฉลี่ย 4.51) และข้อที่ 11. การดำเนินโครงการนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย 4.43) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ

(n=199)

ความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ	ระดับความพึงพอใจ					\bar{X}	S.D	สรุปความพึงพอใจ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
15. มีความสอดคล้องกับความต้องการของท่าน	0 (0)	2 (1.0)	32 (16.1)	83 (41.7)	82 (41.2)	4.23	0.74	มาก
16. ช่วยเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร	0 (0)	0 (0)	22 (11.1)	81 (40.7)	96 (48.2)	4.37	0.67	มาก
17. ทำให้ท่านมีรายได้เสริม	0 (0)	0 (0)	43 (21.6)	64 (32.2)	92 (46.2)	4.24	0.78	มาก
รวมความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ						4.28	0.73	มาก

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติในตารางที่ 6 พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.28) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อปรากฏว่าเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกคือข้อที่ 16. ช่วยเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 4.37) ข้อที่ 17. ทำให้ท่านมีรายได้เสริม (ค่าเฉลี่ย 4.24) และข้อที่ 15. มีความสอดคล้องกับความต้องการของท่าน (ค่าเฉลี่ย 4.23) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจ
ของเกษตรกรต่อโครงการเตาเผาถ่านเสริมธุรกิจใช้ในครัวเรือน

(n=199)

ความพึงพอใจต่อโครงการเตาเผา ถ่านเสริมธุรกิจใช้ในครัวเรือน	ระดับความพึงพอใจ					\bar{X}	S.D	สรุปความ พึงพอใจ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
18. มีความสอดคล้องกับความต้องการของท่าน	0 (0)	8 (4.0)	41 (20.6)	81 (40.7)	69 (34.7)	4.06	0.84	มาก
19. เป็นการใช้ประโยชน์จากเศษไม้หรือสิ่งเหลือใช้ในสวน	0 (0)	0 (0)	51 (25.6)	89 (44.7)	59 (29.6)	4.04	0.74	มาก
20. ทำให้ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	0 (0)	0 (0)	28 (14.1)	93 (46.7)	78 (39.2)	4.25	0.68	มาก
21. เป็นการสร้างรายได้เสริมให้แก่ท่าน	0 (0)	0 (0)	39 (19.6)	87 (43.7)	73 (36.7)	4.17	0.73	มาก
22. ได้รับความสัมพันธ์ดีจากการเผาถ่าน ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการเกษตร	0 (0)	1 (0.5)	33 (16.6)	81 (40.7)	84 (42.2)	4.24	0.74	มาก
รวมพึงพอใจต่อโครงการเตาเผาถ่านเสริมธุรกิจใช้ในครัวเรือน						4.15	0.74	มาก

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อโครงการเตาเผาถ่านเสริมธุรกิจใช้ในครัวเรือนในตารางที่ 7 พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อโครงการเตาเผาถ่านเสริมธุรกิจใช้ในครัวเรือนโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับ (ค่าเฉลี่ย 4.15) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อโครงการเตาเผาถ่านเสริมธุรกิจใช้ในครัวเรือนอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกคือ ข้อที่ 20. ทำให้ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน (ค่าเฉลี่ย 4.25) ข้อที่ 22. ได้รับความสัมพันธ์ดีจากการเผาถ่าน ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 4.24) และข้อที่ 21.เป็นการสร้างรายได้เสริมให้แก่ท่าน (ค่าเฉลี่ย 4.17) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจ
ของเกษตรกรต่อโครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ

(n=199)

ความพึงพอใจต่อโครงการ ผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ	ระดับความพึงพอใจ					\bar{X}	S.D	สรุปความ พึงพอใจ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
23. มีความสอดคล้องกับ ความต้องการของท่าน	0 (0)	0 (0)	21 (10.6)	62 (31.2)	116 (58.3)	4.47	0.68	มาก
24. ลดต้นทุนการผลิตในด้าน ปุ๋ยเคมีของเกษตรกร	0 (0)	0 (0)	10 (5.0)	70 (35.2)	119 (59.8)	4.54	0.59	มาก
25. นำความอุดมสมบูรณ์ กลับสู่ผืนดินที่ผ่านการใช้ แต่ปุ๋ยเคมีจนดินเสื่อม	0 (0)	6 (3.0)	25 (12.6)	44 (22.1)	124 (62.3)	4.43	0.82	มาก
26. มีรายได้เสริมจากการขาย ปุ๋ยอินทรีย์ฯ	0 (0)	0 (0)	41 (20.6)	50 (25.1)	108 (54.3)	4.33	0.79	มาก
รวมความพึงพอใจต่อโครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ						4.44	0.72	มาก

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อโครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ
ในตารางที่ 8 พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อโครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และ
ปุ๋ยชีวภาพโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.44) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า
เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อโครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพอยู่ในระดับ
มากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกคือ ข้อที่ 24. ลดต้นทุนการผลิตในด้านปุ๋ยเคมีของ
เกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 4.54) ข้อที่ 23. มีความสอดคล้องกับความต้องการของท่าน (ค่าเฉลี่ย 4.47) และ
ข้อที่ 25. นำความอุดมสมบูรณ์กลับสู่ผืนดินที่ผ่านการใช้แต่ปุ๋ยเคมีจนดินเสื่อม (ค่าเฉลี่ย 4.33)
ตามลำดับ

ตารางที่ 9 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจ
ของเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อโครงการปลูกผักสวนครัว

(n=199)

ความพึงพอใจต่อโครงการ ปลูกผักสวนครัว	ระดับความพึงพอใจ					\bar{X}	S.D	สรุปความ พึงพอใจ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
27. มีความสอดคล้องกับ ความต้องการของท่าน	0 (0)	1 (0.5)	6 (3.0)	62 (31.2)	130 (65.3)	4.61	0.57	มาก
28. ชุมชนมีผักปลอด สารพิษไว้บริโภคทุก ครัวเรือน	0 (0)	1 (0.5)	6 (3.0)	58 (29.1)	134 (67.3)	4.63	0.56	มาก
29. ลดค่าใช้จ่ายใน ครัวเรือน	0 (0)	1 (0.5)	14 (7.0)	54 (27.1)	130 (65.3)	4.57	0.64	มาก
30. ใช้พื้นที่ส่วนที่ว่าง เปล่าให้เกิดประโยชน์	0 (0)	1 (0.5)	10 (5.0)	53 (26.6)	135 (67.8)	4.61	0.60	มาก
รวมความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการปลูกผักสวนครัว						4.60	0.59	มาก

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อโครงการปลูกผักสวนครัวในตารางที่ 9 พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อโครงการปลูกผักสวนครัวโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.60) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อโครงการปลูกผักสวนครัวอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกคือ ข้อที่ 28. ชุมชนมีผักปลอดสารพิษไว้บริโภคทุกครัวเรือน (ค่าเฉลี่ย 4.63) ข้อที่ 27. มีความสอดคล้องกับความต้องการของท่าน (ค่าเฉลี่ย 4.61) และข้อที่ 30. ใช้พื้นที่ส่วนที่ว่างเปล่าให้เกิดประโยชน์ (ค่าเฉลี่ย 4.61) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจ
ของ เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อ โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน (กลองยาว)

(n=199)

ความพึงพอใจต่อโครงการฟื้นฟู ประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)	ระดับความพึงพอใจ					\bar{X}	S.D	สรุปความ พึงพอใจ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
31. มีความสอดคล้องกับความต้องการของท่าน	0 (0)	0 (0)	38 (19.1)	90 (45.2)	71 (35.7)	4.16	0.72	มาก
32. เป็นการฟื้นฟู และอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น ให้สืบทอดคงอยู่ต่อไป	0 (0)	0 (0)	34 (17.1)	62 (31.2)	103 (51.8)	4.34	0.75	มาก
33. เป็นการเสริมสร้างความสามัคคีของคนในชุมชน	0 (0)	0 (0)	24 (12.1)	73 (36.7)	102 (51.3)	4.39	0.69	มาก
34. ช่วยทำให้คนชุมชนมีการทำกิจกรรมร่วมกัน	0 (0)	1 (0.5)	26 (13.1)	81 (40.7)	91 (45.7)	4.30	0.75	มาก
รวมความพึงพอใจต่อโครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)						4.29	0.72	มาก

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อโครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว) ในตารางที่ 10 พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อโครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน (กลองยาว) โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.29) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อโครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน (กลองยาว) อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกคือ ข้อที่ 33. เป็นการเสริมสร้างความสามัคคีของคนในชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.39) ข้อที่ 32. เป็นการฟื้นฟู และอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น ให้สืบทอดคงอยู่ต่อไป (ค่าเฉลี่ย 4.34) และข้อที่ 34. ช่วยทำให้คนชุมชนมีการทำกิจกรรมร่วมกัน (ค่าเฉลี่ย 4.30) ตามลำดับ

ตอนที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 เกษตรกรที่มีสภาพพื้นฐานส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯแตกต่างกัน ซึ่งแยกเป็นสมมติฐานย่อย ได้ดังนี้คือ

สมมติฐานที่ 1.1 เกษตรกรที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯแตกต่างกัน

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกรจำแนกตามเพศ โดย t-test

(n = 199)

ความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามเพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	p-value	สรุปผล การทดสอบ
1. การปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่						
ชาย	107	4.66	0.34	0.485 ^{ns}	0.628	ไม่แตกต่างกัน
หญิง	92	4.63	0.38			
2. โครงการพัฒนาโดยทั่วไป						
ชาย	107	4.31	0.79	-0.963 ^{ns}	0.337	ไม่แตกต่างกัน
หญิง	92	4.41	0.63			
3. โครงการย่อย						
3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ						
ชาย	107	4.31	0.50	0.923 ^{ns}	0.357	ไม่แตกต่างกัน
หญิง	92	4.24	0.55			
3.2 โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน						
ชาย	107	4.09	0.49	-1.929 ^{ns}	0.055	ไม่แตกต่างกัน
หญิง	92	4.22	0.50			
3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ						
ชาย	107	4.40	0.55	-1.346 ^{ns}	0.180	ไม่แตกต่างกัน
หญิง	92	4.50	0.52			

ตารางที่ 11 (ต่อ)

(n = 199)

ความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามเพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	p-value	สรุปผล การทดสอบ
3.4 โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน						
ชาย	107	4.60	0.49	-0.054 ^{ns}	0.957	ไม่แตกต่างกัน
หญิง	92	4.61	0.54			
3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)						
ชาย	107	4.26	0.59	-1.007 ^{ns}	0.315	ไม่แตกต่างกัน
หญิง	92	4.35	0.58			

หมายเหตุ: ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกรจำแนกตามเพศ ในตารางที่ 11 พบว่าเกษตรกรที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาโดยทั่วไปโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

เกษตรกรที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการย่อยทุกโครงการ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

สมมติฐานที่ 1.2 เกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกรจำแนกตามอายุ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน

(n = 199)

ความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามอายุ	n	\bar{X}	S.D.	F	p-value	สรุปผล การทดสอบ
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 34 ปี	51	4.70	0.34	0.941 ^{ns}	0.422	ไม่แตกต่างกัน
35-46 ปี	49	4.65	0.28			
47-57 ปี	48	4.58	0.41			
มากกว่า 57 ปี	51	4.63	0.39			
2. โครงการพัฒนาโดยทั่วไป						
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 34 ปี	51	4.31	0.79	1.541 ^{ns}	0.205	ไม่แตกต่างกัน
35-46 ปี	49	4.31	0.73			
47-57 ปี	48	4.27	0.73			
มากกว่า 57 ปี	51	4.54	0.60			
3. โครงการย่อย						
3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ						
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 34 ปี	51	4.30	0.57	2.467 ^{ns}	0.063	ไม่แตกต่างกัน
35-46 ปี	49	4.22	0.47			
47-57 ปี	48	4.17	0.53			
มากกว่า 57 ปี	51	4.43	0.47			
3.2 โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน						
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 34 ปี	51	4.22	0.51	1.222 ^{ns}	0.303	ไม่แตกต่างกัน
35-46 ปี	49	4.06	0.44			
47-57 ปี	48	4.12	0.58			
มากกว่า 57 ปี	51	4.20	0.44			

ตารางที่ 12 (ต่อ)

(n = 199)

ความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามอายุ	n	\bar{X}	S.D.	F	p-value	สรุปผล การทดสอบ
3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ						
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 34 ปี	51	4.51	0.50	0.529 ^{ns}	0.663	ไม่แตกต่างกัน
35-46 ปี	49	4.42	0.59			
47-57 ปี	48	4.39	0.57			
มากกว่า 57 ปี	51	4.47	0.52			
3.4 โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน						
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 34 ปี	51	4.69	0.47	2.680*	0.048	แตกต่างกัน
35-46 ปี	49	4.61	0.64			
47-57 ปี	48	4.44	0.51			
มากกว่า 57 ปี	51	4.69	0.38			
3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)						
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 34 ปี	51	4.29	0.55	0.919 ^{ns}	0.432	ไม่แตกต่างกัน
35-46 ปี	49	4.21	0.69			
47-57 ปี	48	4.29	0.59			
มากกว่า 57 ปี	51	4.41	0.51			

หมายเหตุ: ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกรจำแนกตามอายุ ในตารางที่ 12 พบว่า เกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไปโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

เกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อ โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) นอกจากนี้เกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกันมีความพึงพอใจโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ,

โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) และเมื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ เป็นรายกลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้คือ

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือนของเกษตรกร จำแนกตาม อายุเป็นรายกลุ่มโดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามอายุ		อายุ			
		(1)	(2)	(3)	(4)
โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน	\bar{X}	4.69	4.61	4.44	4.69
(1) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 34 ปี	4.69	-			
(2) 35-46 ปี	4.61	ns	-		
(3) 47-57 ปี	4.44	*	ns	-	
(4) มากกว่า 57 ปี	4.69	ns	ns	*	-

หมายเหตุ: ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกรจำแนกตามอายุเป็นรายกลุ่ม ตารางที่ 13 พบว่า เกษตรกรที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 34 ปี และอายุ 47-57 ปี มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) โดยที่เกษตรกรที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 34 ปี มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ (ค่าเฉลี่ย 4.69) มากกว่าเกษตรกรที่มีอายุ 47-57 ปี (ค่าเฉลี่ย 4.44)

เกษตรกรที่มีอายุมากกว่า 57 ปี และอายุ 47-57 ปี มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) โดยที่เกษตรกรที่มีอายุมากกว่า 57 ปี มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ (ค่าเฉลี่ย 4.69) มากกว่าเกษตรกรที่มีอายุ 47-57 ปี (ค่าเฉลี่ย 4.44)

สมมติฐานที่ 1.3 เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามระดับการศึกษา โดย t-test

(n = 199)

ความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	t	p-value	สรุปผล การทดสอบ
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						
ต่ำกว่าหรือประถมศึกษา	135	4.62	0.37	-1.471 ^{ns}	0.143	ไม่แตกต่างกัน
มัธยมศึกษา	64	4.70	0.38			
2. โครงการพัฒนาโดยทั่วไป						
ต่ำกว่าหรือประถมศึกษา	135	4.35	0.74	-0.458 ^{ns}	0.647	ไม่แตกต่างกัน
มัธยมศึกษา	64	4.40	0.68			
3. โครงการย่อย						
3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ						
ต่ำกว่าหรือประถมศึกษา	135	4.28	0.52	0.034 ^{ns}	0.973	ไม่แตกต่างกัน
มัธยมศึกษา	64	4.28	0.51			
3.2 โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน						
ต่ำกว่าหรือประถมศึกษา	135	4.15	0.51	-0.355 ^{ns}	0.723	ไม่แตกต่างกัน
มัธยมศึกษา	64	4.17	0.45			
3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ						
ต่ำกว่าหรือประถมศึกษา	135	4.48	0.52	1.200 ^{ns}	0.232	ไม่แตกต่างกัน
มัธยมศึกษา	64	4.38	0.59			
3.4 โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน						
ต่ำกว่าหรือประถมศึกษา	135	4.56	0.54	-2.015*	0.045	แตกต่างกัน
มัธยมศึกษา	64	4.71	0.44			
3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน (กลองยาว)						
ต่ำกว่าหรือประถมศึกษา	135	4.30	0.58	-0.032 ^{ns}	0.976	ไม่แตกต่างกัน
มัธยมศึกษา	64	4.30	0.59			

หมายเหตุ: ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามระดับการศึกษา ในตารางที่ 14 พบว่า เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาโดยทั่วไปโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือนแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) โดยเกษตรกรที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.71) มีความพึงพอใจต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน มากกว่าเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าหรือประถมศึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.56) นอกจากนี้ยังพบว่า เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

สมมติฐานที่ 1.4 เกษตรกรที่มีอาชีพหลักแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามอาชีพหลัก โดย t-test (n = 199)

ความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามอาชีพหลัก	n	\bar{X}	S.D.	t	p-value	สรุปผล การทดสอบ
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						
เกษตรกร	160	4.65	0.34	0.826 ^{ns}	0.410	ไม่แตกต่างกัน
รับจ้าง, ค้าขาย, รับราชการ	39	4.60	0.44			
2. โครงการพัฒนาโดยทั่วไป						
เกษตรกร	160	4.49	0.61	5.412**	0.000	แตกต่างกัน
รับจ้าง, ค้าขาย, รับราชการ	39	3.84	0.90			
3. โครงการย่อย						
3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ						
เกษตรกร	160	4.33	0.52	2.810**	0.005	แตกต่างกัน
รับจ้าง, ค้าขาย, รับราชการ	39	4.08	0.47			

ตารางที่ 15 (ต่อ)

(n = 199)

ความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามอาชีพหลัก	n	\bar{X}	S.D.	t	p-value	สรุปผล การทดสอบ
3.2 โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน						
เกษตรกร	160	4.17	0.53	0.939 ^{ns}	0.349	ไม่แตกต่างกัน
รับจ้าง, ค้าขาย, รับราชการ	39	4.09	0.30			
3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ						
เกษตรกร	160	4.46	0.53	0.506 ^{ns}	0.613	ไม่แตกต่างกัน
รับจ้าง, ค้าขาย, รับราชการ	39	4.41	0.58			
3.4 โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน						
เกษตรกร	160	4.62	0.53	0.613 ^{ns}	0.541	ไม่แตกต่างกัน
รับจ้าง, ค้าขาย, รับราชการ	39	4.56	0.44			
3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)						
เกษตรกร	160	4.32	0.60	1.009 ^{ns}	0.314	ไม่แตกต่างกัน
รับจ้าง, ค้าขาย, รับราชการ	39	4.22	0.55			

หมายเหตุ: ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามอาชีพหลักในตารางที่ 15 พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีอาชีพหลักแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) เกษตรกรที่มีอาชีพหลักแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไปโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) โดยเกษตรกรที่มีอาชีพหลักเป็นเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 4.49) มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป มากกว่าเกษตรกรที่มีอาชีพหลักเป็นรับจ้าง, ค้าขาย, รับราชการ (ค่าเฉลี่ย 3.84)

เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีอาชีพหลักแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) โดยเกษตรกรที่มีอาชีพหลักเป็นเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 4.33) มีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ มากกว่าเกษตรกรที่มีอาชีพหลักเป็นรับจ้าง, ค้าขาย, รับราชการ (ค่าเฉลี่ย 4.08) นอกจากนี้ยังพบว่า

เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

สมมติฐานที่ 1.5 เกษตรกรที่มีอาชีพรองแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามอาชีพรอง โดย t-test

(n = 199)

ความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามอาชีพรอง	n	\bar{X}	S.D.	t	p-value	สรุปผล การทดสอบ
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						
เกษตรกร,รับจ้าง,ค้าขาย	69	4.60	0.35	1.140 ^{ns}	0.252	ไม่แตกต่างกัน
ไม่มีอาชีพรอง	130	4.67	0.38			
2. โครงการพัฒนาโดยทั่วไป						
เกษตรกร,รับจ้าง,ค้าขาย	69	4.34	0.51	0.268 ^{ns}	0.789	ไม่แตกต่างกัน
ไม่มีอาชีพรอง	130	4.37	0.81			
3. โครงการย่อย						
3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ						
เกษตรกร,รับจ้าง,ค้าขาย	69	4.23	0.50	1.108 ^{ns}	0.269	ไม่แตกต่างกัน
ไม่มีอาชีพรอง	130	4.31	0.53			
3.2 โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน						
เกษตรกร,รับจ้าง,ค้าขาย	69	4.14	0.46	0.364 ^{ns}	0.716	ไม่แตกต่างกัน
ไม่มีอาชีพรอง	130	4.16	0.51			
3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ						
เกษตรกร,รับจ้าง,ค้าขาย	69	4.29	0.62	3.095**	0.002	แตกต่างกัน
ไม่มีอาชีพรอง	130	4.53	0.48			
3.4 โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน						
เกษตรกร,รับจ้าง,ค้าขาย	69	4.58	0.58	0.592 ^{ns}	0.555	ไม่แตกต่างกัน
ไม่มีอาชีพรอง	130	4.62	0.47			

ตารางที่ 16 (ต่อ)

(n = 199)

ความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามอาชีพรอง	n	\bar{X}	S.D.	t	p-value	สรุปผล การทดสอบ
3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)						
เกษตรกร,รับจ้าง,ค้าขาย	69	4.16	0.57	2.552**	0.011	แตกต่างกัน
ไม่มีอาชีพรอง	130	4.38	0.59			

หมายเหตุ: ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามอาชีพรองใน ตารางที่ 16 พบว่า เกษตรกรที่มีอาชีพรองแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาโดยทั่วไปโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

เกษตรกรที่มีอาชีพรองแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อโครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยชีวภาพ โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) โดยเกษตรกรที่ไม่มีอาชีพ รอง (ค่าเฉลี่ย 4.53) มีความพึงพอใจต่อ โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพมากกว่าเกษตรกรที่มี อาชีพรองเป็นเกษตรกร, รับจ้าง, ค้าขาย (ค่าเฉลี่ย 4.29)

เกษตรกรที่มีอาชีพรองแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อ โครงการฟื้นฟูประเพณี พื้นบ้านกลองยาว โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) โดยเกษตรกรที่ไม่มีอาชีพ รอง (ค่าเฉลี่ย 4.38) มีความพึงพอใจต่อ โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว มากกว่าเกษตรกร ที่มีอาชีพรองเป็นเกษตรกร, รับจ้าง, ค้าขาย (ค่าเฉลี่ย 4.16)

เกษตรกรที่มีอาชีพรองแตกต่างกันมีความพึงพอใจโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการ เลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน, โครงการ ปลุกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) โดยเฉลี่ยไม่ แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

สมมติฐานที่ 1.6 เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำการเกษตร โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน

(n = 199)

ความพึงพอใจของเกษตรกรจำแนกตามประสบการณ์ในการทำการเกษตร	n	\bar{X}	S.D.	F	p-value	สรุปผล
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 ปี	41	4.58	0.43	3.962**	0.009	แตกต่างกัน
9 – 15 ปี	63	4.74	0.26			
16 – 29 ปี	43	4.52	0.41			
มากกว่า 29 ปี	52	4.67	0.31			
2. โครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป						
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 ปี	41	3.87	0.91	8.927**	0.000	แตกต่างกัน
9 – 15 ปี	63	4.47	0.62			
16 – 29 ปี	43	4.53	0.45			
มากกว่า 29 ปี	52	4.46	0.68			
3. โครงการย่อย						
3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ						
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 ปี	41	4.13	0.49	1.962 ^{ns}	0.121	ไม่แตกต่างกัน
9 – 15 ปี	63	4.26	0.52			
16 – 29 ปี	43	4.30	0.60			
มากกว่า 29 ปี	52	4.39	0.44			
3.2 โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเสริมสุขภาพเพื่อใช้ในครัวเรือน						
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 ปี	41	4.01	0.35	2.374 ^{ns}	0.071	ไม่แตกต่างกัน
9 – 15 ปี	63	4.10	0.50			
16 – 29 ปี	43	4.22	0.58			
มากกว่า 29 ปี	52	4.26	0.46			

ตารางที่ 17 (ต่อ)

(n = 199)

ความพึงพอใจของเกษตรกรจำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำการเกษตร	n	\bar{X}	S.D.	F	p-value	สรุปผล
3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ						
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 ปี	41	4.48	0.50	0.376 ^{ns}	0.771	ไม่แตกต่างกัน
9 – 15 ปี	63	4.42	0.62			
16 – 29 ปี	43	4.39	0.60			
มากกว่า 29 ปี	52	4.49	0.40			
3.4 โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน						
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 ปี	41	4.55	0.43	1.266 ^{ns}	0.287	ไม่แตกต่างกัน
9 – 15 ปี	63	4.67	0.57			
16 – 29 ปี	43	4.67	0.54			
มากกว่า 29 ปี	52	4.51	0.45			
3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)						
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 ปี	41	4.20	0.55	1.806 ^{ns}	0.147	ไม่แตกต่างกัน
9 – 15 ปี	63	4.21	0.62			
16 – 29 ปี	43	4.38	0.59			
มากกว่า 29 ปี	52	4.41	0.53			

หมายเหตุ: ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำการเกษตรของเกษตรกรในตารางที่ 17 พบว่า เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไปโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01)

เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการย่อยทุกโครงการ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเสริมสุขภาพเพื่อใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

(ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) และเมื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ เป็นรายกลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้คือ

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ของเกษตรกร จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำการเกษตร เป็นรายกลุ่มโดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ความพึงพอใจของเกษตรกรจำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำการเกษตร		ประสบการณ์ในการทำการเกษตร			
		(1)	(2)	(3)	(4)
การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	\bar{X}	4.58	4.74	4.52	4.67
(1) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 ปี	4.58	-			
(2) 9 – 15 ปี	4.74	*	-		
(3) 16 – 29 ปี	4.52	ns	**	-	
(4) มากกว่า 29 ปี	4.67	ns	ns	*	-

หมายเหตุ: ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เป็นรายกลุ่ม ในตารางที่ 18 พบว่า เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตร 9-15 ปี และน้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 ปี มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) โดยที่เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตร 9-15 ปี มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 4.74) มากกว่าเกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 ปี (ค่าเฉลี่ย 4.58)

เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตร 9 – 15 ปี และ 16 – 29 ปี มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) โดยที่เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตร 9 – 15 ปี มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 4.74) มากกว่าเกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตร 16 – 29 ปี (ค่าเฉลี่ย 2.54)

เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรมากกว่า 29 ปี และ 16 – 29 ปี มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) โดยที่เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรมากกว่า 29 ปี มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 4.67) มากกว่าเกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตร 16–29 ปี (ค่าเฉลี่ย 4.52)

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป ของเกษตรกร จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำการเกษตร เป็นรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ความพึงพอใจของเกษตรกรจำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำการเกษตร		ประสบการณ์ในการทำการเกษตร			
		(1)	(2)	(3)	(4)
โครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป	\bar{X}	3.87	4.47	4.53	4.46
(1) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 ปี	3.87	-			
(2) 9 – 15 ปี	4.47	**	-		
(3) 16 – 29 ปี	4.53	**	ns	-	
(4) มากกว่า 29 ปี	4.46	**	ns	ns	-

หมายเหตุ: ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไปเป็นรายคู่ ในตารางที่ 19 พบว่า เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตร 9 – 15 ปี และน้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 ปี มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) โดยที่เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตร 9-15 ปี มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป (ค่าเฉลี่ย 4.47) มากกว่าเกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 ปี (ค่าเฉลี่ย 3.87)

เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตร 16 – 29 ปี และ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 ปี มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไปโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญ

ทางสถิติ 0.01) โดยที่เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตร 16 – 29 ปี มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป (ค่าเฉลี่ย 4.53) มากกว่าเกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 ปี (ค่าเฉลี่ย 3.87)

เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรมากกว่า 29 ปี และน้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 ปี มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) โดยที่เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรมากกว่า 29 ปี มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป (ค่าเฉลี่ย 4.67) มากกว่าเกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 ปี (ค่าเฉลี่ย 3.87)

สมมติฐานที่ 2 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ ซึ่งสามารถแยกเป็นสมมติฐานย่อย ได้ดังนี้คือ

สมมติฐานที่ 2.1 ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

ตารางที่ 20 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ทำการเกษตรกับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการพัฒนาฯ

(n = 199)

พื้นที่ทำการเกษตร	ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	p-value	สรุปผลการทดสอบ
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่		0.036 ^{ns}	0.615	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
2. โครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป		0.345**	0.000	มีความสัมพันธ์กัน
3. โครงการย่อย				
3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ		0.171*	0.016	มีความสัมพันธ์กัน
3.2 โครงการจัดทำทำตาเผาถ่านเศรษฐกิจใช้ในครัวเรือน		0.156*	0.028	มีความสัมพันธ์กัน
3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ		0.065 ^{ns}	0.361	ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 20 (ต่อ)

(n = 199)

พื้นที่ ทำการเกษตร	ความพึงพอใจของเกษตรกร ที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ (r)	p-value	สรุปผล การทดสอบ
	3.4 โครงการปลูกผักสวนครัว เพื่อบริโภคในครัวเรือน	0.117 ^{ns}	0.100	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
	3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณี พื้นบ้าน (กลองยาว)	-0.003 ^{ns}	0.971	ไม่มีความสัมพันธ์กัน

หมายเหตุ: ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ทำการเกษตรกับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ในตารางที่ 20 คำนวณได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.345** และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.000 แสดงว่าพื้นที่ทำการเกษตร มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ทำการเกษตรกับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ คำนวณได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.171* และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.016 แสดงว่าพื้นที่ทำการเกษตร มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ทำการเกษตรกับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการจัดทำทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจใช้ในครัวเรือน คำนวณได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.156* และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.028 แสดงว่าพื้นที่ทำการเกษตร มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ทำการเกษตรกับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการปลูกผักสวนครัว

เพื่อบริโภคในครัวเรือน, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) ไม่มีความสัมพันธ์กัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

สมมติฐานที่ 2.2 ขนาดพื้นที่ปลูกยางพารา มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

ตารางที่ 21 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่ปลูกยางพารากับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการพัฒนาฯ

(n = 199)

พื้นที่ปลูกยางพารา	ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	p-value	สรุปผลการทดสอบ
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่		0.002 ^{ns}	0.977	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
2. โครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป		0.269**	0.000	มีความสัมพันธ์กัน
3. โครงการย่อย				
3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ		0.143*	0.045	มีความสัมพันธ์กัน
3.2 โครงการจัดทำทำตาเผาถ่านเศรษฐกิจใช้ในครัวเรือน		0.125 ^{ns}	0.080	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ		-0.017 ^{ns}	0.810	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
3.4 โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน		0.140*	0.049	มีความสัมพันธ์กัน
3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน (กลองยาว)		0.044 ^{ns}	0.536	ไม่มีความสัมพันธ์กัน

หมายเหตุ: ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ปลูกยางพารากับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ในตารางที่ 21 พบว่า พื้นที่ปลูกยางพาราไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) และจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ปลูกยางพารากับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาโดยทั่วไป ในตารางที่ 21 คำนวณได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.269* และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.000 แสดงว่าพื้นที่ปลูกยางพารามีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาโดยทั่วไป (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ปลูกยางพารากับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ คำนวณได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.143* และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.045 แสดงว่า พื้นที่ปลูกยางพารามีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ปลูกยางพารากับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน คำนวณได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.140* และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.049 แสดงว่า พื้นที่ปลูกยางพารามีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ปลูกยางพารากับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการจัดทำทำเตาเผาถ่านเสริมธุรกิจใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) ไม่มีความสัมพันธ์กัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

สมมติฐานที่ 2.3 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

ตารางที่ 22 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการพัฒนาฯ

(n = 199)

จำนวนสมาชิก ในครัวเรือน	ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อ โครงการพัฒนาฯ	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ (r)	p-value	สรุปผล การทดสอบ
	1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	-0.001 ^{ns}	0.992	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
	2. โครงการพัฒนาโดยทั่วไป	-0.009 ^{ns}	0.901	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
	3. โครงการย่อย			
	3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรง ตามธรรมชาติ	0.112 ^{ns}	0.116	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
	3.2 โครงการจัดทำทำตาเผา ถ่านเศรษฐกิจใช้ใน ครัวเรือน	0.042 ^{ns}	0.559	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
	3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยชีวภาพ	0.041 ^{ns}	0.563	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
	3.4 โครงการปลูกผักสวน ครัวเพื่อบริโภคใน ครัวเรือน	0.144*	0.043	มีความสัมพันธ์กัน
	3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณี พื้นบ้าน (กลองยาว)	-0.134 ^{ns}	0.058	ไม่มีความสัมพันธ์กัน

หมายเหตุ: ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาโดยทั่วไป ในตารางที่ 20 พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาโดยทั่วไป (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน จำนวนได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.144* และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.043 แสดงว่า จำนวนสมาชิก

ในครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) ไม่มีความสัมพันธ์ (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01)

สมมติฐานที่ 2.4 จำนวนแรงงานมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

ตารางที่ 23 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแรงงานกับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการพัฒนาฯ

(n = 199)

จำนวนแรงงาน	ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	p-value	สรุปผลการทดสอบ
1.	การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	-0.077 ^{ns}	0.279	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
2.	โครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป	0.024 ^{ns}	0.736	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
3.	โครงการย่อย			
3.1	โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ	0.128 ^{ns}	0.072	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
3.2	โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจใช้ในครัวเรือน	0.020 ^{ns}	0.782	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
3.3	โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ	0.029 ^{ns}	0.684	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
3.4	โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน	0.156*	0.028	มีความสัมพันธ์กัน
3.5	โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน (กลองยาว)	0.069 ^{ns}	0.334	ไม่มีความสัมพันธ์กัน

หมายเหตุ: ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแรงงานกับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป ในตารางที่ 23 พบว่าจำนวนแรงงานไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแรงงานกับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน กำหนดได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.156* และได้ค่า p -value เท่ากับ 0.028 แสดงว่าจำนวนแรงงานมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแรงงานกับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) ไม่มีความสัมพันธ์ (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

สมมติฐานที่ 2.5 รายได้ของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

ตารางที่ 24 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครอบครัวกับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อ
โครงการพัฒนาฯ

(n = 199)

รายได้ ของครอบครัว	ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ (r)	p-value	สรุปผล การทดสอบ
	1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	-0.044 ^{ns}	0.534	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
	2. โครงการพัฒนาโดยทั่วไป	0.183**	0.010	มีความสัมพันธ์กัน
	3. โครงการย่อย			
	3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรง ตามธรรมชาติ	0.130 ^{ns}	0.068	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
	3.2 โครงการจัดทำเตาเผา ถ่านเศรษฐกิจใช้ใน ครัวเรือน	0.052 ^{ns}	0.465	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
	3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยชีวภาพ	-0.020 ^{ns}	0.782	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
	3.4 โครงการปลูกผักสวน ครัวเพื่อบริโภคใน ครัวเรือน	0.126 ^{ns}	0.076	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
	3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณี พื้นบ้าน (กลองยาว)	0.017 ^{ns}	0.813	ไม่มีความสัมพันธ์กัน

หมายเหตุ: ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครอบครัวกับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ในตารางที่ 24 พบว่า รายได้ของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) และจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครอบครัวกับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป สามารถได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.183** และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.010 แสดงว่ารายได้ของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครอบครัวกับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการย่อยทุกโครงการ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) ไม่มีความสัมพันธ์ (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

สมมติฐานที่ 3 เกษตรกรที่มีการเปิดรับข่าวสารทางการเกษตรแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาแตกต่างกัน ซึ่งสามารถแยกเป็นสมมติฐานย่อย ได้ดังนี้คือ

สมมติฐานที่ 3.1 เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาแตกต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ตารางที่ 25 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาของเกษตรกรจำแนกตามการเปิดรับสื่อบุคคลโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน

(n = 199)

ความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามสื่อบุคคล	n	\bar{X}	S.D.	F	p-value	สรุปผล การทดสอบ
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						
ไม่ได้รับ	11	4.59	0.20	0.828 ^{ns}	0.480	ไม่แตกต่างกัน
เพื่อนบ้าน	60	4.62	0.30			
เจ้าหน้าที่	12	4.79	0.43			
ผู้นำชุมชน	116	4.64	0.38			
2. โครงการพัฒนาโดยทั่วไป						
ไม่ได้รับ	11	2.84	0.40	22.936**	0.000	แตกต่างกัน
เพื่อนบ้าน	60	4.42	0.73			
เจ้าหน้าที่	12	4.52	0.47			
ผู้นำชุมชน	116	4.45	0.59			

ตารางที่ 25 (ต่อ)

(n = 199)

ความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามสื่อบุคคล	n	\bar{X}	S.D.	F	p-value	สรุปผล การทดสอบ
3. โครงการย่อย						
3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ						
ไม่ได้รับ	11	3.81	0.40	5.660**	0.001	แตกต่างกัน
เพื่อนบ้าน	60	4.31	0.52			
เจ้าหน้าที่	12	3.94	0.44			
ผู้นำชุมชน	116	4.34	0.50			
3.2 โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจใช้ในครัวเรือน						
ไม่ได้รับ	11	4.00	0.34	1.104 ^{ns}	0.349	ไม่แตกต่างกัน
เพื่อนบ้าน	60	4.19	0.45			
เจ้าหน้าที่	12	3.96	0.28			
ผู้นำชุมชน	116	4.16	0.53			
3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ						
ไม่ได้รับ	11	4.38	0.54	0.589 ^{ns}	0.623	ไม่แตกต่างกัน
เพื่อนบ้าน	60	4.51	0.54			
เจ้าหน้าที่	12	4.52	0.67			
ผู้นำชุมชน	116	4.41	0.53			
3.4 โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน						
ไม่ได้รับ	11	4.36	0.23	1.067 ^{ns}	0.364	ไม่แตกต่างกัน
เพื่อนบ้าน	60	4.66	0.52			
เจ้าหน้าที่	12	4.62	0.59			
ผู้นำชุมชน	116	4.60	0.51			
3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน (กลองยาว)						
ไม่ได้รับ	11	4.27	0.23	0.625 ^{ns}	0.599	ไม่แตกต่างกัน
เพื่อนบ้าน	60	4.38	0.63			
เจ้าหน้าที่	12	4.31	0.72			
ผู้นำชุมชน	116	4.26	0.57			

ตารางที่ 25 (ต่อ)

หมายเหตุ: ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามการเปิดรับสื่อบุคคล ในตารางที่ 25 พบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาโดยทั่วไปโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01)

เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลแตกต่างกันมีความพึงพอใจโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน, โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพแตกต่างกัน, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) และเมื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ เป็นรายคู่ มีรายละเอียดดังนี้คือ

ตารางที่ 26 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไปของเกษตรกร
จำแนกตามการเปิดรับสื่อบุคคลเป็นรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามการเปิดรับสื่อบุคคล		การเปิดรับสื่อบุคคล			
		(1)	(2)	(3)	(4)
โครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป	\bar{X}	2.84	4.42	4.52	4.45
(1) ไม่ได้รับ	2.84	-			
(2) เพื่อนบ้าน	4.42	**	-		
(3) เจ้าหน้าที่	4.52	**	ns	-	
(4) ผู้นำชุมชน	4.45	**	ns	ns	-

หมายเหตุ: ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป จำแนกตามสื่อบุคคลเป็นรายคู่ ในตารางที่ 26 พบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากเพื่อนบ้าน และเกษตรกรที่ไม่ได้รับการเปิดรับสื่อบุคคล มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) โดยเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากเพื่อนบ้าน (ค่าเฉลี่ย 4.42) มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป มากกว่าเกษตรกรที่ไม่ได้รับการเปิดรับสื่อบุคคล (ค่าเฉลี่ย 2.84)

เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากเจ้าหน้าที่และ เกษตรกรที่ไม่ได้รับการเปิดรับสื่อบุคคล มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) โดยเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากเจ้าหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 4.52) มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป มากกว่าเกษตรกรที่ไม่ได้รับการเปิดรับสื่อบุคคล (ค่าเฉลี่ย 2.84)

เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากผู้นำชุมชนและ เกษตรกรที่ไม่ได้รับการเปิดรับสื่อบุคคล มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) โดยเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากผู้นำชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.45) มี

ความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาโดยทั่วไปมากกว่าเกษตรกรที่ไม่ได้รับการเปิดรับสื่อบุคคล (ค่าเฉลี่ย 2.84)

ตารางที่ 27 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติของเกษตรกรจำแนกตามการเปิดรับสื่อบุคคลเป็นรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามการเปิดรับสื่อบุคคล		การเปิดรับสื่อบุคคล			
		(1)	(2)	(3)	(4)
โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ	\bar{X}	3.81	4.31	3.94	4.34
(1) ไม่ได้รับ	3.81	-			
(2) เพื่อนบ้าน	4.31	**	-		
(3) เจ้าหน้าที	3.94	ns	*	-	
(4) ผู้นำชุมชน	4.34	**	ns	**	-

หมายเหตุ: ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ ในตารางที่ 27 พบว่าเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากเพื่อนบ้าน และเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากเจ้าหน้าที่ มีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) โดยเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากเพื่อนบ้าน (ค่าเฉลี่ย 4.31) มีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติมากกว่าเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากเจ้าหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 3.94)

เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากผู้นำชุมชน และเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากเจ้าหน้าที่ มีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) โดยเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากผู้นำชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.34) มีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติมากกว่าเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากเจ้าหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 3.94)

เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากเพื่อนบ้าน และเกษตรกรที่ไม่ได้รับการเปิดรับสื่อบุคคล มีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) โดยเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากเพื่อนบ้าน (ค่าเฉลี่ย 4.31) มีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติมากกว่าเกษตรกรที่ไม่ได้รับการเปิดรับสื่อบุคคล (ค่าเฉลี่ย 3.81)

เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากผู้นำชุมชน และเกษตรกรที่ไม่ได้รับการเปิดรับสื่อบุคคล มีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) โดยเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากผู้นำชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.34) มีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติมากกว่าเกษตรกรที่ไม่ได้รับการเปิดรับสื่อบุคคล (ค่าเฉลี่ย 3.81)

สมมติฐานที่ 3.2 เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน

ตารางที่ 28 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการพัฒนาฯ จำแนกตามการเปิดรับสื่อมวลชน โดย t-test

ความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามสื่อมวลชน	n	\bar{X}	S.D.	t	p-value	สรุปผล การทดสอบ	(n=199)
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่							
ไม่ได้รับ	154	4.66	0.35	-1.317 ^{ns}	0.189	ไม่แตกต่างกัน	
วิทยุชุมชน	45	4.58	0.37				
2. โครงการพัฒนาโดยทั่วไป							
ไม่ได้รับ	154	4.36	0.75	0.012 ^{ns}	0.990	ไม่แตกต่างกัน	
วิทยุชุมชน	45	4.36	0.60				
3. โครงการย่อย							
3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ							
ไม่ได้รับ	154	4.31	0.52	-1.440 ^{ns}	0.151	ไม่แตกต่างกัน	
วิทยุชุมชน	45	4.18	0.48				

ตารางที่ 28 (ต่อ)

(n=199)

ความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามสื่อมวลชน	n	\bar{X}	S.D.	t	p-value	สรุปผล การทดสอบ
3.2 โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน						
ไม่ได้รับ	154	4.13	0.48	1.126 ^{ns}	0.261	ไม่แตกต่างกัน
วิทยุชุมชน	45	4.22	0.50			
3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ						
ไม่ได้รับ	154	4.50	0.51	-2.448*	0.015	แตกต่างกัน
วิทยุชุมชน	45	4.27	0.60			
3.4 โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน						
ไม่ได้รับ	154	4.61	0.49	-0.138 ^{ns}	0.890	ไม่แตกต่างกัน
วิทยุชุมชน	45	4.60	0.57			
3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)						
ไม่ได้รับ	154	4.34	0.56	-2.006*	0.046	แตกต่างกัน
วิทยุชุมชน	45	4.15	0.63			

หมายเหตุ: ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกรจำแนกตามการเปิดรับสื่อมวลชน ในตารางที่ 25 พบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพและโครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว) โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) และมีความพึงพอใจต่อโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน, โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

สมมติฐานที่ 3.3 เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน

ตารางที่ 29 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯของเกษตรกร จำแนกตามการสื่อกิจกรรมโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน

						(n=199)
ความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามการสื่อกิจกรรม	n	\bar{X}	S.D.	F	p-value	สรุปผล การทดสอบ
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่						
ไม่ได้รับ	32	4.52	0.46	2.226 ^{ns}	0.111	ไม่แตกต่างกัน
อบรม สัทธิต ดูงาน	30	4.66	0.26			
ประชุม	137	4.66	0.34			
2. โครงการพัฒนาโดยทั่วไป						
ไม่ได้รับ	32	3.59	0.96	28.177*	0.000	แตกต่างกัน
อบรม สัทธิต ดูงาน	30	4.65	0.55			
ประชุม	137	4.47	0.55			
3. โครงการย่อย						
3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ						
ไม่ได้รับ	32	4.03	0.54	5.063**	0.007	แตกต่างกัน
อบรม สัทธิต ดูงาน	30	4.25	0.55			
ประชุม	137	4.34	0.48			
3.2 โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเสริมสุขภาพเพื่อใช้ในครัวเรือน						
ไม่ได้รับ	32	3.94	0.36	4.957**	0.008	แตกต่างกัน
อบรม สัทธิต ดูงาน	30	4.32	0.51			
ประชุม	137	4.16	0.50			
3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ						
ไม่ได้รับ	32	4.35	0.55	0.849 ^{ns}	0.420	ไม่แตกต่างกัน
อบรม สัทธิต ดูงาน	30	4.40	0.66			
ประชุม	137	4.48	0.50			

ตารางที่ 29 (ต่อ)

(n=199)

ความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามการถือกิจกรรม	n	\bar{X}	S.D.	F	p-value	สรุปผล การทดสอบ
3.4 โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน						
ไม่ได้รับ	32	4.50	0.39	3.138*	0.046	แตกต่างกัน
อบรม สาทิต ดูงาน	30	4.80	0.38			
ประชุม	137	4.59	0.55			
3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)						
ไม่ได้รับ	32	4.37	0.36	0.983 ^{ns}	0.376	ไม่แตกต่างกัน
อบรม สาทิต ดูงาน	30	4.17	0.68			
ประชุม	137	4.31	0.60			

หมายเหตุ: ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามถือกิจกรรม ในตารางที่ 29 พบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับถือกิจกรรมแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) เกษตรกรที่มีการเปิดรับถือกิจกรรมแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาโดยทั่วไป โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01)

เกษตรกรที่มีการเปิดรับถือกิจกรรมแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติและโครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือนแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) และเกษตรกรที่มีการเปิดรับถือกิจกรรมแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือนแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) นอกจากนี้ พบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับถือกิจกรรมแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) และเมื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯเป็นรายคู่ มีรายละเอียดดังนี้คือ

ตารางที่ 30 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป ของเกษตรกร
จำแนกตามการเปิดรับสื่อกิจกรรม เป็นรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant
Difference)

ความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามการเปิดรับสื่อกิจกรรม		การเปิดรับสื่อกิจกรรม		
		(1)	(2)	(3)
โครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป	\bar{X}	3.59	4.65	4.47
(1) ไม่ได้รับ	3.59	-		
(2) อบรม สานิต ฐาน	4.65	**	-	
(3) ประชุม	4.47	**	ns	-

หมายเหตุ: ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป
จำแนกตามสื่อกิจกรรมเป็นรายคู่ ในตารางที่ 30 พบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมจาก
การอบรม สานิต ฐาน และเกษตรกรที่ไม่ได้รับการเปิดรับสื่อกิจกรรม มีความพึงพอใจต่อ
โครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไปโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) โดยเกษตรกรที่
มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากการอบรม สานิต ฐาน (ค่าเฉลี่ย 4.65) มีความพึงพอใจต่อโครงการ
พัฒนาฯ โดยทั่วไป มากกว่าเกษตรกรที่ไม่ได้รับการเปิดรับสื่อกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย 3.59)

เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมจากการประชุมและเกษตรกรที่ไม่ได้รับการเปิดรับสื่อ
กิจกรรม มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไปโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญ
ทางสถิติ 0.01) โดยเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากการประชุม (ค่าเฉลี่ย 4.47) มีความพึง
พอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป มากกว่าเกษตรกรที่ไม่ได้รับการเปิดรับสื่อกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย
3.59)

ตารางที่ 31 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ ของเกษตรกรจำแนกตามการเปิดรับสื่อกิจกรรม เป็นรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามการเปิดรับสื่อกิจกรรม		การเปิดรับสื่อกิจกรรม		
		(1)	(2)	(3)
โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ	\bar{X}	4.03	4.25	4.34
(1) ไม่ได้รับ	4.03	-		
(2) อบรม สานิต ดูงาน	4.25	ns	-	
(3) ประชุม	4.34	**	ns	-

หมายเหตุ: ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติจำแนกตามสื่อกิจกรรมเป็นรายคู่ ในตารางที่ 31 พบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมจากการประชุม และเกษตรกรที่ไม่ได้รับการเปิดรับสื่อกิจกรรม มีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) โดยเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากการประชุม (ค่าเฉลี่ย 4.47) มีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ มากกว่าเกษตรกรที่ไม่ได้รับการเปิดรับสื่อกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย 4.03)

ตารางที่ 32 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯของเกษตรกรจำแนกตาม การเปิดรับสื่อกิจกรรม เป็นรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามการเปิดรับสื่อกิจกรรม		การเปิดรับสื่อกิจกรรม		
		(1)	(2)	(3)
โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน	\bar{X}	3.94	4.32	4.16
(1) ไม่ได้รับ	3.94	-		
(2) อบรม สาธิต ดูงาน	4.32	**	-	
(3) ประชุม	4.16	*	ns	-

หมายเหตุ: ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน จำแนกตามสื่อกิจกรรมเป็นรายคู่ ในตารางที่ 32 พบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมจากการอบรม สาธิต ดูงาน และเกษตรกรที่ไม่ได้รับการเปิดรับสื่อกิจกรรม มีความพึงพอใจต่อโครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) โดยเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากการอบรม สาธิต ดูงาน (ค่าเฉลี่ย 4.32) มีความพึงพอใจต่อโครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน มากกว่าเกษตรกรที่ไม่ได้รับการเปิดรับสื่อกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย 3.94)

เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมจากการอบรม สาธิต ดูงาน และเกษตรกรที่ไม่ได้รับการเปิดรับสื่อกิจกรรม มีความพึงพอใจต่อโครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) โดยเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากการประชุม (ค่าเฉลี่ย 4.16) มีความพึงพอใจต่อโครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน มากกว่าเกษตรกรที่ไม่ได้รับการเปิดรับสื่อกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย 3.94)

ตารางที่ 33 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน ของเกษตรกรจำแนกตามการเปิดรับสื่อกิจกรรม เป็นรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ความพึงพอใจของเกษตรกร จำแนกตามการเปิดรับสื่อกิจกรรม		การเปิดรับสื่อกิจกรรม		
		(1)	(2)	(3)
โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน	\bar{X}	4.50	4.80	4.59
(1) ไม่ได้รับ	4.50	-		
(2) อบรม สาธิต ดูงาน	4.80	*	-	
(3) ประชุม	4.59	ns	*	-

หมายเหตุ: ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน จำแนกตามสื่อกิจกรรมเป็นรายคู่ในตารางที่ 33 พบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมจากการอบรม สาธิต ดูงาน และเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากการประชุม มีความพึงพอใจต่อโครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) โดยเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากการอบรม สาธิต ดูงาน (ค่าเฉลี่ย 4.80) มีความพึงพอใจต่อโครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน มากกว่าเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากการประชุม (ค่าเฉลี่ย 4.59)

เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมจากการประชุม และเกษตรกรที่ไม่ได้รับการเปิดรับสื่อกิจกรรม มีความพึงพอใจต่อโครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) โดยเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากการประชุม (ค่าเฉลี่ย 4.80) มีความพึงพอใจต่อโครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน มากกว่าเกษตรกรที่ไม่ได้รับการเปิดรับสื่อกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย 4.50)

ตอนที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการพัฒนาฯ

ปัญหาเพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงการพัฒนาฯที่ได้จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์เกษตรกร

1. เกษตรกรมักประสบปัญหาเกี่ยวกับความล่าช้า ของการดำเนินโครงการ เนื่องจากการชี้แจงทำความเข้าใจ วัตถุประสงค์ และลักษณะการดำเนินโครงการจะได้รับจากการประชุมหมู่บ้านเพียงเดือนละครั้ง (44 ราย)

2. โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ เกษตรกรประสบปัญหาด้านการตลาด เพราะเกษตรกรไม่สามารถที่จะกำหนดราคาได้มาก ส่วนใหญ่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของพ่อค้า ที่กำหนดราคาในการขาย ปัจจัยการผลิตหรือซื้อผลผลิตจากเกษตรกร (16 ราย)

3. ตลาดในการจำหน่ายสินค้ายังอยู่ในวงแคบภายในชุมชน สมาชิกในโครงการจึงไม่กล้าเสี่ยงที่จะผลิตสินค้าออกมาเป็นจำนวนมาก ทำให้สูญเสียรายได้บางส่วนไป (27 ราย)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงการพัฒนาฯที่ได้จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์เกษตรกร

1. เจ้าหน้าที่ควรใช้สื่อต่าง ๆ เช่น เอกสารเผยแพร่ การจัดนิทรรศการ เข้ามาช่วยในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการให้แก่สมาชิก เพื่อให้สมาชิกได้รับข่าวสารอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอเนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารจากการประชุมหมู่บ้านเพียงเดือนละหนึ่งครั้ง (14 ราย)

2. ควรมีการติดตั้งหอกระจายข่าวสารอย่างทั่วถึง เนื่องจากการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีการเปิดรับสื่อมวลชนจากวิทยุชุมชน ซึ่งหากมีการบอกข่าวสารข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโครงการพัฒนาฯ ผ่านทางวิทยุชุมชน ก็จะสามารถเข้าถึงกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มใหญ่ได้ โดยหน้าที่จัดวิทยุชุมชนเป็นของผู้ใหญ่บ้าน หากมีการจัดเต็กรุ่นใหม่ๆให้เข้ามาถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร เกษตรกรจะได้รับข้อมูลข่าวสารผ่านทางวิทยุชุมชนอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง (9 ราย)

3. ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนต่างๆ ได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้การใช้ชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อขยายผลให้เป็นที่ยิ่งของผู้อื่นและชุมชนอื่นให้กว้างขวางยิ่งขึ้น (11 ราย)

ข้อวิจารณ์

จากการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีโครงการพัฒนาบ้านทุ่งเชิงดี ตำบลทุ่งคา วัต อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ผู้วิจัยได้ทำการวิจารณ์ผลการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล

ผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในโครงการพัฒนาฯ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 53.8) ทั้งนี้เนื่องมาจากส่วนใหญ่แรงงานทางภาคการเกษตรเป็นเพศชาย และเพศชายยังเป็นหัวหน้าครอบครัวที่เป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจมากกว่าเพศหญิง อายุของเกษตรกรในโครงการพัฒนาฯ จะมีอายุเฉลี่ย 47.29 ปี จะเห็นได้ว่า เกษตรกรในโครงการพัฒนาฯ จะมีอายุค่อนข้างสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเด็กรุ่นใหม่ต้องไปเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นหรือระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งทำให้เกษตรกรที่มีอยู่ในท้องถิ่นเป็นเกษตรกรที่มีอายุค่อนข้างสูง นอกจากนี้ยังพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่า (ร้อยละ 67.8) ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับในสมัยก่อน กำหนดการศึกษาเพียงแค่ชั้นประถมศึกษาเท่านั้น

เกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลักคือการทำเกษตร ซึ่งได้แก่ ทำสวนยางพารา สวนปาล์ม น้ำมัน และสวนผลไม้ (ร้อยละ 80.4) ส่วนอาชีพรับจ้าง เกษตรกรยึดเป็นอาชีพรอง (ร้อยละ 17.1) และเกษตรกรมีประสบการณ์ในการทำเกษตรเฉลี่ย 17.82 ปี

สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรมีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 17.22 ไร่ และมีขนาดพื้นที่ปลูกยางพาราเฉลี่ย 12.31 ไร่ และยังพบอีกว่าเกษตรกรมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1-3 คน (ร้อยละ 40.2) เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการจ้างแรงงาน และจะอาศัยแรงงานจากคนในครอบครัว (ร้อยละ 57.8)

เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีรายได้จากการทำสวนยางเฉลี่ย 287,818.18 บาท/ปี สาเหตุที่มีรายได้จากการทำสวนยางพาราค่อนข้างสูง เนื่องจาก ราคาขายพาราแพงและทำกันภายในครอบครัว ไม่มีการจ้างแรงงาน จึงทำให้รายรับ ซึ่งได้จากการทำสวนยางพาราค่อนข้างสูง ส่วนรายได้จากการ

ทำการเกษตรอื่นนอกเหนือจากการทำสวนยาง เช่น สวนปาล์ม น้ำมัน สวนเงาะ สวนทุเรียนเฉลี่ย 145,528.84 บาท/ปี และมีรายได้นอกเหนือจากการทำการเกษตรเฉลี่ย 63,759.25 บาท/ปี

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการพัฒนาฯ

ผลการวิจัย พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการพัฒนาฯ ทางสื่อบุคคล ส่วนใหญ่เกษตรกรเปิดรับข่าวสารจากผู้นำชุมชนมากที่สุด (ร้อยละ 58.3) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะได้มีการประชุมหมู่บ้านในทุกๆเดือน ทำให้มีการพบปะ พูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้กัน และมีโอกาสที่ผู้นำชุมชนจะนำข่าวสารมาแจ้งให้กับเกษตรกรได้ทราบ ส่วนทางสื่อมวลชนเกษตรกรไม่ได้รับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการพัฒนาฯ (ร้อยละ 77.4) เนื่องจากลักษณะบ้านของเกษตรกรจะกระจัดกระจายอยู่ในพื้นที่ของตัวเอง ทำให้เกษตรกรที่บ้านอยู่ไกลจากหอกระจายข่าววิทยุชุมชนจะไม่ได้ยินข่าวสารจากเสียงตามสาย เกษตรกรจึงมีการเปิดรับสื่อมวลชนจากวิทยุ (ร้อยละ 22.6) และพบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการพัฒนาฯ ทางสื่อกิจกรรม ส่วนใหญ่เกษตรกรเปิดรับข่าวสารจากการประชุม (ร้อยละ 68.8)

ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

ผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจที่ดีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยทั้งหมด 4.64 ทั้งนี้เนื่องจากเจ้าหน้าที่เป็นผู้ที่มีบทบาทในการถ่ายทอดเทคโนโลยี เยี่ยมเยียนพบปะเกษตรกร ติดตามผลโครงการ ให้คำปรึกษาแนะนำ ทำให้เกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจที่ดีต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยทั้งหมด 4.35 ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรได้ประโยชน์จากการทำโครงการย่อยต่างๆ และจากผลการวิจัยในครั้งนี้ เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนดำเนินวิจัยอื่นๆ ต่อไป

เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจที่ดีต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยทั้งหมด 4.28 เพราะเกษตรกรในโครงการพัฒนาฯมีจำนวนไม่น้อยทำสวนผลไม้ เช่น สวนทุเรียน เงาะ มังคุด การเลี้ยงผึ้งจึงช่วยผสมเกสร และยังทำให้มีรายได้เสริมจากการขายน้ำผึ้งด้วย

เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจที่ดีต่อโครงการเตาเผาถ่านเศรษฐกิจใช้ในครัวเรือนในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยทั้งหมด 4.15 เพราะเป็นการใช้ประโยชน์จากเศษไม้หรือสิ่งเหลือใช้ในสวน และทำให้ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน อีกทั้งได้รับน้ำส้มควันไม้จากการเผาถ่าน ซึ่งเกษตรกรเห็นว่าเป็นเรื่องใหม่และให้ความสนใจกันอย่างมาก

เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจที่ดีต่อโครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยทั้งหมด ค่าเฉลี่ย 4.44 เพราะช่วยลดต้นทุนการผลิตในด้านปุ๋ยเคมีของเกษตรกร และนำความอุดมสมบูรณ์กลับสู่ผืนดินที่ผ่านการใช้แต่ปุ๋ยเคมีจนดินเสื่อม

เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจที่ดีต่อโครงการปลูกผักสวนครัวในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยทั้งหมด 4.60 เพราะช่วยลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และยังใช้พื้นที่ส่วนที่ว่างเปล่าให้เกิดประโยชน์

เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจที่ดีต่อโครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน (กลองยาว) ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยทั้งหมด 4.29 เพราะช่วยทำให้คนชุมชนมีการทำกิจกรรมร่วมกัน และเป็นการฟื้นฟู และอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น ให้สืบทอดคงอยู่ต่อไป

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 เกษตรกรที่มีสภาพพื้นฐานส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯแตกต่างกัน ซึ่งแยกเป็นสมมติฐานย่อย ได้ดังนี้คือ

สมมติฐานที่ 1.1 เกษตรกรที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาโดยทั่วไปโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เกษตรกรอยู่ในครอบครัวเดียวกัน จึงทำให้ความรู้สึกคล้อยตามไปในทางเดียวกัน ดังนั้นเพศที่แตกต่างกัน จึงมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาโดยทั่วไปโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นฤมล อรุณรัตน์ (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการศูนย์บริการ

และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลหนองยาว อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี พบว่า เกษตรกรที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจ ต่อปฏิบัติงานของคณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลหนองยาว อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ไม่แตกต่างกัน

และพบอีกว่า เกษตรกรที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการย่อยทุกโครงการ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เกษตรกรอยู่ในวัยใกล้เคียงกัน มีการเริ่มทำโครงการพัฒนาฯ ในระยะเวลาใกล้เคียงกัน จึงทำให้เกษตรกรที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการย่อยทุกโครงการ โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ฉัตตินา มนะระโส (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่องานบริการของหน่วยงานบริการเคลื่อนที่โรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพ พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่องานบริการของหน่วยงานบริการเคลื่อนที่โรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.2 เกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไปโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปี พ.ศ. 2548 เกษตรกรบ้านทุ่งเชิงคี ตำบลทุ่งควาย อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ได้รับคัดเลือกจาก สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ให้เข้าร่วมโครงการพัฒนาฯ ไปพร้อมกัน ดังนั้น เกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกัน จึงมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไปโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ฉัตตินา มนะระโส (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่องานบริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่โรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพ พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมที่มีอายุ แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่องานบริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่โรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพไม่แตกต่างกัน

และพบอีกว่า เกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เกษตรกรเล็งเห็นถึงความสำคัญของการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ทำให้ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน จึงทำให้เกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุปต ฐนุรักษ์ (2540) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรในโครงการผลิตหน่อไม้ฝรั่งแบบครบวงจร: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดนครปฐม พบว่า สถานภาพการเป็นสมาชิกกับปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกร ซึ่งได้แก่ อายุ แตกต่างกัน จะมีปฏิภิกิริยาร่วมต่อความพึงพอใจในโครงการผลิตหน่อไม้ฝรั่งแบบครบวงจรต่างกัน นอกจากนี้ พบว่า เกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกันมีความพึงพอใจโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้านกลองยาว) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ทั้งนี้อาจเพราะว่า เกษตรกรที่มีอายุมาก มักจะยอมรับต่อโครงการพัฒนาฯ ต่างๆ ได้ดีกว่าเกษตรกรรุ่นใหม่ๆ ที่มีอายุน้อยกว่า ทำให้ความพึงพอใจที่มีต่อโครงการย่อยอื่นๆ โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับฉัตตินา มะนะโส (2549) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่องานบริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่โรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพ พบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมที่มี อายุ แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่องานบริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่โรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.3 เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน

ผลจากการวิจัย พบว่า เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาโดยทั่วโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เกษตรกรได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการอย่างเท่าเทียมกัน จึงทำให้ เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาโดยทั่วโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นฤมล อรุณรัตน์ (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลหนองยาว อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี พบว่า เกษตรกรที่มีการศึกษา แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงาน

ของคณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลหนองขาว อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ไม่แตกต่างกัน

และพบอีกว่า เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือนแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เกษตรกรที่มีการศึกษาในระดับสูงอยู่ก่อนแล้ว ได้มีการนำความรู้ และเทคนิคการปลูกพืชผักสวนครัวเข้ามาใช้เข้ามาใช้เพิ่มเติม ซึ่งทำให้ได้ผลผลิตที่ดีและมีคุณภาพ นอกจากนี้ยังพบอีกว่า เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ระบบการศึกษาสมัยใหม่ มีการเรียนการสอนที่นำเอาวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาสอดแทรกเนื้อหาในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการเรียน จึงทำให้คนที่มีการศึกษาสูงมีความรู้ที่มากกว่าคนที่มีการศึกษาน้อย แต่ด้วยเพราะ โครงการพัฒนาฯ เป็นโครงการที่ทำให้เกษตรกรในโครงการรู้จักการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดในชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด รู้จักพึ่งตนเอง และอยู่อย่างพอเพียง ดังนั้น เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อโครงการย่อยอื่นๆ โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.4 เกษตรกรที่มีอาชีพหลักแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรที่มีอาชีพหลักแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เจ้าหน้าที่ปฏิบัติต่อเกษตรกรทุกคนอย่าเท่าเทียมกัน จึงทำให้ เกษตรกรที่มีอาชีพหลักแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน และพบว่า เกษตรกรที่มีอาชีพหลักแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไปโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลักในการทำการเกษตร ซึ่งเล็งเห็นว่าการดำเนินโครงการพัฒนาฯ สามารถแก้ปัญหาในท้องถิ่นได้ เช่น ปุ๋ยเคมีราคาแพง เกษตรกรในโครงการพัฒนาฯ ก็สามารถผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้กันเองได้ ดังนั้น เกษตรกรที่มีอาชีพหลักแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไปโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภัสสร สมบัติศรี (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึง

พอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการปลูกยางพารา จังหวัดนครพนม พบว่า อาชีพหลัก มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการปลูกยางพารา จังหวัดนครพนม

และยังพบอีกว่า เกษตรกรที่มีอาชีพหลักแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเลี้ยงผึ้ง ให้ผึ้งช่วยผสมเกสร ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้น เกษตรกรที่มีอาชีพหลักในทำการเกษตรกร จึงได้รับผลประโยชน์จากนี้โดยตรง ทำให้เกษตรกรที่มีอาชีพหลักแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบอีกว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเสริมธุรกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ถึงแม้เกษตรกรจะทำการเกษตรเป็นอาชีพหลัก แต่ความมีความถนัดไม่เหมือนกัน ตลอดจนถึงระยะเวลาในการทำงานต่างๆไม่เท่ากัน จึงส่งผลให้อาชีพหลักแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.5 เกษตรกรที่มีอาชีพรองแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน

จากผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรที่มีอาชีพรองแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาโดยทั่วไปโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ถึงแม้เกษตรกรจะมีอาชีพเสริมที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นเกษตรกร/รับจ้าง/ค้าขาย แต่โครงการพัฒนาฯ นั้นจะต้องมีการศึกษาข้อมูล และพบกับเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลโครงการ ดังนั้น เกษตรกรที่มีอาชีพรองแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาโดยทั่วไปโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ณะศักดิ์ โยเซฟ (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการชลประทานระบบท่อส่งน้ำบ้านกุดแคน ตำบลโนนทอง อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัจจัยด้านบุคคลของเกษตรกร ซึ่งได้แก่ อาชีพเสริม ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อโครงการชลประทานระบบส่งน้ำบ้านกุดแคน

และยังพบอีกว่า เกษตรกรที่มีอาชีพรองแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อโครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ อาจต้องใช้ระยะเวลา และยังคงมีเวลามากกลับกองปุ๋ย เพื่อให้ได้ปุ๋ยที่มีคุณภาพดีซึ่งอาจทำให้ เวลาว่างมีน้อยลง หรืออาจจะพักผ่อนหลังจากเหน็ดเหนื่อยจากการทำงาน ดังนั้น เกษตรกรที่มีอาชีพรองแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อโครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่า เกษตรกรที่มีอาชีพรองแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อโครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้านกลองยาว โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้านกลองยาว อาจทำได้เฉพาะกลุ่มเล็กๆ เนื่องจากอุปสรรคไม่เพียงพอ ให้เกษตรกรทุกรายเข้าร่วม ดังนั้น เกษตรกรที่มีอาชีพรองแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อโครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้านกลองยาว โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน นอกจากนี้ ยังพบว่า เกษตรกรที่มีอาชีพรองแตกต่างกันมีความพึงพอใจโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน, โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้านกลองยาว) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

สมมติฐานที่ 1.6 เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไปโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เกษตรกรที่มีประสบการณ์เกษตรค่อนข้างมาก จะกล้าตัดสินใจ กล้าซักถาม รวมถึงเสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการพัฒนาฯ กับเจ้าหน้าที่มากกว่าเกษตรกรที่มีประสบการณ์ทำการเกษตรที่น้อยกว่า ดังนั้น เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรแตกต่างกัน จึงมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไปโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นฤมล อรุณรัตน์ (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลหนองยาว อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี พบว่า เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรแตกต่างกัน มีความพึงพอใจ ต่อปฏิบัติงานของคณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลหนองยาว อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี แตกต่างกัน

และยังพบอีกว่า เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการย่อยทุกโครงการ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ทั้งอาจเป็นเพราะว่า โครงการต่างๆ ยังเป็นเรื่องใหม่สำหรับเกษตรกร ประสบการณ์ในการทำการเกษตรจึงไม่มีผลต่อความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการย่อยทุกโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ณะศักดิ์ โยเซฟ (2549) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการชลประทานระบบท่อส่งน้ำบ้านกุดแคน ตำบลโนนทอง อำเภอนองเรือ จังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัจจัยด้านบุคคลของเกษตรกร ซึ่งได้แก่ ระยะเวลาดำรงอาชีพเกษตรกรรม ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อโครงการชลประทานระบบส่งน้ำบ้านกุดแคน

สมมติฐานที่ 2 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ ซึ่งสามารถแยกเป็นสมมติฐานย่อย ได้ดังนี้คือ

สมมติฐานที่ 2.1 พื้นที่ทำการเกษตร มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

ผลการวิจัย พบว่า พื้นที่ทำการเกษตร ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวคนธ์ นุ่มเจริญสุข ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพผลิตผลทางการเกษตรของสถาบันเกษตรกร จังหวัดอ่างทอง พบว่า พื้นที่ทำการเกษตร ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพผลิตผลทางการเกษตรของสถาบันเกษตรกร และพบอีกว่า พื้นที่ทำการเกษตร มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาโดยทั่วไป (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประภัสสร สมบัติศรี (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการปลูกยางพารา จังหวัด นครพนม พบว่า ขนาดพื้นที่ถือครอง มีความสัมพันธ์ กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการปลูกยางพารา จังหวัด นครพนม

และยังพบอีกว่า พื้นที่ทำการเกษตร มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติและโครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจใช้ในครัวเรือน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประภัสสร สมบัติศรี (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการปลูกยางพารา จังหวัด นครพนม พบว่า ขนาดพื้นที่ถือครอง มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการปลูกยางพารา นอกจากนี้ ยังพบว่า พื้นที่ทำการเกษตร ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธนะศักดิ์ โยเซฟ (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการชลประทานระบบท่อส่งน้ำบ้านกุดแคน ตำบลโนนทอง อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัจจัยด้านบุคคลของเกษตรกร ซึ่งได้แก่ พื้นที่ทำการเกษตร ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อโครงการชลประทานระบบส่งน้ำบ้านกุดแคน

สมมติฐานที่ 2.2 พื้นที่ปลูกยางพารา มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

ผลการวิจัย พบว่า พื้นที่ปลูกยางพารา ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวคนธ์ นุ่มเจริญสุข (2545) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพผลิตผลทางการเกษตรของสถาบันเกษตรกร จังหวัดอ่างทอง พบว่า พื้นที่ทำนา ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพผลิตผลทางการเกษตรของสถาบันเกษตรกร และพบอีกว่า พื้นที่ปลูกยางพารา มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาโดยทั่วไป (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประภัสสร สมบัติศรี (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการปลูกยางพารา จังหวัดนครพนม พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการปลูกยางพารา ได้แก่ ขนาดพื้นที่ปลูกยาง

และยังพบอีกว่า พื้นที่ปลูกยางพารามีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ และโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุเทพ พานิชพันธ์ (2541) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร จังหวัดอุดรธานี พบว่า การทำกิจกรรมของโครงการ มีความสัมพันธ์กับ ความพึงพอใจของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร นอกจากนี้ พบว่า พื้นที่ปลูกยางพารา ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการจัดทำทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวคนธ์ นิ่มเจริญสุข (2543) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพผลิตผลทางการเกษตรของสถาบันเกษตรกร จังหวัดอ่างทอง พบว่า พื้นที่ทำนาของโครงการ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพผลิตผลทางการเกษตรของสถาบันเกษตรกร

สมมติฐานที่ 2.3 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

ผลการวิจัย พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาโดยทั่วไป (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธนะศักดิ์ โยเซฟ (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการชลประทานระบบท่อส่งน้ำบ้านกุดแคน ตำบลโนนทอง อำเภอนองเรือ จังหวัดขอนแก่น พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อโครงการชลประทานระบบส่งน้ำบ้านกุดแคน

และยังพบอีกว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมีความสัมพันธ์ กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประภัสสร สมบัติศรี (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการปลูกยางพารา จังหวัด นครพนม พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์ กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการปลูกยางพารา นอกจากนี้ พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ไม่มีความสัมพันธ์ กับความ

พึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ณะศักดิ์ โยเซฟ (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการชลประทานระบบท่อส่งน้ำบ้านกุดแคน จังหวัดขอนแก่น พบว่า จำนวนสมาชิกในครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อโครงการชลประทานระบบท่อส่งน้ำบ้านกุดแคน

สมมติฐานที่ 2.4 จำนวนแรงงานมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

ผลการวิจัย พบว่า จำนวนแรงงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ คะเน็กรัตน์ คำมณี (2546) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของสมาชิกต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งเสริมการเกษตรสหกรณ์โคนมหนองโพฯ พบว่าจำนวนแรงงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของสมาชิกต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งเสริมการเกษตรสหกรณ์โคนมหนองโพฯ

และยังพบอีกว่า จำนวนแรงงานมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประภัสสร สมบัติศรี (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการปลูกยางพารา จังหวัด นครพนม พบว่า จำนวนแรงงาน มีความสัมพันธ์ กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการปลูกยางพารา นอกจากนี้ พบว่า จำนวนแรงงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวคนธ์ นิมเจริญสุข (2543) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพผลิตผลการเกษตรของสถาบันเกษตรกร จังหวัด อ่างทอง พบว่า แรงงานทางการเกษตร ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรในโครงการ

สมมติฐานที่ 2.5 รายได้ของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

ผลการวิจัย พบว่า รายได้ของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ คะเน็งรัตน์ คำมณี (2546) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของสมาชิกต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งเสริมการเกษตรสหกรณ์โคนมหนองโพฯ พบว่า รายได้จากการขายนมไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของสมาชิกต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งเสริมการเกษตรสหกรณ์โคนมหนองโพฯ และจากผลการวิจัย พบว่า รายได้ของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาโดยทั่วไป (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวคนธ์ นิ่มเจริญสุข (2543) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพผลิตผลการเกษตรของสถาบันเกษตรกร จังหวัดอ่างทอง พบว่า รายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรในโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพผลิตผลการเกษตรของสถาบันเกษตรกร

และยังพบอีกว่า รายได้ของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์ กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการย่อยทุกโครงการ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุเทพ พานิชพันธ์ (2541) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์ความพึงพอใจในทุกกิจกรรมของโครงการ

สมมติฐานที่ 3 เกษตรกรที่มีการเปิดรับข่าวสารทางการเกษตรแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาแตกต่างกัน ซึ่งสามารถแยกเป็นสมมติฐานย่อย ได้ดังนี้คือ

สมมติฐานที่ 3.1 เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุเทพ พานิชพันธ์ (2541) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร จังหวัดอุดรธานี พบว่า การรับรู้ข่าวสารของโครงการ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ความพึงพอใจของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร และยังพบอีกว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไปโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากเจ้าหน้าที่ มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป มากกว่าเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคล จากเพื่อนบ้าน ผู้นำชุมชนและผู้ที่ไม่มีการเปิดรับสื่อบุคคล ทั้งนี้เนื่องจากเจ้าหน้าที่ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดเทคโนโลยีเกี่ยวกับโครงการพัฒนาฯ จึงทำให้เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นายธีรเชษฐ์ เต่าคำ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ต่อการปฏิบัติงานของพนักงานผสมเทียม จังหวัดนครราชสีมา พบว่า การเปิดรับข่าวสารที่ได้รับ มีความสัมพันธ์กับ ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ

และยังพบอีกว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลจากผู้นำชุมชนมีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ มากกว่าเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคล จากเพื่อนบ้าน เจ้าหน้าที่และผู้ที่ไม่มีการเปิดรับสื่อบุคคล ทั้งนี้เนื่องจากผู้นำชุมชนมีบทบาทในการถ่ายทอดข่าวสาร และเทคโนโลยี ทำให้เกษตรกร มีรายได้เสริม จึงทำให้เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน นอกจากนี้ ยังพบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลแตกต่างกัน มีความพึงพอใจโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน, โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพแตกต่างกัน, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

สมมติฐานที่ 3.2 เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุเทพ พานิชพันธ์ (2541) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตรจังหวัดอุดรธานี พบว่า การรับรู้ข่าวสารของโครงการ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ความพึงพอใจของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร

และยังพบอีกว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพและโครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว) โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เกษตรกรสามารถนำเอาความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาปรับปรุงในการประกอบอาชีพของตนให้ดียิ่งขึ้น และการเล่นกลองยาวยังทำให้ผ่อนคลายความเครียดที่เกิดขึ้นจากการทำงาน ดังนั้น เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพและโครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว) โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน นอกจากนี้ ยังพบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน, โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

สมมติฐานที่ 3.3 เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) และเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมจาก การอบรม สาธิต ดูงาน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป มากกว่าเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรม จากการประชุมและผู้ที่ไม่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรม ทั้งนี้เนื่องจากอบรม สาธิต ดูงาน ทำให้เกษตรกรได้รับประสบการณ์ตรง เห็นสิ่งที่เรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม สามารถนำมาปรับใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองได้ จึงทำให้เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน

และยังพบอีกว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมจากการประชุมมีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ มากกว่าเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมจากการอบรม สาธิต คู่มือและผู้ที่ไม่มี การเปิดรับสื่อกิจกรรม ทั้งนี้เนื่องจาก โครงการเลี้ยงผึ้งต้องได้รับข่าวสารอย่างทั่วถึง และสม่ำเสมอ การประชุมเป็นการพบปะกับเจ้าหน้าที่ผู้ที่สามารถตอบข้อซักถาม และข้อข้องใจให้แก่เกษตรกร จึงทำให้เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน และพบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือนแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) และเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือนแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) นอกจากนี้ พบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาเพื่อเกษตรกรชาวสวนยางไทยเฉลิมพระเกียรติ บ้านทุ่งเชิงดี ตำบลทุ่งควายค อำเภอละแม จังหวัดชุมพร สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล ของเกษตรกรในโครงการพัฒนาฯ

สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกรในโครงการพัฒนาฯ พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 53.8) มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 47.29 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า (ร้อยละ 67.8) เกษตรกรมีอาชีพหลักทำการเกษตร (ร้อยละ 80.4) และมีอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 17.1) เป็นอาชีพรอง และมีประสบการณ์ในการทำการเกษตรเฉลี่ย 17.82 ปี

สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ของเกษตรกรในโครงการพัฒนาฯ

สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจของเกษตรกรในโครงการพัฒนาฯ พบว่า เกษตรกรมีพื้นที่ทำการเกษตร 1-10 ไร่ มากที่สุด (ร้อยละ 31.2) มีพื้นที่ปลูกยางพาราเฉลี่ย 12.31 ไร่ ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 คน (ร้อยละ 40.2) โดยมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 คน จำนวนแรงงานในครัวเรือนส่วนใหญ่ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 คน (ร้อยละ 57.8) โดยมีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.82 คน ส่วนใหญ่จะไม่มีแรงงานจ้างรายวัน แรงงานจ้างประจำ และแรงงานจ้างเหมา โดยเกษตรกรมีรายได้จากการทำสวนยางพาราเฉลี่ย 287,818.18 บาท/ปี เป็นรายได้จากการทำการเกษตรอื่นที่ไม่ใช่สวนยางพาราเฉลี่ย 145,528.84 บาท/ปี และเป็นรายได้นอกเหนือจากการทำการเกษตรเฉลี่ย 63,759.25 บาท/ปี

การเปิดรับข่าวสารทางการเกษตรเกี่ยวกับโครงการพัฒนาฯ

การเปิดรับข่าวสารทางการเกษตรเกี่ยวกับโครงการพัฒนาฯ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เปิดรับสื่อบุคคลจากผู้นำชุมชนมากที่สุด (ร้อยละ 58.3) สื่อมวลชนส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารจากวิทยุชุมชน (ร้อยละ 22.6) และสื่อกิจกรรมส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารจากการประชุม (ร้อยละ 68.8)

ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ พบว่าเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 4.64
2. โครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป พบว่าเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 4.35
 3. โครงการย่อย
 - 3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ พบว่าเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 4.28
 - 3.2 โครงการเตาเผาถ่านเศรษฐกิจใช้ในครัวเรือน พบว่าเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 4.15
 - 3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ พบว่าเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 4.44
 - 3.4 โครงการปลูกผักสวนครัวพบว่ามีเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 4.60
 - 3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน (กลองยาว) พบว่าเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 4.29

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 เกษตรกรที่มีสภาพพื้นฐานส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน ซึ่งสามารถแยกเป็นสมมติฐานย่อย ได้ดังนี้คือ

สมมติฐานที่ 1.1 เกษตรกรที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไปโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการย่อยทุกโครงการ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.2 เกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไปโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นอกจากนี้ พบว่า เกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกันมีความพึงพอใจโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน,

โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.3 เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไปโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือนแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) โดยเกษตรกรที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.71) มีความพึงพอใจต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน มากกว่าเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าหรือประถมศึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.56) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นอกจากนี้ยังพบว่า เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.4 เกษตรกรที่มีอาชีพหลักแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรที่มีอาชีพหลักแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเกษตรกรที่มีอาชีพหลักแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไปโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเกษตรกรที่มีอาชีพหลักเป็นเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 4.49) มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป มากกว่าเกษตรกรที่มีอาชีพหลักเป็นรับจ้าง, ค้าขาย, รับราชการ (ค่าเฉลี่ย 3.84)

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีอาชีพหลักแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเกษตรกรที่มีอาชีพหลักเป็นเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 4.33) มีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ มากกว่าเกษตรกรที่มีอาชีพหลักเป็นรับจ้าง, ค้าขาย, รับราชการ (ค่าเฉลี่ย 4.08)

นอกจากนั้นยังพบว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.5 เกษตรกรที่มีอาชีพรองแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรที่มีอาชีพรองแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาโดยทั่วไปโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรที่มีอาชีพรองแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อโครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเกษตรกรที่ไม่มีอาชีพรอง (ค่าเฉลี่ย 4.53) มีความพึงพอใจต่อโครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพมากกว่าเกษตรกรที่มีอาชีพรองเป็นเกษตรกร, รับจ้าง, ค้าขาย (ค่าเฉลี่ย 4.29)

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรที่มีอาชีพรองแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อโครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้านกลองยาว โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเกษตรกรที่ไม่มีอาชีพรอง (ค่าเฉลี่ย 4.38) มีความพึงพอใจต่อโครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว มากกว่าเกษตรกรที่มีอาชีพรองเป็นเกษตรกร, รับจ้าง, ค้าขาย (ค่าเฉลี่ย 4.16)

นอกจากนี้ยังพบว่า เกษตรกรที่มีอาชีพรองแตกต่างกันมีความพึงพอใจโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน, โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้านกลองยาว) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.6 เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไปโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการย่อยทุกโครงการ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ ซึ่งสามารถแยกเป็นสมมติฐานย่อย ได้ดังนี้คือ

สมมติฐานที่ 2.1 ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พื้นที่ทำการเกษตร มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) และพื้นที่ทำการเกษตร มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พื้นที่ทำการเกษตร มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาโดยทั่วไป (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นอกจากนั้นยังพบว่า พื้นที่ทำการเกษตรไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2.2 ขนาดพื้นที่ปลูกยางพารา มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พื้นที่ปลูกยางพาราไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และพื้นที่ปลูกยางพารามีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาโดยทั่วไป (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พื้นที่ปลูกยางพารามีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

พื้นที่ปลูกยางพารามีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นอกจากนั้นยังพบว่า พื้นที่ปลูกยางพาราไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการจัดทำทำตาเผาถ่านเศรษฐกิจใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) ไม่มีความสัมพันธ์กัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2.3 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนา โดยทั่วไป (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นอกจากนั้นยัง พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2.4 จำนวนแรงงานมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า จำนวนแรงงานไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า จำนวนแรงงานมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นอกจากนั้นยัง พบว่า จำนวนแรงงานไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2.5 รายได้ของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า รายได้ของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และรายได้ของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาโดยทั่วไป (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า รายได้ของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการย่อยทุกโครงการ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำทำตาเผาถ่านเศรษฐกิจใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 เกษตรกรที่มีการเปิดรับข่าวสารทางการเกษตรแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาแตกต่างกัน ซึ่งสามารถแยกเป็นสมมติฐานย่อย ได้ดังนี้คือ

สมมติฐานที่ 3.1 เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาโดยทั่วไปโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นอกจากนั้นยัง พบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลแตกต่างกันมีความพึงพอใจโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน, โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพแตกต่างกัน, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3.2 เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อโครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพและโครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน (กลองยาว) โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นอกจากนั้นยัง พบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน, โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3.3 เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ โดยทั่วไป โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติและโครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือนแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นอกจากนั้นยัง พบว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อโครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือนแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และพบอีกว่า เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการย่อยอื่นๆ (โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 34 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐาน	ความพึงพอใจ	
	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
1. เกษตรกรที่มีสภาพพื้นฐานส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯแตกต่างกัน		
1.1 เกษตรกรที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯแตกต่างกัน		
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่		✓
2. โครงการพัฒนาโดยทั่วไป		✓
3. โครงการย่อย		
3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ		✓
3.2 โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน		✓
3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ		✓
3.4 โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน		✓
3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)		✓
1.2 เกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯแตกต่างกัน		
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่		✓
2. โครงการพัฒนาโดยทั่วไป		✓
3. โครงการย่อย		

ตารางที่ 34 (ต่อ)

การทดสอบสมมติฐาน	ความพึงพอใจ	
	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ		✓
3.2 โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน		✓
3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ	✓	
3.4 โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน		✓
3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)		✓
1.3 เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯแตกต่างกัน		
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่		✓
2. โครงการพัฒนาโดยทั่วไป		✓
3. โครงการย่อย		
3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ		✓
3.2 โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน		✓
3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ		✓
3.4 โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน	✓	
3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)		✓
1.4 เกษตรกรที่มีอาชีพหลักแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯแตกต่างกัน		
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่		
2. โครงการพัฒนาโดยทั่วไป	✓	
3. โครงการย่อย		✓
3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ	✓	
3.2 โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน		✓
3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ		✓
3.4 โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน		✓
3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)		✓
1.5 เกษตรกรที่มีอาชีพรองแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯแตกต่างกัน		
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่		✓

ตารางที่ 34 (ต่อ)

การทดสอบสมมติฐาน	ความพึงพอใจ	
	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
2. โครงการพัฒนาโดยทั่วไป		✓
3. โครงการย่อย		
3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ		✓
3.2 โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน		✓
3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ	✓	
3.4 โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน		✓
3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)	✓	
1.6 เกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯแตกต่างกัน		
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	✓	
2. โครงการพัฒนาโดยทั่วไป	✓	
3. โครงการย่อย		
3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ		✓
3.2 โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน		✓
3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ		✓
3.4 โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน		✓
3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)		✓
3. เกษตรกรที่มีการเปิดรับข่าวสารทางการเกษตรแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯแตกต่างกัน		
3.1 เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อบุคคลแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯแตกต่างกัน		
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่		✓
2. โครงการพัฒนาโดยทั่วไป	✓	
3. โครงการย่อย		
3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ	✓	
3.2 โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน		✓
3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ		✓
3.4 โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน		✓

ตารางที่ 34 (ต่อ)

การทดสอบสมมติฐาน	ความพึงพอใจ	
	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)		✓
3.2 เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาแตกต่างกัน		
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่		✓
2. โครงการพัฒนาโดยทั่วไป		✓
3. โครงการย่อย		
3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ		✓
3.2 โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน		✓
3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ	✓	
3.4 โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน		✓
3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)	✓	
3.3 เกษตรกรที่มีการเปิดรับสื่อกิจกรรมแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาแตกต่างกัน		
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่		✓
2. โครงการพัฒนาโดยทั่วไป	✓	
3. โครงการย่อย		
3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ	✓	
3.2 โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน	✓	
3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ		✓
3.4 โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน	✓	
3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)		✓

ตารางที่ 34 (ต่อ)

การทดสอบสมมติฐาน	ความพึงพอใจ	
	มีความสัมพันธ์	ไม่มีความสัมพันธ์
2. สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อ โครงการพัฒนาฯ		
2.1 ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อ โครงการพัฒนาฯ		
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	✓	
2. โครงการพัฒนาโดยทั่วไป	✓	
3. โครงการย่อย		
3.1 โครงการเลี้ยงสัตว์โครงการตามธรรมชาติ	✓	
3.2 โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน	✓	
3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ		✓
3.4 โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน		✓
3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)		✓
2.2 ขนาดพื้นที่ปลูกยางพารา มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อ โครงการพัฒนาฯ		
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่		✓
2. โครงการพัฒนาโดยทั่วไป	✓	
3. โครงการย่อย		
3.1 โครงการเลี้ยงสัตว์โครงการตามธรรมชาติ	✓	
3.2 โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน		✓
3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ		✓
3.4 โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน	✓	
3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)		✓
2.3 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อ โครงการพัฒนาฯ		
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่		✓
2. โครงการพัฒนาโดยทั่วไป		✓
3. โครงการย่อย		

ตารางที่ 34 (ต่อ)

การทดสอบสมมติฐาน	ความพึงพอใจ	
	มีความสัมพันธ์	ไม่มีความสัมพันธ์
3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ		✓
3.2 โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน		✓
3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ		✓
3.4 โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน	✓	
3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)		✓
2.4 จำนวนแรงงานในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ		
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่		✓
2. โครงการพัฒนาโดยทั่วไป		✓
3. โครงการย่อย		
3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ		✓
3.2 โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน		✓
3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ		✓
3.4 โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน	✓	
3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)		✓
2.5 รายได้ของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ		
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่		✓
2. โครงการพัฒนาโดยทั่วไป	✓	
3. โครงการย่อย		
3.1 โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ		✓
3.2 โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน		✓
3.3 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ		✓
3.4 โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน		✓
3.5 โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)		✓

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาบ้านทุ่งเชิงดี ตำบลทุ่งควัววัด อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า ควรประสานงานและกระตุ้นให้กลุ่มสมาชิกแต่ละกลุ่มมีการติดต่อพบปะกันเป็นประจำ เนื่องจาก การพบปะแลกเปลี่ยน ความรู้ ทักษะคิด ความคิดเห็นกัน จะทำให้เกษตรกรได้เปิดรับข่าวสารใหม่ๆ อาจจะทำให้เกษตรกรที่มีความพึงพอใจโครงการพัฒนาฯ ที่ดีขึ้น
2. ควรมีการส่งเสริมให้ใช้สื่อต่างๆ เช่น ใช้สื่อบุคคล ได้แก่ เจ้าหน้าที่ ผู้นำชุมชน ลงไปพบปะเกษตรกร ทั้งนี้เพราะ เกษตรกรสามารถซักถามข้อสงสัยได้ตรงกับความต้องการ สื่อกิจกรรม ได้แก่ แปลงสาธิต ควรมืออย่างทั่วถึง และควรมีสื่อมวลชนที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากงานวิจัยจะเห็นว่า เกษตรกรได้รับสื่อมวลชนจากวิทยุชุมชนเพียงอย่างเดียว ควรจะมีการทำสื่อสิ่งพิมพ์เพิ่มขึ้น การใช้สื่อเหล่านี้จะช่วยทำให้เกษตรกรมีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาฯ ที่ดีขึ้น
3. เจ้าหน้าที่ควรจัดให้มีการศึกษาดูงาน โครงการพัฒนาฯ หมู่บ้านอื่น ที่ประสบความสำเร็จ เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาดูงาน มาปรับใช้ภายในหมู่บ้านของตนให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น
4. ควรขยายพื้นที่โครงการให้กว้างขึ้น โดยให้หมู่บ้านข้างเคียงสามารถเข้าร่วมโครงการได้ เพื่อให้สามารถพัฒนาเกษตรกรชาวสวนยางได้อย่างกว้างขวาง สามารถตอบสนองความพึงพอใจให้แก่สมาชิกให้ก้าวหน้ามากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความต้องการความรู้เกี่ยวกับโครงการพัฒนาฯ ของเกษตรกร เนื่องจาก การศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่า เกษตรกรต้องการความรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการพัฒนาฯ อยู่

มาก การศึกษาความต้องการในเรื่องดังกล่าว ภาครัฐหรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถจัดทำเอกสาร คู่มือ หรือจัดการฝึกอบรมให้แก่เกษตรกรได้อย่างตรงกับความต้องการ

2. ควรมีการศึกษาความต้องการฝึกอบรมของเกษตรกรในโครงการย่อยต่างๆ (โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ, โครงการจัดทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจใช้ในครัวเรือน, โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ, โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน, โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน กลองยาว) เนื่องจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่า เกษตรกรยังมีทักษะค่อนข้างน้อย การฝึกอบรม เกี่ยวกับโครงการย่อยต่างๆ อาจจะทำให้งานออกมามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ควรศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจเกี่ยวกับโครงการพัฒนาเกษตรกรชาวสวนยางเฉลิมพระเกียรติ หมู่บ้านทุ่งเชิงดี เปรียบเทียบกับหมู่บ้านอื่นๆ ที่อยู่ในโครงการ เพื่อจะได้ทราบถึงจุดอ่อน จุดแข็ง ของโครงการ และปรับปรุงหรือพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กมลรัฐ อินทรทัศน์. 2547. การสื่อสารกับการพัฒนาการเกษตร. กรุงเทพมหานคร: สาขานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กิดานันท์ มลิทอง. 2544. สื่อการสอนและฝึกอบรม: จากสื่อพื้นฐานถึงสื่อดิจิทัล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จตุรงค์ พรหมวิจิต. 2539. ความพึงพอใจในงานของผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรกรรมในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชนิดา สายะตานันท์. 2543. ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรของเกษตรกรในเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ��ชรี นฤทุม. 2551. การพัฒนาการเกษตรแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณัตตินา มะนะโส. 2549. ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่องานบริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่โรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ถวิล ชาราโกชน์ และ ศรัณย์ คำริสุข. 2543. พฤติกรรมมนุษย์และการพัฒนาคน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทิพย์วิสุทธิ.
- ธงชัย เจริญชัยชนะ. 2546. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของประชากรไทยในชนบท. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชนะศักดิ์ โยเซฟ. 2549. ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการชลประทานระบบท่อส่งน้ำบ้าน
กุดแคนตำบลโนนทอง อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธีรเชษฐ์ เต่าคำ. 2550. ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ต่อการปฏิบัติงานของพนักงาน
ผสมเทียม จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริม
การเกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นฤมล อรุณรัตน์. 2549. ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ
ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลหนองยาว อำเภอเมือง จังหวัด
สระบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นันทนา ปรีประดิษฐ์. 2549. การยอมรับเทคโนโลยีการทำสวนยางพาราของเกษตรกร อำเภอ
สหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริม
การเกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

บุญธรรม จิตต่อนันต์. ส่งเสริมการเกษตร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประภัสสร สมบัติศรี. 2549. ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการปลูก
ยางพาราในจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริม
การเกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2535. จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร: สหมิตรออฟเซต.

_____. 2543. จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2531. อาชญากรรมพื้นฐานกับกระบวนการยุติธรรม: ปัญหา อุปสรรคและ
แนวทางควบคุม. กรุงเทพมหานคร: การพิมพ์พระนคร.

พงศ์ หรดา. 2546. จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์กรเบื้องต้น. ม.ป.ท.

พรรณราย ทพยะประภา. 2532. จิตวิทยาสำหรับนักบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: บริษัท อีชี่นอาร์ตคอร์ปอเรชั่น จำกัด.

เพิ่มศักดิ์ วิทยากร. 2542. ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่อการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

มณีวรรณ ต้นไทร. 2533. พฤติกรรมการให้บริการของเจ้าหน้าที่กองควบคุมยาสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาต่อประชาชนที่มาติดต่อ. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2538. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.

สมโภชน์ เต็มเปี่ยม. 2542. ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการทำนบปลาประจำหมู่บ้านอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สิน พันธุ์พินิจ. 2544. การส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพมหานคร: บริษัทรวมสามีส (1977) จำกัด.

สุพล ฐนุรักษ์. 2540. ความพึงพอใจของเกษตรกรในโครงการผลิตหน่อไม้ฝรั่งครบวงจร: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยาประยุกต์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. 2549. การสื่อสารเพื่อการจัดการในชุมชน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสนับสนุนการวิจัย.

สุรินทร์ นิยมางกูร. 2548. สถิติวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุวรรณ นิ่มเจริญสุข. 2543. ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพผลิตผลทางการเกษตรของสถาบันเกษตรกรจังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุเทพ พานิชพันธ์. 2541. ความพึงพอใจของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

สำนักงานสงเคราะห์การทำสวนยาง. 2548. โครงการพัฒนาเพื่อเกษตรกรชาวสวนยางไทยเฉลิมพระเกียรติ. (อัครา).

หุลย์ จำปาเทศ. 2533. จิตวิทยาสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์.

อำไพศรี โสประทุม. 2539. พฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร และปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการยอมรับสื่อสารเครือข่ายคอมพิวเตอร์ระบบอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้คอมพิวเตอร์ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Cochran, W. G. 1967. **Sampling Techniques**. New York: John Wiley and Sons, Inc.

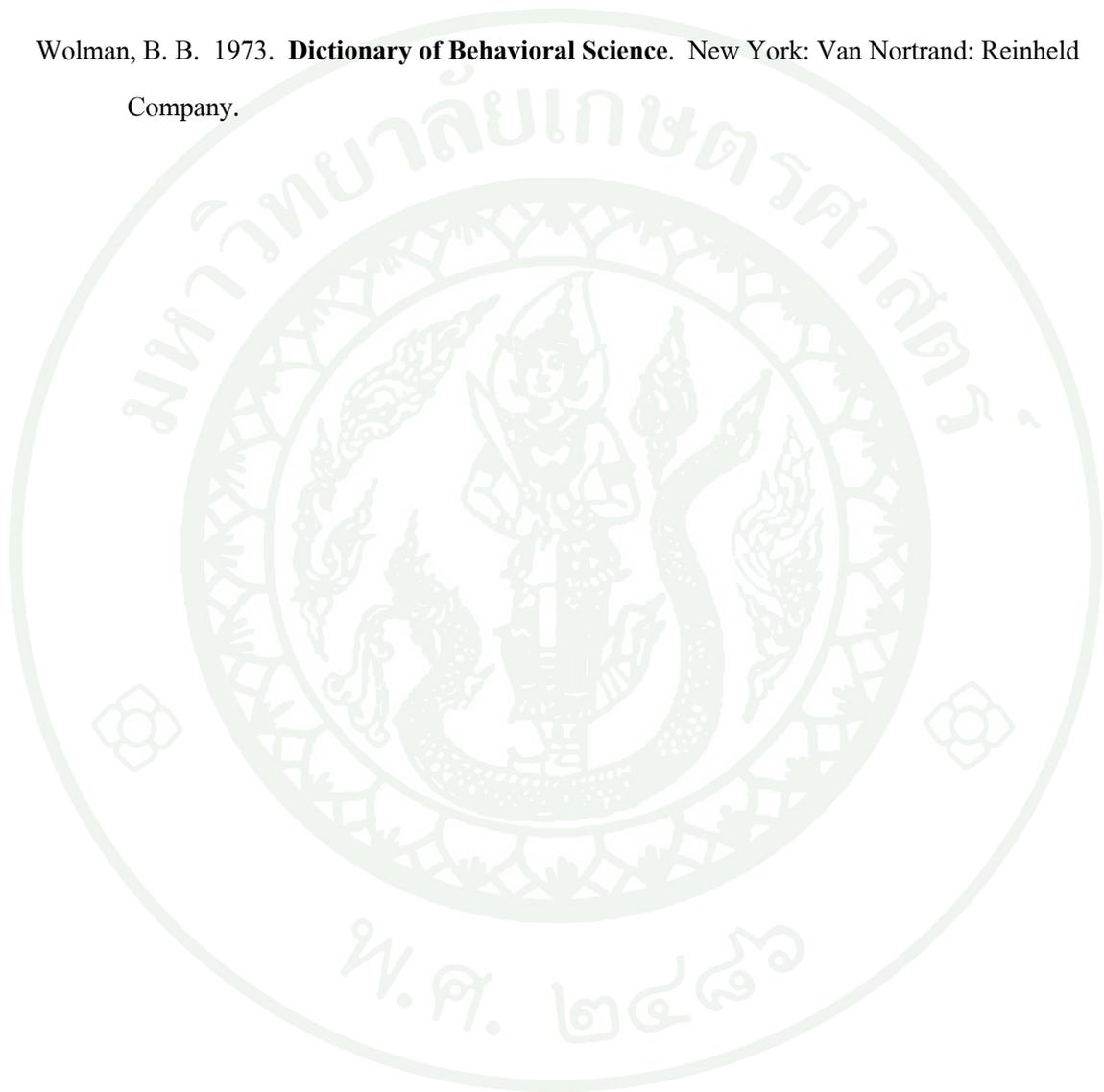
Good, C. V. 1973. **Dictionary of Education**. New York: McGraw-Hill Book Company.

Robbin, S. P. 1977. "A Look at Factor Effecting the Quality of Working Life". **Monthly Labour Review** 10 (October 1977): 15.

Shelly, M. W. 1975. **Responding to Social Change**. Pennsylvania: Dawden, Hutchiaon Press, Inc.

Wellestein, H. 1971. **A Dictionary of Psychology**. Maryland: Penquin Book.

Wolman, B. B. 1973. **Dictionary of Behavioral Science**. New York: Van Nortrand: Reinheld Company.

ภาคผนวก ก
แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยและใบตรวจแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์**เรื่อง**

**ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาเพื่อเกษตรกรชาวสวนยางไทยเฉลิมพระเกียรติ
บ้านทุ่งเชิงดี ตำบลทุ่งควัฒ อำเภอลำดวน จังหวัดชุมพร**

คำชี้แจงในการตอบแบบสัมภาษณ์

ด้วยนางสาววาริรัตน์ สุวรรณวิธี นิสิตปริญญาโท สาขาส่งเสริมการเกษตร ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (บางเขน) ขณะนี้อยู่ในระหว่างการดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาบ้านทุ่งเชิงดี ตำบลทุ่งควัฒ อำเภอลำดวน จังหวัดชุมพร” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาบ้านทุ่งเชิงดี ขอให้ท่านตอบแบบสัมภาษณ์ตามความเป็นจริงตรงกับความพึงพอใจของท่านให้มากที่สุดและตอบทุกข้อ

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในครั้งนี้จะนำไปใช้ประโยชน์ในการทำวิจัยเพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 5 ตอน

- ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล
- ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ
- ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารทางการเกษตร
- ตอนที่ 4 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ
- ตอนที่ 5 แบบสัมภาษณ์ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในครั้งนี้ จะนำไปใช้ประโยชน์ในงานวิจัยเท่านั้น และจะถือเป็นความลับ รวมทั้งไม่มีผลต่อผู้ให้สัมภาษณ์แต่ประการใด

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง “ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาบ้านทุ่งเชิงดี ตำบลทุ่งควาวัด
อำเภอละแม จังหวัดชุมพร”

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบลทุ่งควาวัด อำเภอละแม จังหวัดชุมพร
หมายเลขโทรศัพท์..... วันที่ให้สัมภาษณ์.....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน () หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับสภาพ
ความเป็นจริงของท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ.....ปี (ถ้าเกิน 6 เดือน ถือเป็น 1 ปี)

3. ท่านจบการศึกษาสูงสุดในระดับใด

() ไม่ได้เรียนหนังสือ () ประถมศึกษา
() มัธยมศึกษาตอนต้น () มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
() อนุปริญญา / ปวศ. () ปริญญาตรี
() อื่นๆ ระบุ.....

4. อาชีพหลักของท่านคือ (หมายถึงอาชีพที่เป็นรายได้หลักซึ่งทำเป็นประจำ) เลือกตอบ 1 ข้อ
ที่สำคัญที่สุด

() การเกษตร () รับจ้าง
() ค้าขาย () รับราชการ
() อื่นๆ (ระบุ).....

5. อาชีพรองของท่านคือ (หมายถึงอาชีพที่ผู้ให้สัมภาษณ์ถือว่าเป็นอาชีพรองจากอาชีพหลัก)
เลือกตอบ 1 ข้อที่สำคัญที่สุด

- () การเกษตร () รับจ้าง
() ค้าขาย () รับราชการ
() อื่นๆ (ระบุ).....

6. ประสบการณ์ในการเริ่มทำการเกษตรจนถึงปัจจุบัน.....ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

1. ขนาดพื้นที่ถือครองทำการเกษตร
() เป็นของตนเอง จำนวน.....ไร่
() เช่า จำนวน.....ไร่
2. ขนาดพื้นที่ปลูกยางพารา
() เป็นของตนเอง จำนวน.....ไร่
() เช่า จำนวน.....ไร่
3. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....คน
4. จำนวนแรงงานในครัวเรือน
จำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงานในครัวเรือน คน
จำนวนแรงงานที่จ้างมา
แรงงานจ้างรายวัน..... คน
แรงงานจ้างประจำ..... คน
แรงงานจ้างเหมา.....คน
5. รายได้ของครอบครัว
ทำสวนยางพารา..... บาท/ปี
รายได้จากการทำการเกษตรอื่น.....บาท/ปี
รายได้นอกเหนือจากการเกษตร.....บาท/ปี

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารทางการเกษตรเกี่ยวโครงการพัฒนาฯ

1. ท่านได้รับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการพัฒนาเพื่อเกษตรกรชาวสวนยางไทยเฉลิมพระเกียรติ บ้านทุ่งเชิงดี จากสื่อบุคคล แหล่งใดมากที่สุด (ตอบได้เพียง 1 ข้อ)

☐ เพื่อนบ้าน	☐ ญาติพี่น้อง
☐ เจ้าหน้าที่	☐ ผู้นำชุมชน
☐ ไม่ได้รับ	☐ อื่นๆ (ระบุ).....

2. ท่านได้รับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการพัฒนาเพื่อเกษตรกรชาวสวนยางไทยเฉลิมพระเกียรติ บ้านทุ่งเชิงดี จากสื่อมวลชน แหล่งใดมากที่สุด (ตอบได้เพียง 1 ข้อ)

☐ วิทยุชุมชน	☐ โทรทัศน์
☐ อินเทอร์เน็ต	☐ หนังสือพิมพ์
☐ วารสารวิชาการ	☐ หนังสือ/ตำรา
☐ แผ่นพับ	☐ ไม่ได้รับ
☐ อื่นๆ (ระบุ).....	

3. ท่านได้รับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการพัฒนาเพื่อเกษตรกรชาวสวนยางไทยเฉลิมพระเกียรติ บ้านทุ่งเชิงดี จากสื่อกิจกรรม แหล่งใดมากที่สุด (ตอบได้เพียง 1 ข้อ)

☐ การอบรม	☐ แปลงสาธิต
☐ การศึกษาดูงาน	☐ การประชุม/การทำประชาม
☐ ไม่ได้รับ	☐ อื่นๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

ข้อ	ความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่					
1.	เจ้าหน้าที่เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี					
2.	เจ้าหน้าที่เป็นผู้ที่กระทำให้สิ่งต่างๆด้วยความจริงใจ					
3.	เจ้าหน้าที่เป็นผู้ที่มีความสามารถความชำนาญทางวิชาการเป็นอย่างดี					
4.	เจ้าหน้าที่เป็นผู้ที่มีความรู้ที่ทันสมัยต่อเหตุการณ์					
5.	เจ้าหน้าที่เป็นผู้ที่นำข่าวสารที่เป็นประโยชน์มาให้เกษตรกร					
6.	เจ้าหน้าที่เป็นผู้ที่กระตุ้นให้เกษตรกรแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง					
7.	เจ้าหน้าที่อธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติงานให้ทราบโดยละเอียด					
8.	เจ้าหน้าที่อธิบายสาเหตุของปัญหาให้แก่เกษตรกรได้เป็นอย่างดี					
	โครงการพัฒนาฯโดยทั่วไป					
9.	การมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาฯย่อยต่างๆ					
10.	การตรวจเยี่ยมโครงการพัฒนาฯของเจ้าหน้าที่					
11.	การดำเนินโครงการพัฒนาฯนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในท้องถิ่น					
12.	ประโยชน์ที่ท่านได้รับการดำเนินการดำเนินโครงการพัฒนาฯ					
13.	มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการพัฒนาฯต่อสาธารณะ					
14.	มีการประชาสัมพันธ์โครงการพัฒนาฯอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง					
	โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ					
15.	มีความสอดคล้องกับความต้องการของท่าน					
16.	ช่วยเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร					
17.	ทำให้ท่านมีรายได้เสริม					

ข้อ	ความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	โครงการจัดทำตาเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน					
18.	มีความสอดคล้องกับความต้องการของท่าน					
19.	เป็นการใช้ประโยชน์จากเศษไม้หรือสิ่งเหลือใช้ในสวน					
20.	ทำให้ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน					
21.	เป็นการสร้างรายได้เสริมให้แก่ท่าน					
22.	ได้รับน้ำส้มควันไม้จากการเผาถ่าน ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการเกษตร					
	โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ					
23.	มีความสอดคล้องกับความต้องการของท่าน					
24.	ลดต้นทุนการผลิตในด้านปุ๋ยเคมีของเกษตรกร					
25.	นำความอุดมสมบูรณ์กลับสู่ผืนดินที่ผ่านการใช้แต่ปุ๋ยเคมีจนดินเสื่อม					
26.	มีรายได้เสริมจากการขายปุ๋ยอินทรีย์ฯ					
	โครงการปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน					
27.	มีความสอดคล้องกับความต้องการของท่าน					
28.	ชุมชนมีผักปลอดสารพิษไว้บริโภคทุกครัวเรือน					
29.	ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน					
30.	ใช้พื้นที่ส่วนที่ว่างเปล่าให้เกิดประโยชน์					
	โครงการฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน(กลองยาว)					
31.	มีความสอดคล้องกับความต้องการของท่าน					
32.	เป็นการฟื้นฟูและอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นให้สืบทอดคงอยู่ต่อไป					
33.	เป็นการเสริมสร้างความสามัคคีของคนในชุมชน					
34.	ช่วยทำให้คนชุมชนมีการทำกิจกรรมร่วมกัน					

ตอนที่ 5 แบบสัมภาษณ์ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาฯ

คำชี้แจง กรุณาเติมข้อความตามความคิดเห็นของท่าน ตามความเป็นจริง

1. เจ้าหน้าที่

ปัญหา

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

2. โครงการต่างๆ

ปัญหา

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

(ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านที่กรุณาให้ข้อมูล)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร คณะเกษตร 1371 , 1374

ที่ ศธ.0513.10209/ 1๗๐๖ วันที่ ๒ ธันวาคม 2552

เรื่อง ขออนุมัติโครงการตรวจสอบแบบสัมภาษณ์

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สาวิตรี รังสิภัทร์

ด้วย นางสาววารีรัตน์ สุวรรณวิธี รหัสประจำตัว 51612042 นิสิตปริญญาโทสาขาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาเพื่อเกษตรกรชาวสวนยางไทยเฉลิมพระเกียรติบ้านทุ่งเชิงดี อำเภอละแม จังหวัดชุมพร” โดยมี ผศ.ดร.สุพัชรา ศรีสุวรรณ เป็นประธานกรรมการประจำตัวนิสิต นั้น

ในการนี้เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร ใ้รขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบแบบสัมภาษณ์เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อเกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น สำหรับรายละเอียดนิสิตจักเป็นผู้ประสานงานต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.พิชัย ทองดีเลิศ)

หัวหน้าภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร

ที่ ศช 0513.10209/ว 19๐๕

ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร
คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

๒ ธันวาคม 2552

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแบบสัมภาษณ์

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ชัชวีร์ นฤทุม

ด้วย นางสาววาริรัตน์ สุวรรณวิธี รหัสประจำตัว 51612042 นิสิตปริญญาโทสาขาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาเพื่อเกษตรกรชาวสวนยางไทยเฉลิมพระเกียรติบ้านทุ่งเชิงดี อำเภอละแม จังหวัดชุมพร” โดยมี ผศ.ดร.สุพัตรา ศรีสุวรรณ เป็นประธานกรรมการประจำตัวนิสิต นั้น

ในการนี้เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร ไคร์ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจแบบสัมภาษณ์เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อเกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น สำหรับรายละเอียดนิตินิจักเป็นผู้ประสานงานต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พิชัย ทองดีเลิศ)

หัวหน้าภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร

ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร
โทร. 0-2579-1025, 0-2942-8456
โทรสาร 0-2561-3477

ที่ ศธ 0513.10209/ว 10๒๔

ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร
คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

๒ ธันวาคม 2552

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแบบสัมภาษณ์

เรียน นายสุทัศน์ ไชยสุวรรณ

ด้วย นางสาววาริรัตน์ สุวรรณวิธี รหัสประจำตัว 51612042 นิสิตปริญญาโทสาขาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการพัฒนาเพื่อเกษตรกรชาวสวนยางไทยเฉลิมพระเกียรติบ้านทุ่งเชิงดี อำเภอละแม จังหวัดชุมพร" โดยมี ผศ.ดร.สุพัศรา ศรีสุวรรณ เป็นประธานกรรมการประจำตัวนิสิต นั้น

ในการนี้เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร ขอขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจแบบสัมภาษณ์เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อเกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น สำหรับรายละเอียดนิสิตจักเป็นผู้ประสานงานต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พิชัย ทองดีเลิศ)

หัวหน้าภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร

ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร

โทร. 0-2579-1025, 0-2942-8456

โทรสาร 0-2561-3477

ภาคผนวก ข
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์

ตารางผนวกที่ 1 การหาความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ตามวิธีของ Cronbach (Cronbach's reliability coefficient alpha)

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
s1	33.0000	7.034	.564	.854
s2	33.0667	6.409	.772	.830
s3	33.2000	6.510	.657	.843
s4	33.0000	6.483	.811	.827
s5	33.2667	7.444	.256	.896
s6	33.0667	6.685	.654	.844
s7	33.0333	7.275	.542	.856
s8	32.9667	6.585	.811	.828

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0 N of Items = 8

Alpha = .865

ตารางผนวกที่ 2 การหาความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อ
โครงการพัฒนาฯ ตามวิธีของ Cronbach (Cronbach's reliability coefficient alpha)

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
s9	111.1333	106.533	.711	.909
s10	111.2333	107.426	.588	.910
s11	111.1333	111.568	.354	.914
s12	111.8000	110.579	.226	.919
s13	111.4333	107.426	.544	.911
s14	111.1333	111.154	.348	.914
s15	111.3667	107.413	.567	.911
s16	111.0667	109.720	.424	.913
s17	111.1667	109.730	.358	.914
s18	111.1333	114.120	.108	.918
s19	111.1333	106.533	.711	.909
s20	111.1667	113.937	.108	.919
s21	111.1000	107.886	.554	.911
s22	111.1333	107.775	.560	.911
s23	111.1667	105.109	.617	.910
s24	111.2667	103.926	.741	.907
s25	111.3667	104.999	.610	.910
s26	111.1000	107.679	.569	.911
s27	111.1000	112.369	.256	.916
s28	111.2333	110.323	.414	.913
s29	111.2667	101.582	.730	.907
s30	111.3333	102.161	.779	.906
s31	111.3333	104.851	.691	.908
s32	111.2333	101.564	.728	.907
s33	111.1333	106.189	.627	.910
s34	111.0000	109.310	.573	.911

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0 N of Items = 26

Alpha = .915

ภาพผนวกที่ 1 การเก็บข้อมูลการวิจัย

ภาพผนวกที่ 2 เต้าเผาถ่านเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในครัวเรือน

ภาพผนวกที่ 3 การเลี้ยงผึ้งโพรงตามธรรมชาติ

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาววารีรัตน์ สุวรรณวิธิ
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 1 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2528
สถานที่เกิด	จังหวัดชุมพร
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต (สัตวศาสตร์) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
ตำแหน่งปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักส่งเสริมมาตรฐานสินค้าเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร แห่งชาติ (มกอช.)